

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Nepriklausomo auditoriaus išvada,
konsoliduotas metinis pranešimas,
finansinių ataskaitų rinkinys
bei konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinys
už metus, pasibaigusius 2018 m. gruodžio 31 d.

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

2019 m. kovo mén.

Telšiai

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsniu ir Lietuvos banko informacijos atskleidimo taisyklėmis, mes, AB „Žemaitijos pienas“ generalinis direktorius Robertas Pažemeckas ir vyr.finansininkė Dalia Gecienė, patvirtiname, kad mūsų žiniomis pridedamos AB „Žemaitijos pienas“ 2018 metų audituotos konsoliduotosios ir bendrovės finansinės ataskaitos, parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sajungoje, atitinka tikrovę ir teisingai parodo bendrovės ir įmonių grupės turą, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, o konsoliduotajame metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, bendrovės ir įmonių grupės būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Generalinis direktorius

Robertas Pažemeckas

Vyr.finansininkė

Dalia Gecienė

TURINYS

PUSLAPIS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA-----	3-6
KONSOLIDUOTAS IR BENDROVĖS METINIS PRANEŠIMAS-----	7 – 27
KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS BEI FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS:	
FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS-----	28
BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS-----	29
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS-----	30-31
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS-----	32
AIŠKINAMASIS RAŠTAS-----	33-80
INFORMACIJA APIE TAI KAIP YRA LAIKOMASI BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO--	81-104

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

AB Žemaitijos Pienas akcininkams

Išvada dėl Bendrovės ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditu

Sąlyginė nuomone

Mes atlikome AB „Žemaitijos Pienas“ (toliau - Bendrovės) atskirų finansinių ataskaitų ir konsoliduotųjų AB „Žemaitijos Pienas“ ir jos dukterinių bendrovių (toliau - Grupė) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitos ir tą dieną pasibaigusiu metų bendryjų pajamų ataskaitos, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos, pinigų srautų ataskaitos bei aiškinamasis raštas, išskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus pastraipoje „Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti“ aprašyto dalyko galimą įtaką, toliau pateiktos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Bendrovės ir Grupės 2018 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir jų tą dieną pasibaigusiu metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtuos taikiyti Europos Sąjungoje.

Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti

Remiantis TAS 16 „Nekilnojamasis turtas, jranga ir įrengimai“ reikalavimais, nekilnojamomo turto, jrangos ir įrengimų likvidacinė vertė bei naudingo tarnavimo laikotarpiai turi būti peržiūrimi ir vertinami ne rečiau kaip kiekvienų metų pabaigoje. Jeigu nauji vertinimai skiriasi nuo buvusių vertinimų, tokie skirtumai turi būti apskaitytai kaip apskaitinių įvertinimų pasikeitimai remiantis TAS 8 „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos“ reikalavimais. 2018 m. balandžio 11 d. mes pareiškėme sąlyginę nuomonę apie 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ir Grupės finansines ataskaitas, kadangi Bendrovės ir Grupės vadovybė nepilnai įgyvendino minimus finansinių ataskaitų parengimo reikalavimus. Kaip aprašyta 5 pastabojė, Bendrovė ir Grupė peržiūrėjo ilgalaike materialaus turto likvidacines vertes ir naudingo tarnavimo laikotarpius ir, kur reikalinga, atliko pakeitimus tik 2018 finansiniams metams. Atitinkamai, mes negalėjome surinkti pakankamų audito įrodymų ir patikimai įvertinti aukščiau aprašyto dalyko įtakos Bendrovės ir Grupės 2017 m. finansinių ataskaitų likučiams, kurie yra pateikiami šių metų finansinėse ataskaitose, taip pat ir šio dalyko galimos įtakos ilgalaike materialojo turto likučiams bei nepaskirstytajam pelnui 2018 m. gruodžio 31 d.

Mes atlikome auditą pagal Tarptautinius audito standartus (toliau - TAS) ir 2014 m. balandžio 16 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo interesu įmonių teisės aktų nustatyto auditu reikalavimų (Europos parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 537/2014). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Bendrovės ir Grupės pagal Tarptautinės buhalterių etikos standartų valdybos išleistą Buhalterių profesionalų etikos kodeksą (toliau - TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų auditu įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusų su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų auditu įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų sąlyginei nuomonei pagerbti.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai - tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausiai atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Be dalyko, aprašyto skyriuje „Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti“, mes nustatėme žemiau aprašytus dalykus, kaip pagrindinius audito dalykus, kurie turi būti pateikti mūsų išvadoje. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip vissmos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiro nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiamė.

Mes įvykdėme atsakomybes apibūdintas šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“, išskaitant susijusias su pagrindiniu audito dalyku. Atitinkamai, mūsų auditas apėmė procedūrų atlikimą, kurios buvo suplanuotos kaip atsakas į finansinių ataskaitų reikšmingo iškraiptymo riziką. Atlirkų procedūrų rezultatai, išskaitant procedūras atlirkas kaip atsaką į dalykus pateiktus toliau, suteikia pagrindą mūsų nuomonei, pareikštai apie toliau pateiktas finansinės ataskaitas.

Pagrindinis audito dalykas

Atsargų grynoji galimo realizavo vertė bei vertės sumažėjimas dėl atsargų senėjimo

Bendrovės ir Grupės atsargų vertė prieš vertės sumažėjimą 2018 m. gruodžio 31 d. buvo atitinkamai 30 932 tūkst. eurų bei 32 927 tūkst. eurų, ir atitinkamai 29 415 tūkst. eurų bei 31 058 tūkst. eurų po vertės sumažėjimo (žr. 8 pastabą). Tai yra reikšminga mūsų auditui dėl to, jog atsargos sudaro 27 proc. Bendrovės ir 27 proc. Grupės viso turto vertės bei apima reikšmingus vadovybės vertinimus nustatant ar kai kurių atsargų balansinė vertė néra didesnė negu kad jų galima realizacinė vertė balanso dieną. Taip pat vadovybės vertinimas apima atsargų vertės sumažėjimą dėl senėjimo, kuriam nustatyti vadovybė remiasi istoriniais, tokiu atsargų, pardavimų duomenimis, pardavimų prognozėmis, atsargų fizinių savybių vertinimu ir kitais reikšmingais faktoriais.

Kaip audito metu nagrinėjome paqrindinį audito dalyką

Atsargų grynoji galimo realizavo vertė bei vertės sumažėjimas dėl atsargų senėjimo

Mūsų procedūros apémé, be kita ko, vadovybės atsargų grynosios galimos realizacinės vertės bei vertės sumažėjimo dėl atsargų senėjimo vertinimo metodų suvokimą. Mes peržiūrėjome Bendrovės ir Grupės vadovybės parengtus galimos realizacinės vertės skaičiavimus paremtus faktiniais pardavimais po finansinių metų pabaigos. Mes taip pat testavome atsargų senėjimo ataskaitas bei apskaityto vertės sumažėjimo dėl senėjimo apskaičiavimą. Be to, mes analizavome informaciją susijusią su atsargų senėjimu bei prielaidas naudotas vadovybės ateities pardavimų prognozėje, kuri buvo naudojama atsargų vertės sumažėjimo skaičiavime. Galiausiai mes įvertinome Bendrovės ir Grupės atskleidimo 8 pastaboję pakankamumą.

Gautinų sumų iš susijusių šalių atgautinumo vertinimas

Bendrovė ir Grupė 2018 m. gruodžio 31 d. turėjo gautiną sumą iš susijusių šalių UAB „Čia-Market”, kurios suma buvo 2 650 tūkst. eurų (2017 m. gruodžio 31 d. 2 113 tūkst. eurų). Šiai gautinai sumai apskaitytas vertės sumažėjimas 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 339 tūkst. eurų, o 2017 m. gruodžio 31 d. 189 tūkst. eurų (žr. 9 pastabą). Nepaisant to, jog pirkimo ir pardavimo sandoriai su aukščiau minima susijusia šalimi vyko ir vyksta nuolat, išlieka neapibrėžtumas dėl tikimybės susigažinti šią skolą, kadangi keletą pastarųjų metų UAB „Čia-Market“ finansinė būklė nebuvo stipri, o skolos apmokėjimas Bendrovei ir Grupei periodiškai buvo pradelsiamas. Mes manome, jog tai yra pagrindinis audito dalykas dėl šios atskiroios gautinos sumos reikšmingumo ir dėl to, jog skolos susigrąžinimo tikimybė bei gautinos sumos vertės sumažėjimo dydis apima reikšmingus Bendrovės ir Grupės vadovybės vertinimus.

Mūsų procedūros apémé, be kita ko, praeities mokėjimų analizę, gautų mokėjimų po finansinių metų pabaigos analizę; buvo analizuojama istorinė ir vėliausia Grupės ir Bendrovės turima informacija susijusi su šios jmonės finansine būkle bei veiklos rezultatais. Taip pat mes analizavome Grupės ir Bendrovės vadovybės atlikto vertės sumažėjimo vertinimo esmines prielaidas, aplinančias numatomą skolos likučio padengimo laikotarpį bei prielaidas naudotas diskontuotų pinigų srautų dabartinės vertės skaičiavime. Galiausiai mes įvertinome Bendrovės ir Grupės atskleidimo susijusio su gautinos sumos vertės sumažėjimu, esančio 9-oje pastabojе, ir atskleidimo dėl reikšmingų vertinimų taikant Bendrovės ir Grupės apskaitos politiką, esančio 4-oje pastabojе, pakankamumą.

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija pateikta 2018 m. konsoliduotame ir Bendrovės metiniame pranešime, Bendrovės valdymo kodekso laikymosi ataskaitoje, konsoliduotoje valdymo ataskaitoje bei socialinės atsakomybės ataskaitoje, tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta žemiau.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti ar yra reikšmingų neatitinkimų informacijai, pateiktai finansinėse ataskaitose ar mūsų žinioms, pagrįstoms atliktu auditu,

ir ar ji neatrodo kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu remiantis mūsų atliktu darbu, mes pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar konsoliduotame ir Bendrovės metiniame pranešime, jskaitant Bendrovės valdymo kodekso laikymosi ataskaitą ir konsoliduotą valdymo ataskaitą, pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų finansines ataskaitas bei ar konsoliduotasis ir Bendrovės metinis pranešimas ir konsoliduota valdymo ataskaita, buvo parengti laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrjsta finansinių ataskaitų auditu metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- ▶ Konsoliduotame ir Bendrovės metiniame pranešime, jskaitant Bendrovės valdymo kodekso laikymosi ataskaitą ir konsoliduotą valdymo ataskaitą, pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų finansinių ataskaitų duomenis; ir
- ▶ Konsoliduotas ir Bendrovės metinis pranešimas ir konsoliduota valdymo ataskaita, buvo parengti laikantis LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo ir LR įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Be to, mes privalome patikrinti, ar buvo pateikta socialinės atsakomybės ataskaita. Jeigu nustatome, kad socialinės atsakomybės ataskaita nebuvo pateikta, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sajungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Bendrovės ir Grupės gebėjimą testi veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tēstinumu ir veiklos tēstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ir/ar Grupę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys yra atsakingi už Bendrovės ir Grupės finansinių ataskaitų rengimo proceso priežiūrą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma néra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas - tai aukšto lygio užtikrinimas, bet ne garantija, kad reikšmingas iškraipymas, jeigu jis yra, visuomet bus nustatytas atliekant auditą pagal TAS. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos ir yra laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrjistai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiam sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atliktami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- ▶ Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidos riziką, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkaime pakankamų tinkamų auditu įrodymų mūsų nuomonėi pagrjisti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaue gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidinantis aiškinimas arba vidaus kontrolės nepaisymas.
- ▶ Įgyjame su auditu susijusios vidaus kontrolės supratimą, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas auditu procedūras, bet ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės ir Grupės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- ▶ Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- ▶ Nusprendžiame dėl taikomo veiklos tēstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Bendrovės ir Grupės gebėjimo testi veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokį atskleidimą nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų sprendimai pagrjisti

audito jrodymai, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi jvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė ir/ar Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos.

► Jvertiname bendrą finansinių ataskaitų patekimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai ir jvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo konцепciją.

► Surenkame pakankamų tinkamų audito jrodymų apie bendrovės finansinę informaciją ar verslo veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Grupės konsoliduotą finansinės ataskaitas. Atsakome už vadovavimą grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą mūsų audito nuomonę.

Mes, be visų kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamu etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo ir juos informavome apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui, ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu labai retomis aplinkybėmis nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Kiti auditoriaus išvados reikalavimai pagal Europos parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014.

Auditoriaus paskyrimas ir patvirtinimas

Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu 2017 m. rugsėjo 8 d. buvome pirmą kartą paskirti atlikti Bendrovės ir Grupės finansinių ataskaitų auditą ir bendras nepertraukiama paskyrimo laikotarpis yra dveji metai.

Suderinimas su audito ataskaita, teikiama audito komitetui

Patvirtiname, kad skyriuje „Sąlyginė nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Bendrovės ir Grupės audito komitetui.

Ne audito paslaugos

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Bendrovei ir Grupei suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktyų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį suteiktų paslaugų sąrašas yra atskleidžiamas konsoliduotame ir Bendrovės metiniame pranešime.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partneris yra Jonas Akelis.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“

Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335

Jonas Akelis
Auditoriaus pažymėjimo
Nr. 000003

2019 m. kovo 15 d.

KONSOLIDUOTAS IR BENDROVĖS METINIS PRANEŠIMAS

I. BENDRA INFORMACIJA

Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas pranešimas

Metinis įmonių grupės konsoliduotas pranešimas ir finansinės ataskaitos parengtos už 2018 metus pagal teisės aktais nustatytais sąlygas, reikalavimus ir tvarką, vadovaujantis Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymu ir Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymu, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovės įstatymu, emitento teisinę formą ir veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, emitento ir dukterinės bendrovės steigimo dokumentais ir kitais teisės aktais.

Šiame dokumente AB „Žemaitijos pienas“ (toliau vadinama – Bendrovė arba Emitentas), ABF „Šilutės Rambynas“ (toliau vadinama – Grupės įmonė ar Dukterinė įmonė), o tais atvejais kai aprašomi ar nurodomi faktai ar/ir duomenys apie abi kartu, įvardinamos tekste kaip Grupės įmonės.

Pagrindiniai duomenys apie Bendrovę

Pavadinimas	AB „Žemaitijos pienas“
Teisinė – organizacinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistruota	Įregistruota 1993 m. birželio 23 d.
Įmonės kodas	180240752
PVM mokėtojo kodas	LT802407515
Įstadinis kapitalas	14 028 750 EUR, padalintas į 48 375 000 paprastąsiams vardines 0,29 euro nominalios vertės akcijas
Buveinės adresas	Sedos g. 35, LT-87101 Telšiai
Telefonas	+ 370-444-22201
Faksas	+ 370-444-74897
Elektroninis paštas	info@zpienas.lt
Interneto svetainės adresas	www.zpienas.lt
Akcijų prekybos kodas	ZMP1L
ISIN kodas	LT0000121865

Duomenys apie AB „Žemaitijos pienas“ kaupiami ir saugomi Valstybinėje įmonėje Registrų centras.

Trumpa Bendrovės istorija

AB „Žemaitijos pienas“ veiklos užuomazgos prasidėjo dar 1924 metais, kuomet buvo įkurta Telšių pieninė kurios pajėgumas tuo metu buvo vertinamas kaip išties didelis. 1984 metų pabaigoje Telšių pieninė veiklą pradėjo naujose patalpose ir veikė iki vienos iš didžiausių Pabaltijo Telšių sūrių gamyklos atidarymo ir jos privatizavimo. Juridinių asmenų registre AB „Žemaitijos pienas“ įregistruota 1993 m. birželio 23 d. Telšių rajono valdyboje, perregistruota 1998 m. spalio 16 d. Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijoje.

Informacija apie Bendrovės Dukterinę įmonę ir filialus

Bendrovės valdoma – patronuojama įmonė:

ABF „Šilutės Rambynas“, įmonės kodas 277141670, buveinės adresas - Klaipėdos g.3, Šilutė.
Įregistrimo data ir vieta: 1992-12-09, Šilutės r. sav. Šilutės m. Klaipėdos g. 3.
Įstatinis kapitalas – 2 493 028,50 EUR,
AB „Žemaitijos pienas“ priklauso 87,82% įstatinio kapitalo (akcijų) ir balsų.
Telefonas +370 441 77442, faksas +370 441 77443,
El. paštas: info@rambynas.lt.
ABF „Šilutės Rambynas“ neturi įsteigusi filialų ir atstovybių.

AB “Žemaitijos pienas” filialai :

- Vilniaus filialas, adresas : Algirdo g. 40/13, Vilnius
- Kauno filialas, adresas : Europos pr. 36, Kaunas
- Klaipėdos filialas, adresas: Šilutės pl. 33, Klaipėda
- Panevėžio filialas, adresas : J. Janonio g. 9, Panevėžys

Bendrovės filialai vykdo prekių (pieno produktų) pardavimo funkcijas nustatytoje filialo veiklos teritorijoje bei atlieka kitus veiksmus ar Bendrovės pavedimus.

Bendrovė nėra įsteigusi atstovybių.

Bendrovės ir dukterinės įmonės pagrindinės veiklos pobūdis

AB „Žemaitijos pienas“ (patronuojančioji įmonė) pagrindinė veikla - pieno produktų (fermentinių sūrių ir sūrio gaminių, fasuotų sūrių ir sūrių gaminių, lydytų sūrių ir sūrių gaminių, kremų, varškės kremų, sviesto pieno produktų tepinių, maišytų tepinių, pieno riebalų, pasterizuotos grietinėlės, pasukų, išrūgų, sausų pieno produktų, šviežių pieno produktų (pieno, grietinėlės, varškės, varškės gaminių, jogurtų, desertų, varškės sūrelių, glaistytų varškės sūrelių, raugintų pieno produktų) kūrimas, gamyba (EVRK, 10.5 grupė „Pieno produktų gamyba“, 10.51 klasė „Pieninių veiklą ir sūrio gamyba“) ir realizavimas Lietuvos ir užsienio rinkose.

ABF „Šilutės Rambynas“ (patronuojančioji įmonė) pagrindinė veikla – fermentinių sūrių ir sūrių gaminių gamyba ir pardavimas, pasterizuotos grietinėlės, pasterizuotų išrūgų ir koncentruotų išrūgų gamyba ir pardavimas (EVRK, 10.5 grupė „Pieno produktų gamyba“, 10.51 klasė „Pieninių veiklą ir sūrio gamyba“). Be to įmonė teikia nuomas, transportavimo, sandėliavimo, pieno supirkimo punktų aptarnavimo bei kitas paslaugas.

II. INFORMACIJA APIE GRUPĖS ĮMONIŲ ĮSTATINĮ KAPITALĄ, VERTYBINIUS POPIERIUS

Informacija susijusi su vertybiniais popieriais (tame tarpe tarp susijusių įmonių), jų apyvarta

2004 m. liepos 16 d. AB „Žemaitijos pienas“ sudarė sutartį su AB „Šiaulių bankas“, pagal kurią bendrovės išleistą vertybinių popierių sąskaitų tvarkymas nuo 2004 m. liepos 23 d. perduotas AB Šiaulių bankas.

ABF „Šilutės Rambynas“ vertybinių popierių registrą (apskaitą) pagal 2004 m. liepos 16 d. sudarytą sutartį tvarko AB „Šiaulių bankas“.

Duomenys apie vertybinius popierius

AB ŽEMAITIJOS PIENAS

ISIN kodas	LT0000121865
Trumpinys	ZMP1L
Sarašas/segmentas	BALTIC SECONDARY LIST
Nominali vertė	0,29 EUR
Vertybinių popierių pavadinimas	Paprastosios vardinės akcijos
Emisijos dydis (vnt.)	48 375 000
Listinguojamos emisijos dydis (vnt.)	48 375 000
Listingavimo pradžios data	1997.10.13
Akcijos listinguojamos papildomame prekybos saraše	1997.10.13
Bendras akcijų suteikiamų balsavimo teisių kiekis	48 375 000
Bendrovės valdomas akcijų kiekis	2 227 228

Vertybinių popierių biržos „NASDAQ OMX Vilnius“ (toliau – Vilniaus vertybinių popierių birža) vertybinių popierių biržos papildomame saraše kotiruojamos tik bendrovės išleistos akcijos (simbolis – ZMP1L). AB „Žemaitijos pienas“ vertybiniai popieriai pradėti listinguoti 1997 m. spalio 13 d. Vertybinių popierių ISIN kodas LT0000121865. Žemiau pateikiama informacija apie AB „Žemaitijos pienas“ akcijomis įvykdytus sandorius Vilniaus vertybinių popierių biržoje per 2018 m. laikotarpį bei kainų kitimo dinamiką¹.

1

<http://www.nasdaqbaltic.com/market/?instrument=LT0000121865&list=3&pg=details&tab=historical&lang=lt&currency=0&date=&start=2017.01.01&end=2017.01.31>

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva
BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ
METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.
 (visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

Ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovės vertybinių popierių prekybos kaina viešojoje prekybos rinkoje nuolat mažėjo ir akcijų vertė 2018 m. laikotarpio pabaigai buvo 13,79 proc. mažesnė nei 2017 m. gruodžio 31 d. (žr. aukščiau pateiktą grafiką).

Bendrovės prekybos vertybiniais popieriais rezultatai (Bendrovės vertybinių popierių pirkimo – pardavimo sandorių kainos) rodo, jog Bendrovės akcijų kapitalizacija per 2018 m. sudarė daugiau kaip 72 mln. eurų. 2018 m. laikotarpiu Vilniaus vertybinių popierių biržoje buvo sudaryti sandoriai tik dėl 412 420 vnt. AB „Žemaitijos pienas“ akcijų, tai sudarė ženkliai mažesnį sandorių skaičių nei per 2017 m. (kai apyvarta sudarė 521 664 vnt.) laikotarpi.

Žemiau pateikiami duomenys apie prekybą Bendrovės vertybiniais popieriais 2015 - 2018 m.

Rodiklis	2015	2016	2017	2018
Atidarymo kaina	0,703	0,64	1,07	1,74
Didžiausia kaina	0,73	1,15	1,99	2,16
Mažiausia kaina	0,61	0,617	1,07	1,42
Paskutinė kaina	0,644	1,07	1,74	1,5
Apyvarta vnt.	639 686	6 213 064	521 664	412 420
Apyvarta mln.	0,42 EUR	6,4 EUR	0,82 EUR	0,71 EUR
Kapitalizacija mln.	31,15 EUR	51,76 EUR	84,17 EUR	72,56 EUR

Pažymėtina, jog prekyba emitento vertybiniais popieriais kitose biržose ir kitose organizuotose reguliuojamose rinkose nebuvo vykdoma.

ABF ŠILUTĖS RAMBYNAS

ISIN kodas	LT LT0000109217 LT 0000118945 LT 0000125668
------------	---

Nominali vertė	2,90 EUR
Vertybinių popierių pavadinimas	Paprastosios vardinės akcijos
Emisijos dydis (vnt.)	859 665
Listinguojamos emisijos dydis (vnt.)	Nelistinguojamos
Bendras akcijų suteikiamų balsavimo teisių kiekis	859 665
Bendrovės valdomas akcijų kiekis	0

ABF „Šilutės Rambynas“ akcijomis Vilniaus vertybinių popierių biržoje bei kitose organizuotose reguliuojamose rinkose nėra prekiaujama.

AB „Žemaitijos pienas“ valdo ABF „Šilutės Rambynas“ 87,82% paprastųjų vardinų akcijų (disponuoja tiek turtinėmis, tiek neturtinėmis teisėmis be jokių apribojimų), ABF „Šilutės Rambynas“ neturi AB „Žemaitijos pienas“ akcijų. Pavedimų ar kitokiais sutartiniais pagrindais abi bendrovės viena kitos atžvilgiu akcijų nevaldo. Pažymėtina, kad AB „Žemaitijos pienas“ konsoliduotoje valdymo ataskaitoje pateikiama išsami informacija apie valdymo ypatumus.

Įstatinis kapitalas

2018 m. gruodžio 31 d. AB „Žemaitijos pienas“ įstatinį kapitalą sudarė:

Akcijų klasė, rūšis	Akcijų skaičius (vnt.)	Nominali vertė (EUR)	Bendra nominali vertė (EUR)	Įstatinio kapitalo dalis (%)
Paprastosios vardinės akcijos ²	48 375 000	0,29	14 028 750	100

Visos Bendrovės akcijos yra pilnai apmokėtos ir joms, Emitento žiniomis, ataskaitiniu laikotarpiu nebuvvo taikomi jokie vertybinių popierių perleidimo apribojimai, Emitentui nėra žinoma apie atskirus tarpusavio akcininkų susitarimus dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės. Bendrovės duomenimis nėra akcininkų, kurie turėtų specialias kontrolės teises (plačiau apie tai AB „Žemaitijos pienas“ konsoliduotoje valdymo ataskaitoje).

2018 m. gruodžio 31 d. ABF „Šilutės Rambynas“ įstatinį kapitalą sudarė :

Akcijų klasė, rūšis	Akcijų skaičius (vnt.)	Nominali vertė (EUR)	Bendra nominali vertė (EUR)	Įstatinio kapitalo dalis (%)
Paprastosios vardinės akcijos	859 665	2,90	2 493 028,50	100

Visos ABF „Šilutės Rambynas“ akcijos yra pilnai apmokėtos ir joms, Emitento žiniomis, netaikomi jokie vertybinių popierių perleidimo apribojimai, taip pat emitentui nėra žinoma apie atskirus tarpusavio akcininkų

² Paprastosios akcijos – tai įprastos bendrovės akcijos, kurios nesuteikia specialių privilegijų ar teisių apribojimų. Tai bendrovės akcinio kapitalo dalys, kurių savininkai (akcininkai) tampa bendrovės narais, turinčiais teisę balsuoti metiniuose susirinkimuose, gauti dividendus iš bendrovės pelno, taip pat turėti kitas įstatymuose numatytyas teises ir pareigas.

susitarimus dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės. Bendrovės žiniomis nėra akcininkų, kurie turėtų specialias kontrolės teises.

Savų akcijų įsigijimas ir perleidimas

2011 finansiniais metais AB „Žemaitijos pienas“ per Vertybinių popierių biržą NASDAQ OMX Vilnius, veikiančią oficialaus siūlymo rinką supirko 10 vnt. AB „Žemaitijos pienas“ paprastųjų vardinių 1 (vieno) litu (0,29 Eur) nominalios vertės akcijų už 18,00 litų (5,21 Eur). 2012 m. gruodžio mén. NASDAQ OMX Vilniaus biržoje pavedimo pagrindu Bendrovė supirko 1 360 010 vnt. akcijų už 2 992 000 litų (86 6543,10 Eur.) sumą, per 2013 m. laikotarpį bendrovė savų akcijų nupirko 710 611 vnt.

2016 m. birželio 28 d. Bendrovė paskelbė³, jog ketina supirkti dalį savų akcijų, bet sandorių dėl šių akcijų sudaryta nebuvo. 2017 m. laikotarpiu Bendrovė neketino ir nesupirko savų akcijų. 2018 m. birželio 25 d. supirko 62 223 vnt. akcijų, 2018 m. liepos 23 d. – 34 827 vnt., 2018 m. rugpjūto 3 d. 59 557 vnt. Šiuo metu bendrovė valdo 2 227 228 vnt. savų akcijų (nominali vertė 0,29 Eur./vnt.), kas sudaro 4,60 proc. visų AB „Žemaitijos pienas“ akcijų. Viena iš priežasčių paskatinusių supirkti savas akcijas, tai galimybės šias akcijas perleisti Bendrovės darbuotojams ir tokiu būdu motyvuoti bei skatinti juos kurti kuo didesnę pridėtinę vertę Bendrovei bei jos akcininkams.

Bendrovė ataskaitiniu laikotarpiu savų akcijų neperleido, nesudarė jokių kitų sandorių, pvz. akcijos nebuvo įkeistos ar kitaip suvaržytos teisės į jas, joms nėra taikomi jokie kitokie suvaržymai ar aprībojimai, dėl šių akcijų nėra ginčų ar pretenzijų.

ABF „Šilutės Rambynas“ nėra supirkusi savų akcijų, savų akcijų nevaldo ir kitais pagrindais.

III. GRUPĖS ĮMONIŲ VEIKLOS APŽVALGA IR PERSPEKTYVOS

Veiklos, būklės ir plėtros apžvalga

Vienas iš pagrindinių Grupės įmonių tikslų - tai kokybiški ir saugūs produktai. Šio tiksllo siekiama ne tik savomis jėgomis, bet pasitelkiant ir trečiųjų asmenų pagalbą - specialistus – ekspertus (auditorius). 2018 metais Bendrovė buvo vertinta pagal įvairius maisto saugos ir kokybės vadybos tarptautinių standartų reikalavimus ir atitiktį jiems.

Ataskaitiniu laikotarpiu ypatingas dėmesys skirtas „nišinių“ eksporto rinkų poreikiams ir šioms rinkoms skirtų produktų gamybai, taip pat jų vertinimui ir sertifikavimui pagal islamo (Halal) ir žydų (Kocher) reikalavimams:

- 1) 2018 09 12 „Total Quality Halal Correct Certification“ (Nyderlandai) auditoriai sėkmingai auditavo sausų pieno produktų, sūrio ir sviesto gamybos procesus ir išduotas „Halal“ sertifikatas.
- 2) 2018 10 17 „Orthodox Union Kosher Certification Center“ (Izraelis) auditoriai sėkmingai auditavo sausų pieno produktų ir šviežių pieno produktų gamybos procesus ir išduotas „Kosher“ sertifikatas.

Taip pat Bendrovė buvo įvertinta pagal maisto saugos ir kokybės vadybos tarptautinių standartų, kurie yra pripažystami Tarptautinės maisto saugos iniciatyvos (GFSI), reikalavimus⁴:

- 1) 2018 03 19-21 dienomis UAB „Bureau Veritas“ auditoriai atliko visų AB „Žemaitijos pienas“ procesų priežiūros auditą pagal ISO 22000 „Maisto saugos vadybos sistemos. Bet kuriai maisto gamybos grandinės organizacijai keliami reikalavimai“ + ISO/TS 22002-1 „Maisto saugos būtiniosios programos. 1 dalis: maisto gamyba ir papildomus reikalavimai pagal FSSC 22000. Auditas buvo vykdomas iš anksto nesuderinus audito datos ir plano. Audito išvada: Bendrovė atitinka sertifikuotų standartų keliamus reikalavimus.

Bendrovė buvo tikrinta ir audituota pagal prekybos tinklo „Lidl“ ir prekybos tinklo „Biedronka“ reikalavimus.

³ <https://cns.omxgroup.com/cdsPublic/viewDisclosure.action?disclosureId=717766&messageId=899591>

⁴ Atlikti auditai patvirtina, jog gaminami produktais kokybiški atitinkantys visus tarptautinius kokybės, saugos standartus, jie gali būti parduodami visose pasaulyje rinkose.

Toliau tēsiamas projektas (žr. ankstesnius metinius pranešimus), kuris buvo pasirašytas 2016 m. su Nacionaline mokėjimo agentūra dėl paramos skyrimo pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“. Pagrindinis investicijų tikslas yra didinti Bendrovės konkurencingumą, kuris spręstų aplinkosaugines problemas, gerintų produktų kokybę bei darbuotojų darbo sąlygas ir saugą. Pagrindinės investicijų kryptys yra nukreiptos į sūrių-sviesto gamybos padalinį, žaliavos ir produkcijos logistiką bei sandėlių užtikrinimą. Taip pat numatomomis investicijomis bus siekiama pagerinti produkto kokybę, pakuotės ergonomiškumą, sumažinti taršą išleidžiamą į nuotekas bei efektyviau naudoti energetinius kaštus. Siekiama, kad įranga, technologiniai procesai atitiktų klientų lūkesčius ir užtikrinti, kad galutinis produktas pirkėjui būtų saugus ir kokybiškas.

Per 2018 metus Bendrovė įsigijo naujų įrengimų ar/ir įdiegė naujas priemones bei atliko kitas investicijas, t.y.:

- 1) Pasterizuoto pieno linijų automatizavimas, tai automatizuotas skirstymas, vizualizacija ir tarpinių operacijų valdymas. Projekto tikslas - nuotekų užterštumo mažinimas, tikslenis atsekamumas, sanitarija ir kokybės užtikrinimas, žmogiškojo faktoriaus eliminavimas.
- 2) Naujas važiuokles, izoterminius kėbulus ir šaldymo įrangą skirta produktų logistikai. Projekto tikslas - logistikos kaštų mažinimas, išvažiuojamų produktų kokybės reikalavimų užtikrinimas.
- 3) Gamybos paskirties pastato ir sandėliavimo paskirties pastato rekonstrukcija su radio bangomis valdomais vežimėliais stelažų sistema, bei įsigijo elektros krautuvus, tai gamybinio bei logistinio proceso optimizavimas, kuris leis sumažinti gamybos bei logistikos kaštus.
- 4) Sviesto projektas, kuris susideda iš grietinėlés brandinimo, sviesto gamybos bei fasavimo ir sudėjimo į logistines dėžes. Taip pat numatyta susafuoto produkto svorio tikrinimas ir priemaišų, svetimkūnių rentgeno aptikimo įrenginys (X-ray). Įranga yra pilnai automatizuota, nuo proceso pradžios iki pabaigos. Tikslas - produkto kokybė, energetinių kaštų mažinimas ir aplinkosauginių reikalavimų gerinimas.
- 5) Sūrių gamybos projektas, tai kietojo ir puskiečio sūrio blokais gamyba. Atskira linija blokais, tik tai linijai suprojektuoti sūdymo įrenginiai, sūrymo filtravimo bei druskos tirpalо paruošimo įrenginiai leis suraupyti laiko perderinant liniją, pakeičiant formas nuo apvalių tipo sūrių į blokų tipo sūrius, pagerēs kokybė bei darbuotojų užimtumas.

Investicijos duoda ir ekonominę grąžą, pavyzdžiui per 2018 metus Bendrovės transportas nuvažiavo 10,86 mln. km. arba -3,4 % mažiau nei 2017 m., bet pervežtų krovinių kiekis 385 tūks t.t. (nežymiai padidėjo), be to 2018 metais buvo investuota 0,440 mln. eur į transporto priemones, kurios atitinka Euro 6 emisijos reikalavimus. Investicijų tikslas mažinti gamtos taršą ir siekti efektyvesnio kuro panaudojimo.

Pažymėtina, kad 2018 metais buvo atidarytas naujas logistikos sandėlis Kauno mieste su 1200 m² sandėliavimo plotu ir 200 m² paskirstymo plotu. Ši investicija pagerins tiekimo grandinės kokybę visame Kauno regione bei bus tarpinė stotis eksporto srautams į Europos ir kitas pasaulio šalis.

Produktai ir prekės ženklai

2018 m. tebėsiama ir realizuojama vizija - kuriant skanius ir unikalius produktus atstovauti Žemaitijos krašto kultūrą pasaulyje. Misija - nepaliaujamai kurti pridėtinę vertę Grupės įmonėms, jos akcininkams bei pirkėjui. Rinkodara ir marketingas - neatsiejama sėkmingo verslo dalis, todėl 2018 metais AB „Žemaitijos pienas“ darbuotojų kolektyvas tam skyrė didelį dėmesį. Darbo rezultatai pozityviai įvertinti nacionalinėse bei tarptautinėse parodose, o produktai (prekiniai ženklai) sulaukė apdovanojimų žemiau nurodytose parodose:

- 1) Tarptautinė maisto produktų ir gėrimų paroda „Foodex Japan 2018“ Tokijas, Japonija (2018 m. kovo 6 - 9 d.);
- 2) Tarptautinė, didžiausia maisto produktų ir gėrimų paroda „SIAL China 2018“ Šanchajus, Kinija (2018 m. gegužės 16 - 18 d.);

- 3) Žemės ūkio ir maisto pramonės paroda Agrobalt 2018, vykstanti kas dvejus metus (2018 m. gegužės 24- 26 d.). Parodoje gauti apdovanojimai: aukso medalis 36 mén. Džiugui - už proveržį į eksporto rinkas ir aukso medalis žemaitiškam kastiniui – už Lietuvos vardo reprezentavimą pasaulyje;
- 4) Tarptautiniai apdovanojimai ir paroda „International Cheese awards“ Nantwitch, Jungtinė Karalystė (2018 m. liepos 24 - 25 d.). Parodoje gauti apdovanojimai: aukso medalis „Sūris vaikams“ kategorijoje suteiktas Pik-Nik Twiller, sidabro medalis „Vegetarian cheese“ kategorijoje suteiktas Džiugui 24 mén., bronzos medalis „Geriausias naujas pieno produktas“ kategorijoje suteiktas Žemaitijos kefyro kokteiliui su bananais ir braškėmis; Highly recommended apdovanojimas Catering and food service kategorijoje suteiktas Džiugo sūriui kubeliais;
- 5) Tarptautinė maisto pramonės paroda, vykstanti kas dvejus metus „SIAL Paris 2018“ Paryžius, Prancūzija (2018 m. spalio 21-25 d.);

Pažymétina, kad nuolat atnaujinami ir kuriami nauji produktai. Kietasis sūris DŽIUGAS® 2018 metais lapkričio mėnesį vartotojams pristatė kelias ypatingo sūrio brandas. Kietasis sūris DŽIUGAS SPECIAL AGED 100 mėnesių brandinimo – net 3 300 dienų brandintas sūris bei kietasis sūris DŽIUGAS EXTRA AGED 120 mėnesių brandinimo – net 3650 dienų bei 10 metų brandintas sūris – DŽIUGAS EXTRA Old. Be to, atsižvelgiant į tai, jog gyvename krašte, kuriame saulėtų dienų néra gausu, o dažnam gyventojui trūksta vitamino D, 2018 m. rinkoje pasirodė „Pik-Nik Twiller“ produktas praturtintas vitaminu D, o nuo 2018 m. gegužės 1 d. glaistytı sūreliai „MAGIJA“ atnaujinti – aplieti šokoladu, kuriame 67% kakavos sausųjų medžiagų. Rinkai diktuojant sąlygas reaguota į vartotojų poreikius rinktis sveikesnius bei maistingesnius produktus - palaipsniui mažintas cukraus kiekis ekologiškuose jogurtuose „Dobilas“ - pirmą pusmetį vidutiniškai apie 10%, antrą pusmetį - skonis keičiamas vaisių gausa – natūraliu būdu atsisakant cukraus.

Grupės įmonių veiklos rezultatai

Bendrovė pasirinko pagrindinius standartinius finansinius rodiklius, kuriuos daugelis įmonių naudoja praktikoje analizuojant finansinius duomenis. Pagrindiniai finansiniai veiklos rodikliai, atspindintys 2017-2018 metų Grupės ir Bendrovės veiklą, yra sekantys:

Finansiniai rodikliai	Grupė		Bendrovė	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
Apyvarta, tūkst.euru	177.878	172.280	176.799	170.849
Bendrasis pelningumas, %	20,41	20,92	19,77	19,36
Grynasis pelningumas, %	6,02	3,13	5,89	2,45
EBITDA, tūkst.euru	12,653	10,845	12,099	9,145
EBITDA pelningumas, %	7,11	6,29	6,84	5,35
ROE pelningumas, %	13,19	6,96	14,69	6,18
ROA pelningumas, %	9,38	5,39	9,45	4,61
Bendrasis likvidumo koeficientas	2,08	3,42	1,56	2,73
Skubaus padengimo koeficientas	0,97	1,78	0,71	1,28
Skolos-nuosavybės koeficientas	0,41	0,29	0,55	0,34
Skolos koeficientas	0,29	0,23	0,36	0,25
Investicijų į ilgalaikį turą suma, tūkst.euru	19,799	10,258	19,201	9,489

Aukščiau nurodyti rodikliai apskaičiuoti taikant sekančias formules:

Bendrasis pelningumas = bendrasis pelnas / pardavimų pajamas. Bendrasis pelningumas (arba bendrojo pelno marža) parodo įmonės sugebėjimą uždirbtį pelną iš pagrindinės įmonės veiklos, kontroliuoti pardavimo pajamų bei pardavimo savikainos lygi. Kuo didesnė bendrojo pelno suma uždirbama kiekvienam pardavimo pajamų eurui, tuo efektyvesnė įmonė.

Grynas pelningumas = grynas pelnas/ pardavimų pajamos. Grynas pelningumo koeficientas tai įmonės veiklos finansinis rezultatas, vienas iš svarbiausių (jei ne svarbiausias) dydis įmonės savininkams. Grynas pelningumas, kaip pardavimo pajamų ir grynojo pelno koeficientas gerai apibūdina galutinį įmonės veiklos pelningumą. Piniginė išraiška rodo kiek 1-nam pardavimų eurui tenka grynojo pelno. Didėsne rodiklio reikšmė parodo aukštesnį įmonės pelningumą.

EBITDA = Grynas pelnas + pelno mokesčius + palūkanų sąnaudos + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos. Pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą bei amortizaciją (EBITDA) lengvai apskaičiuojamas prie grynojo pelno pridedant pajamų mokesčio ir palūkanų sąnaudas, bei nusidėvėjimo ir amortizacijos sumą. Šis dydis yra svarbus siekiant atsiriboti nuo įmonės veiklos finansavimo kaštų, bei amortizacijos ir nusidėvėjimo įtakos. EBITDA pelnas dažnai naudojamas šalia arba netgi vietoje pinigų srautų dydžio.

EBITDA pelningumas = EBITDA / pardavimų pajamos

ROE pelningumas = grynas pelnas / nuosavas kapitalas. Nuosavo kapitalo pelningumo (ROE) rodiklis, dar vadinamas nuosavybės pelningumo rodikliu, tai savininkų investuotų lėšų panaudojimo efektyvumo matas. Padeda spręsti, kaip efektyviai panaudojamos savininkų lėšos. Labai priklauso nuo įmonės kapitalo struktūros. ROE parodo, kiek bendrovės vadovybė uždirbo panaudodama įmonės kapitalą, kuris priklauso akcininkams.

ROA pelningumas = grynas pelnas / turtas. Turto pelningumo (ROA) rodiklis tai turto panaudojimo efektyvumo matas. Turto grąža apibūdina sugebėjimą pelningiai naudoti visą turą. Parodo, kokia viso turto dalis susigrąžinama pelno pavidalu. ROA parodo, kiek bendrovės vadovybė sugebėjo uždirbtį iš viso naudojamo turto.

Bendrasis likvidumo koeficientas = trumpalaikis turtas/ trumpalaikiai įsipareigojimai. Bendrasis likvidumo koeficientas dar vadinamas einamuju likvidumo koeficientu, kuris parodo įmonės sugebėjimą savo trumpalaikiu turtu padengti trumpalaikius įsipareigojimus. Jis nusako, kiek kartų trumpalaikis turtas viršija įsipareigojimus. Jis apibūdina bendrovės sugebėjimą įvykdyti trumpalaikius įsipareigojimus iš trumpalaikio turto. Vertė parodo, kiek vieną trumpalaikių įsipareigojimų euras dengiamas trumpalaikiu turtu.

Skubaus padengimo koeficientas = (trumpalaikis turtas – atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai. Kritinis likvidumo koeficientas, dar vadinamas skubaus padengimo koeficientu, parodo įmonės sugebėjimą greitai (skubiai) realizuojamu trumpalaikiu turtu padengti trumpalaikius įsipareigojimus, tam iš trumpalaikio turto yra atimamos atsargos kaip mažai likvidus turtas. Jis nusako, kiek kartų labiausiai likvidus turtas viršija trumpalaikius įsipareigojimus. Kritinis likvidumas apibūdina įmonės sugebėjimą įvykdyti trumpalaikius įsipareigojimus iš mobiliausio (galimo greitai paversti pinigais) turto.

Skolos – nuosavybės koeficientas = mokėtinis sumos ir įsipareigojimai / nuosavas kapitalas. Skolos - nuosavybės koeficientas , dar vadinamas ir finansinės priklausomybės koeficientu, parodo kiek 1-nam nuosavo kapitalo eurui tenka skolą. Šis rodiklis taip pat naudojamas kaip kapitalo struktūros ir finansinio sverto grupės rodiklis. Šiuo atveju priešingai nei bendrojo mokumo rodiklio atveju, kuo šio rodiklio reikšmė didesnė, tuo įmonės padėtis mokumo atžvilgiu blogesnė.

Skolos (įiskolinimo) koeficientas = mokėtinis sumos ir įsipareigojimai / turtas. Įiskolinimo koeficientas, dar vadinamas ir skolos koeficientu, parodo kiek 1-nam turto eurui tenka skolą. Kuo rodiklio reikšmė žemesnė, tuo skolos labiau padengtos turtu, tad bankai ir kiti kreditoriai vertina žemą šio rodiklio reikšmę. Šis rodiklis taip pat naudojamas kaip kapitalo struktūros ir finansinio sverto grupės rodiklis.

Visus verslo rinkos dalyvius ypač domina pardavimo pelningumas. Bendrovės bendrasis pelningumas 2018 metais palyginus su 2017 metais padidėjo nežymiai nuo 19,36 % iki 19,77 %. Galime teigti, kad augant pardavimams, tolygiai augo ir bendrasis pelnas. Grupės bendrasis pelningumas šiek tiek sumažėjo, nes ABF „Šilutės Rambynas“ bendrasis pelnas 2018 m. palyginus su 2017 metais sumažėjo 1,5 mln.eurų dėl nepalankios situacijos pasaulinėje pieno rinkoje kritusios produkcijos kainos, dėl darbo, kuro sąnaudų augimo. Bendrovės bendojimo pelno didėjimas parodo Bendrovės sugebėjimą uždirbtį pelną iš pagrindinės veiklos bei vadovų gebėjimą pelningai parduoti Bendrovės ir Grupės gaminamus produktus bei tinkamą kainų konkurencijos politikos orientaciją, produkcijos gamybos efektyvumo didėjimą.

Skaičiuojant grynajį pelną, įvertintos visos Bendrovės ir Grupės sąnaudos, net ir tos, kurios gali būti nesusijusios su tiesiogine veikla ar gali būti vienkartinės, taip pat įvertintos išlaidos, tokios kaip sukaupimui, nuvertėjimai ir kt. Bendrovės gynasis pelnas palyginus su 2017 metais padidėjo 2,49 karto t.y. nuo 4,2 mln.eurų iki 10,4 mln.eurų. Grupės gynasis pelnas padidėjo 2 kartus, nes ABF „Šilutės Rambynas“ gynasis pelnas 2018 metais palyginus su 2017 metais sumažėjo 0,627 mln.eurų. Prie pelno didinimo prisidėjo pardavimų ir marketingo skyriaus darbuotojų ieškojimas naujų rinkų, susijusių įmonių steigimas bei kompetentingų pardavimo darbuotojų suradimas strateginėse šalyse. Gynojo pardavimo pelningumo rodiklis atspindi tikrajį pardavimo pelningumą, įvertinus visas pajamas ir išlaidas.

Bendrovės 2018 m. EBITDA palyginus su 2017 metais padidėjo 32 %; Grupės 2018 m. EBITDA padidėjo 17 %. 2017 metais Bendrovė neturėjo jokių finansinių įsipareigojimų, todėl skaičiuojant 2017 metų EBITDA palūkanų nebuvo, kai 2018 metais skaičiuojant EBITDA buvo atitinkama palūkanų suma.

Bendrovės ir Grupės ROE ir ROA pelningumai 2018 metais dėl gynojo pelno augimo yra dvigubai didesni nei 2017 metais.

Bendrovės ir Grupės 2018 metų bendrieji likvidumo rodikliai yra mažesni, nei buvo 2017 metais, nes į 2018 metų Bendrovės trumpalaikius įsipareigojimus įsikėlė visas paskolos bankui likutis. Nors paskola yra suteikta iki 2023 metų birželio mėnesio, tačiau dėl kurių nefinansinių rodiklių (investicijos į ilgalaikį materialųjį turą) įsipareigojimų Bankui nevykdymo, bendrovė paskolos likutį iš ilgalaikų įsipareigojimų perkėlė į trumpalaikius įsipareigojimus. Bendrovės 2017 m. bendrasis likvidumo rodiklis buvo 2,73, kai 2018 metais 1,56. Grupės 2017 m. bendrasis likvidumo rodiklis buvo 3,42, kai 2018 metais 2,08. Bendrasis likvidumo rodiklis parodo, kiek kartą įmonės trumpalaikis turtas didesnis už jos trumpalaikius įsipareigojimus. Priimtiniausias rodiklio kitimas **1,2-2,0** intervalo ribose. Intervalo ribos skiriasi skirtinguose pramonės sektoriuose.

Bendrovės ir Grupės skubaus padengimo (mokumo) rodikliai 2018 metais sumažėjo palyginus su 2017 metais dėl tokų pat priežasčių, kaip ir bendrieji likvidumo rodikliai. Bendrovės 2017 m. skubaus padengimo (mokumo) rodiklis buvo 1,28, o 2018 m. – 0,71. Grupės 2017 m. skubaus padengimo (mokumo) rodiklis buvo 1,78, o 2018 m. 0,97. Skubaus padengimo (mokumo) rodiklis parodo ar įmonė galėtų greitai sumokėti savo trumpalaikius įsipareigojimus iš mobiliausio (galimo greitai paversti pinigais) turto. Normalia reikšmė skaitoma nuo **0,5 iki 1,5**, žemesnė nei 0,5 reikšmė laikoma nepatenkinama.

Bendrovės ir Grupės skolos - nuosavybės koeficientas (rodiklis) 2018 metais padidėjo palyginus su 2017 metais dėl finansinių įsipareigojimų. Skolos - nuosavybės rodiklis (debt-to-equity ratio), kurį gali būti vadinamas finansinės priklausomybės koeficientu, atskleidžia įmonės kapitalo struktūrą. Tai įvyksta lygiant įmonės skolas su įmonės nuosavu kapitalu. Šis mokumo rodiklis artimas bendrajam mokumo koeficientui (pastovaus mokumo koeficientui), vienintelis skirtumas, kad jis yra atvirkščias, t.y. skaitiklis ir vardiklis susikeičia savo vietomis. Kaip taisyklė laikomasi nuomonės, jeigu rodiklio reikšmė nedaug skiriasi nuo vieneto, tai įmonės būklė mokumo atžvilgiu laikoma normalia, reikšmė ties 0.5 gera. Būtina pastebeti, kad šio rodiklio reikšmės interpretacija labai priklauso nuo ūkio šakos, kurioje veikia įmonė. Sakykim šakose, kurios reikalauja didelių kapitalinių idėjimų, net rodiklio reikšmė 2 gali būti laikoma gera.

Bendrovės 2017 m. skolos koeficientas/rodiklis buvo 0,25, kai 2018 m.- 0,36. Grupės 2017 m. skolos koeficientas/rodiklis buvo 0,23, kai 2018 m.- 0,29. Šis rodiklis parodo, kokia dalis skolintų lėšų yra naudojama formuojant įmonės turtą. Mažesnė šio rodiklio reikšmė yra laikoma geresne, nes įmonė laikoma mažiau rizikinga.

Kadangi 2018 metais bendrovė turi finansinių įsipareigojimų, bendrovė paskaičiavo *Palūkanų (padengimo) koeficientą* (eng. *Interest coverage ratio*)

Palūkanų aptarnavimo rodiklis – finansinis rodiklis, kuris lygina įmonės EBIT pelną su palūkanų sąnaudomis. Šis koeficientas rodo įmonės galimybę išsispirkti savo skolas. Kuo šis rodiklis mažesnis, tuo prastesnė įmonės padėtis. Kuo šis rodiklis aukštesnis, tuo įmonė lengviau susidoroti su savo finansiniu svertu. Jei palūkanų padengimo rodiklis būtų arti ar žemiau 1, tai signalizuotų kritišką įmonės padėtį.

Palūkanų koeficientas apskaičiuojamas sekančiai:

$$\text{Palūkanų koeficientas} = \text{EBIT} / \text{Palūkanų sąnaudos}.$$

Bendrovės ir Grupės palūkanų (padengimo) koeficientai už 2018 metus yra virš 100.

Bendrovės veiklos sąnaudos 2018 metais (26,2 mln.eurų) sudarė 14,82 % nuo apyvartos, kai 2017 metais (28,4 mln.eurų) sudarė 16,6 % nuo apyvartos. Grupės veiklos sąnaudos 2018 metais (26,8 mln.eurų) sudarė 15,1 % nuo apyvartos, kai 2017 metais (29,5 mln.eurų) sudarė 17,1 % nuo apyvartos. Didžiausią įtaką veiklos sąnaudų sumažėjimui turėjo produkcijos vertės sumažėjimo sąnaudų atstatymas (2,58 mln.eurų).

AB „Žemaitijos pienas“ 2018 m ir 2017 m. žaliavino pieno supirkimo kieko ir kainų palyginimas:

Žaliavino pieno supirkimas (perskaičiuota į bazinius rodiklius ⁵)	2018 m.	2017 m.	Pokytis lyginant 2018 m. su 2017 m. %
Supirkto pieno kiekis, tūkst. tonų	386	377	+2,39 %
Supirkimo pieno kaina, Eur/t	253	260	-2,69 %

Vidutinis supirkto pieno kiekis 2018 m. sudarė 386 tūkst. tonų, tai yra 2,39 proc. daugiau negu 2017 m. (2017 m. - 377 tūkst. tonų). Vidutinė 2018 m. supirkto natūralaus pieno kaina 253 Eur/t ir tai yra 2,69 proc. mažesnė negu 2017 m. (2017 m. supirkto natūralaus pieno kaina 260 Eur/t). Žaliavino pieno supirkimo augimas susijęs su pieno ūkių stambėjimu. 2018 m. superkamo pieno kainų sumažėjimui įtakos turėjo žaliavinės grietinėlės, sviesto, nugriebto pieno miltų, sūrio kainų kritimas pasaulinėje rinkoje. Dukterinė įmonė ABF „Šilutės Rambynas“ tiesiogiai žaliavino pieno iš pieno ūkių neperka, nes žaliavinių pieną perka iš AB „Žemaitijos pienas“.

AB „Žemaitijos pienas“ per 2017-2018 metus parduotos produkcijos pasiskirstymas pagal gaminių rūšį:

Prekės grupės pavadinimas	Apyvarta, tūkst. eurų		Pokytis lyginant 2018 m. su 2017 m. %
	2018 m.	2017 m.	
Fermentiniai ir lydyti sūriai	73 246	72 271	1 %
Švieži pieno produktai	56 825	52 106	9 %
Sviestas ir tepūs riebalų mišiniai	15 028	16 158	-7 %
Sausi pieno produktai	12 799	13 329	-4 %
Kita produkcija	18 901	16 985	11 %
Viso	176 799	170 849	3 %

⁵ Superkamas pienas perskaičiuojamas į bazinį naudojant atitinkamą koeficientą, apskaičiuotą atsižvelgiant į riebalų ir baltymų kiekį.

AB „Žemaitijos pienas“ grupės parduotos produkcijos per 2017-2018 metus pasiskirstymas pagal gaminių rūšių:

Prekės grupės pavadinimas	Apyvarta, tūkst. eurų		Pokytis lyginant 2018 m. su 2017 m. %
	2018 m.	2017 m.	
Fermentiniai ir lydyti sūriai	76 207	76 686	-1 %
Švieži pieno produktai	57 005	52 288	9 %
Sviestas ir tepūs riebalų mišiniai	15 028	16 158	-7 %
Sausi pieno produktai	12 799	13 329	-4 %
Kita produkcija	16 839	13 819	22 %
Viso	177 878	172 280	3 %

AB „Žemaitijos pienas“ pardavimai 2018 m. lyginant su 2017 m. bendrai padidėjo 3 proc. Labiausiai išaugo (11 proc.) kitos produkcijos pardavimai nuo 16.984 tūkst. Eur. 2017 m. iki 18.901 tūkst. Eur. 2018 m. Prie kitos produkcijos priskiriamas: žaliavinis pienas, žaliavine grietinėlė, kastinis, vandens produktai bei ledai. Šios produkcijos apyvarta išaugo dėl ženkliai išaugusių žaliavinių pieno pardavimų Lenkijos rinkoje, kadangi ankstesniais periodais tokia prekyba nebuvo vykdoma. Didžiausias pardavimų sumažėjimas, pagal gaminių rūšį -7 proc., yra sviesto ir tepių riebalų mišinių nuo 16.158 tūkst. Eur. 2017 m. iki 15.028 tūkst. Eur. 2018 m. Sviesto ir tepių riebalų mišinių apyvartos sumažėjimas susijęs su 2017 m. pasaulyje, taip pat ir Lietuvoje, smarkiai išaugusia sviesto kaina. Šios kainos augimą visame pasaulyje lėmė žaliavos trūkumas (sumažėjęs pagaminamo pieno kiekis ir mažos riebalinių produktų atsargos sandeliuose) bei padidėjęs sviesto vartojimas, ko pasėkoje išaugo ir Bendrovės gaminamo sviesto pardavimo kaina. 2017 m. sviesto pardavimų apyvarta buvo padidėjusi lyginant su 2016 m., tačiau 2018 m. rinka šiek tiek stabilizavosi ir ženkliai sumažėjo sviesto ir tepių riebalų mišinių paklausa, todėl sumažėjo pardavimų apimtys.

AB „Žemaitijos pienas“ pardavimai pagal geografinius segmentus (antrinius segmentus) per 2017-2018 metus:

Pardavimai pagal geografinius segmentus	Apyvarta, tūkst.eurų		Procentas nuo bendrujų pajamų	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
Lietuva	92 617	89 967	52 %	53 %
Kitos Baltijos valstybės ir NVS šalys	26 171	30 070	15 %	17 %
Kitos Europos šalys	48 012	42 607	27 %	25 %
Kita	9 999	8 205	6 %	5 %
Iš viso	176 799	170 849	100%	100%

Grupės įmonių pardavimai pagal geografinius segmentus (antrinius segmentus) per 2017-2018 metus:

Pardavimai pagal geografinius segmentus	Apyvarta, tūkst.eurų		Procentas nuo bendrujų pajamų	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
Lietuva	90 726	88 331	51 %	51 %
Kitos Baltijos valstybės ir NVS šalys	28 544	32 507	16 %	19 %
Kitos Europos šalys	48 188	42 801	27 %	25 %
Kita	10 420	8 641	6 %	5 %
Iš viso	177 878	172 280	100%	100%

Kadangi Bendrovės pardavimai 2018 m. lyginant su 2017 m. išaugo 3 proc., tai struktūriniai pardavimų pokyčiai pagal geografinius segmentus pasikeitė nežymiai. AB „Žemaitijos pienas“ didžiausią dalį pajamų gauna iš Lietuvos, kuri siekia daugiau nei pusę visų pardavimų pajamų t.y. 2018 m. - 52 proc., o 2017 m. - 53 proc.. Pardavimai į kitas Baltijos valstybes ir NVS šalis 2018 m. sudarė 15% visų pardavimo pajamų, kas yra trimis procentiniais punktais mažiau negu 2017 m., šiuos struktūros pokyčius labiausiai lémé sumažėję pardavimai į Uzbekistaną (~47 proc.) ir kitas NVS šalis. Kitos Europos šalys 2018 m. sudarė 27 proc. pardavimų pajamų t.y. dviem procentiniais punktais daugiau negu 2017 m., Struktūros augimo pokytį labiausiais lémé beveik dvigubai išaugę pardavimai į Italijos ir Slovakijos rinkas, taip pat 2018 m. net 16% padidėjo pardavimai į Lenkiją, kuri ir yra viena iš didžiausių apyvartą lemiančių eksporto šalių. Mažiausią dalį AB „Žemaitijos pienas“ pardavimo pajamų sudaro kitos šalys (2018 m. sudarė apie 6 proc., o 2017 m. sudarė 5 proc.), tokios kaip Izraelis, Libanas ir kt. Didžiausią pardavimų apyvartą 2018 m. sudariusios eksporto šalys - Lenkija, Latvija, Vokietija.

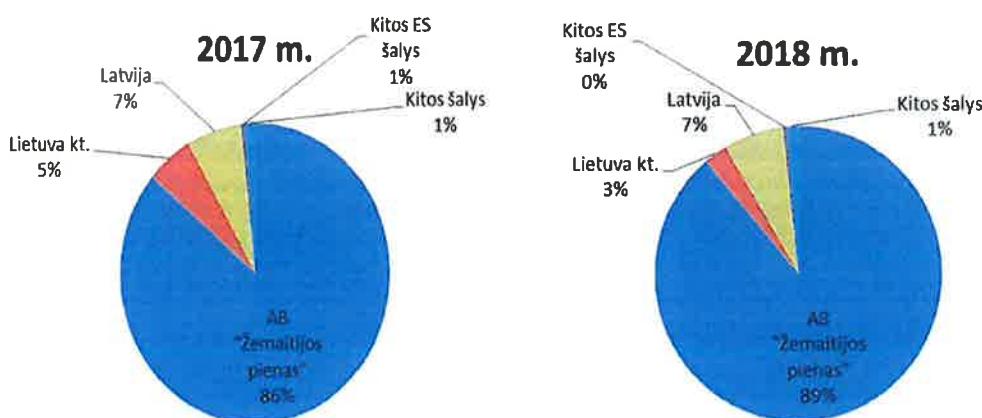
ABF „Šilutės Rambynas“ pardavimai

Bendrovė specializuojasi sūrių gamyba. Gamybos apimtys 2017 – 2018 metais pavaizduotos žemiau pateiktame grafike:

Per 2018 metus pagaminta 6424 tonų sūrio arba 756 t (10,5 proc.) mažiau nei 2017 metais. Gamyba sumažinta dėl nepalankios situacijos rinkoje, t.y. žemų kainų. Fermentinių sūrių (Gouda ir Tilsit) gamyba sumažinta iki 1875 t kai tuo tarpu per 2017 metus buvo pagaminta 2146 t (mažėjimas 12,6 proc.). Fermentinio sūrio gaminio gamyba sumažėjo 26,9 proc. nuo 2335 iki 1706 tonų. Tuo tarpu plėšomų sūrio dešrelių gamyba lyginamuju laikotarpiu išaugo 5,5 proc., o kitų sūrių 4,1 proc. Kadangi žaliavos buvo nupirkta tik 2,5 proc. mažiau nei per 2017 metais, dalis jos buvo perdirbta į liesą pieną ir parduota kaip žaliavinė produkcija AB „Žemaitijos pienas“ arba UAB „Laktopolis“ (išvežta į Lenkiją).

Didžioji dalis Dukterinėje įmonėje pagamintos produkcijos parduodama per patronuojančią įmonę – AB „Žemaitijos pienas“. Pardavimų struktūra pagal rinkas pavaizduota grafiškai:

Per 2018 metus parduota produkcijos už 34.669 tūkst. Eur arba 9,4 proc. mažiau nei per 2017 metus, kai pardavimai sudarė 36.726 tūkst. Eur. Pardavimų mažėjimą nulémė dėl nepalankių kainų sumažėjusios gamybos apimtys.

Didžioji dalis ABF „Šilutės Rambynas“ pardavimų vykdoma per AB „Žemaitijos pienas“, todėl bendrovė atskirai nėra poreikio investuoti į rinkodarą ir marketingą. 2018 m. buvo skirtos nereikšmingos sumos pardavimų vystymui Artimųjų Rytų šalių rinkose.

Rizikos rūšys, jų veiksnių bei neapibrėžtumai, jų valdymas

Vienas iš pagrindinių faktorių, sukuriantis verslo riziką bei veiklos neapibrėžtumus yra žaliavinio pieno kainų pokyčiai. Šiame veiklos segmente ypač sudėtinga ilgam laikotarpiui planuoti ūkinę veiklą, kadangi žaliavinio pieno kaina kinta ne tik žiemos – vasaros laikotarpiu, bet taip pat ypač nedėkingi nenumatyti superkamo pieno ženklūs kainų kitimai pasaulinėse rinkose.

Grupės įmonių veiklos rezultatus lemia produktų pardavimai, kurių apimtys tiesiogiai lemia produkcijos gamybinį potencialą, kuris šiuo metu nėra pilnai išnaudojamas. Didelė pieno produktų konkurencija pardavimų rinkose (vidaus ir eksporto rinkose), besitęsiantis Rusijos draudimas lietuviškiems pieno produktams, lenkiškų produktų dėl didesnių gamybinių pajėgumų pigumas ir kitos priežastys salygoja Bendrovės gaminamų produktų pardavimų ribojimus ir tam tikrus neapibrėžtumus. Grupės įmonės specializuojasi šviežių pieno produktų ir sūrių gamyboje, didžiąją dalį jų pajamų sudaro pajamos, gautos pardavus šiuos produktus vidaus rinkoje, bet nuolat mažėjantis Lietuvoje gyventojų skaičius neigiamai atsiliepia įmonės pajamoms, pelnui ir bendrai finansiniai būklei.

Kita ryškesnė rizika – debitorinių įsipareigojimų likvidumas valdomas per prekinio kredito ar kitas draudimo formas beveik visai eksporto apyvartai, taip pat klientams turintiems didesnę finansinę riziką taikoma išankstinio apmokėjimo už prekes sistema. AB „Žemaitijos pienas“ yra suformuotas ir veikia Audito komitetas, kuris vertina pagrindines rizikas ir jų veiksnius, teikia vadovybei pasiūlymus ir kontroliuoja jų įgyvendinimą.

Paminėtina, jog ekonomines rizikas Grupės įmonės siekia minimalizuoti ieškant naujų produkcijos pardavimo rinkų, žalio pieno trūkumai kompensuojami pieną perkant artimose kaimyninėse šalyse. Be kita ko Grupės įmonės nuolat ieško gamybos modernizavimo ir sąnaudų mažinimo galimybių bei siekia, jog bet kokių veiklos rizikų būtų išvengta ar jos maksimaliai minimalizuotos.

Finansinės ir kitos rizikos bei jų valdymas, apsidraudimo priemonės, kiti finansiniai dalykai yra atskleisti 2018 m. metinės audituotos atskaitomybės aiškinamojo rašto 28 skyriuje „Finansinės rizikos valdymas“, taip pat apie tai išsamiai pasisakyta AB „Žemaitijos pienas“ konsoliduotoje valdymo ataskaitoje (skyrius „Pagrindiniai rizikos veiksniai ir rizikos valdymas“).

Grupės įmonių veiklos planai ir prognozės

Bendrovės vadovai, svarstydamai veiklos planus ir strategiją, pasivirtino, kad 2019 metai bus Bendrovės PROVERŽIO metai. Pagrindinis tikslas - gaminamus Grupės įmonių produktus parduoti tiesiai į strateginių užsienio šalių prekybos tinklų lentynas su savo prekiniais ženklais.

Bendrovė sieks optimaliai išnaudoti sparčios plėtros galimybes konkurencinėje aplinkoje. Grupės įmonių ilgalaikiai tikslai –apti ir būti stipriomis, konkurencingomis, techniškai moderniomis, patikimomis, patraukliomis investuotojams bendrovėmis. Savo produkcijai rasti ir išlaikyti kuo pelningesnes rinkas Europos Sajungoje ir Pabaltijyje bei kitose pasaulio šalyse, prioritetą skiriant kuo artimesnėms rinkoms, taip pat Vokietijos, Prancūzijos, Anglijos rinkoms. Maksimaliai išnaudoti esamus gamybinius pajėgumus. Nuolat tiriant vartotojų rinką, jų poreikius naujiems produktams, vykdant degustacijas, pasitelkiant mokslininkų bei naujų mokslinių metodų pagalbą siekama tobulinti ir kurti naujus pieno produktus, be to Bendrovės tikslas – kuo arčiau priartėti prie vartotojų, tiesiogiai tiekiant, parduodant prekes vartotojui.

Bendrovės pagrindiniai einamieji tikslai išlieka :

- pirkti žaliavinį pieną rinkos sąlygomis, bet ne brangiau negu žaliavinį pieną Lietuvoje perka kiti rinkos dalyviai bei pirkti tik kokybišką pieną;
- pardavimus didinti Bendrovei palankiomis kainomis;
- eksporto rinkose orientuotis į aukštesnės pridėtinės vertės produkcijos pardavimus.

Kvalifikuotos darbo jėgos stoka verčia Bendrovę koncentruotis į žmogiškuosius išteklius, todėl siekiama ypatingai daug dėmesio skirti darbuotojų komandos stiprinimui, kompetencijos ir kvalifikacijos ugdomui, specifinių įgūdžių formavimui, motyvacinių sistemų peržiūrai ir tobulinimui.

Nuolat kintanti ir dinamiška pieno produkcijos pardavimo bei žolio pieno pirkimo rinka, pasižyminti didele konkurencija verčia Grupės įmones susilaikyti nuo apyvartos ir pelno prognozių skelbimo ateinantiems veiklos laikotarpiams.

Informacija apie įmonės tyrimų ir plėtros veiklą

Bendrovė, kaip ir jos Dukterinė įmonė (kartu ar atskirai), nuolat vykdo investicijas ir ieško būdų, kaip užtikrinti pastovų pajamų augimą bei geresnį veiklos efektyvumą. Investicijoms Bendrovė 2019 m. planuoja išleisti apie 10 mln.eurų. Iš jų apie 5 mln.eurų bus skirti Šviežių pieno produktų gamybos padalinui, likusi investicija – sviesto-sūrių ir sausų pieno produktų padaliniams. Taip pat 2019 metais planuojamos investicijos į naujas Euro6 standarto transporto priemones sudaro 0,66 mln.eur. Tikslai išlieka tie patys – maršrutų optimizavimas, sunaudojimo kuro mažinimas. Didelis dėmesys bus skirtamas saugaus ir ekonomiško vairavimo mokymams. 2019 metais Telšiuose numatoma 0,3 mln.eur investicija į naują logistikos atrinkimo sistemą, kuri pagreitins produkcijos atrinkimo laiką Lietuvos, Latvijos ir Estijos klientams.

Bendrovių tikslas yra užtikrinti aukščiausius kokybės standartus atitinkančių ir didžiausią pridėtinę vertę kuriančių produktų gamybą bei tiekimą vartotojui, todėl gamybos specialistai bendradarbiauja su LSMU, VU, KTU FTMC mokslininkais, Lietuvos ir užsienio ekspertaais. Atliekami produktų laboratoriniai tyrimai nacionaliniame maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto, Eurofins, Hamilton, KTU MI, LSMU Veterinarijos akademijos ir kt. laboratorijose, tobulinamos receptūros, stiprinant produktų išskirtinumą, kuriant naujus produktus. Tyrimai yra nenutrūkstamo pobūdžio, daugiausiai nukreipti į esamo produktų krepšelio gaminių tobulinimą.

Siekiant aukščiausią veiklos standartų, pažangiausią veiklos vykdymo metodų taikymo ir inovatyvaus požiūrio tiek į gamybos technologiją, tiek į verslo vadybą bei atskirus įmonės valdymo ir darbo procesus, įmonės specialistai nuolat tobulinasi, vyksta į užsienio stažuotes, parodas, bendradarbiauja su stambiausiais tiekėjais, horizontaliai integruodami geros gamybos praktikos metodus ne tik nuosavuose gamybos ir logistikos procesuose, tačiau tobulinimo iniciatyvas pradedant jau nuo tiekėjų gamybinių procesų ir produktų.

Grupės įmonių veikla aplinkosaugos srityje

AB „Žemaitijos pienas“, pieno produktus gaminanti ir parduodanti bendrovė, kuri pagal Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklėse įtvirtintus kriterijus, priskiriama prie įmonių, kurios savo veiklos vykdymui pasitelkia įrengimus, kuriems reikalingas specialus leidimas išduodamas vadovaujantis minėtomis taisyklėmis. Dar 2006 m. Bendrovei buvo išduotas Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas, kurio galiojimo laikas neribojamas, tačiau dėl pokyčių - koreguojamas. Bendrovė nedaro neigiamo poveikio aplinkai, kuriam mažinti reikėtų imtis neatidėlioti priemonių, tačiau Bendrovė nuolat stebi savo veiklos rodiklius, planuoja ir diegia naujausias technologijas, kurios leistų mažinti gamybos ir veiklos kaštus bei energetines sąnaudas, visokeriopai gerintų Bendrovės aplinkosauginę būklę.

Bendrovė nuolat tobulina gerina integruotos kokybės ir maisto saugos vadybos sistemą, atitinkančią tarptautinių standartų BRC, ISO 22000, FSSC (ISO 22000, ISO/TS 22002-1), reikalavimus.

Bendrovė jvairiomis priemonėmis siekia kuo labiau tausoti ir racionaliau naudoti gamtinius ištaklius. Kaip žinia, gamtos ištakliai lemia šalių ekonominę raidą. Gamtos turtus tausojančios valstybės turi gerokai didesnes galimybes plėtoti gamybą, prekybą, socialinę sferą. Bendrovė puikiai suvokia, kad jos veikla gali sukelti didelės žalos gamtai, ir tik kompleksinis ekonominių, teisinių, techninių, biologinių priemonių naudojimas gali garantuoti racionalų gamtos ištaklių naudojimą dabar ir ateityje, todėl poveikis aplinkai kontroliuojamas pagal suderintas monitoringo programas. Plečiantis įmonei ar atnaujinant įrenginius bei technologiją, yra vykdomas poveikio aplinkai vertinimas, užtikrinantis, kad Bendrovės plėtra neperžengia leistinų aplinkosauginių normų, taip pat yra stebimos gamybinės nuotekos, biokuro kokybė, kiti veiksnių galintys įtakoti supančią aplinką. Bendrovė nuolat atnaujina savo automobilių parką, siekdama mažinti oro taršą iš mobiliųjų taršos šaltinių. Norėdama užtikrinti taršos iš stacionarių taršos šaltinių mažinimą, Bendrovė naudoja geriausius prieinamus gamybos būdus.

Atliekos tvarkomos pagal nustatytus aplinkosaugos reikalavimus, per aplinkosaugos elektroninę duomenų kaupimo sistemą teikiamas metinės „Atliekų susidarymo apskaitos ataskaitos. Teritorijoje pavojingos ir nepavojingos atliekos sandėliuojamos ir tvarkomos taip, kad nedarytų neigiamo poveikio aplinkai, rūšiuojamos, jų saugojimo vietas atitinkamai pažymėtos. Atliekos savalaikiai išvežamos į atliekas perdirbančias ir šalinančias įmones. AB „Žemaitijos pienas“ vykdo pakuočių rūšiavimą atliekų susidarymo vietoje, jas presuoja ir paruošia perdirbimui. Taip pat atskiria pakuočių atliekas netinkamas perdirbimui bet tinkamas energijos gavimui, ir sistemingai perduoda šias atliekas surinkėjams ir perdirbėjams.

AB „Žemaitijos pienas“ gamybos procese svarbią vietą užima pakuotės. Produkciaj yra pakuojama į stiklines, PET, plastikines, popierines, kombinuotas, medines ir kitas pakuotes. Efektyvaus pakuočių atliekų tvarkymo tikslais 2018 m. Bendrovė bendradarbiavo su VŠĮ „Žaliasis taškas“, kuri rūpinosi pakuotės surinkimu ir perdirbimu. VŠĮ „Žaliasis taškas“ už atlygi gautą iš AB „Žemaitijos pienas“ (už pateiktus dokumentus, įrodančius, kad atliekos buvo sutvarkytos), yra įsipareigojusi švesti visuomenę pakuočių (šiukšlių) tvarkymo klausimais, taip pat prisdėti prie pakuočių surinkimo iš vartotojų infrastruktūros plėtros (rūšiavimui skirtais konteineriais aprūpinti gyventojus).

Bendrovė nuolat vykdo investicinius projektus, kurių metu diegia naujas modernias technologijas, kurios leidžia efektyviau naudoti energetinius atsinaujinančius ištaklius, sumažinti išmetamą į aplinką teršalų kiekį, taikyti kitas aplinkosaugines priemones:

AB „Žemaitijos pienas“ nuolat atlieka tyrimus ir plečiasi ieškodamas naujų, aplinkai palankių veiklos modelių. 2018 m. įsidiegė verslo valdymo sistemos AXAPTA naują versiją, kuri padės mums dar tiksliau apskaityti, ruošti ir teikti ataskaitas bei atiduoti duomenis į kitas sistemas.

Per 2018m bendrovė įsigijo įrangos, kuri leis ne tik didinti bendrovės konkurencingumą, gerintų produkto kokybę bei darbuotojų darbo sąlygas ir saugą, bet taip pat leis sumažinti taršą išleidžiamą į nuotekas, tai:

- Pasterizuoto pieno linijų automatizavimas, tai automatizuotas skirstymas, vizualizacija ir tarpinių operacijų valdymas. Šio projekto tikslas - nuotekų užterštumo mažinimas, tikslėnis atsekanumas, sanitarija ir kokybės užtikrinimas, žmogiškojo faktoriaus eliminavimas.
- Sviesto projektas, kuris apima grietinėlės brandinimą, sviesto gamybą bei fasavimą, įdiegtas pilnai automatizuotas valdymo procesas, kuris didina produkto kokybę bei leidžia pilnai užtikrinti sanitariją, automatizuotas riebalų surinkimas po gamybos, leidžia mažinti nuotekų užterštumą, naujo tipo pakuotę, leidžia taupyti pakavimo medžiagas, automatizuotas temperatūrų ir kitų parametru valdymas ir sekimas leis taupyti energetinius kaštus.

Siekdama sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių duju išmetamą, AB „Žemaitijos pienas“ ėmėsi iniciatyvos ir visiškai atsisakė freono dujas naudojančios įrangos, arba įsigijo įrangą, kuri naudoja draugiškesnes aplinkai jo rūšis.

Bendrovė nuolat tobulina valdymo struktūrą aplinkosaugos klausimais. Prieita nuomonės, kad prie energetinių kaštų taupymo, taršos mažinimo turi prisdėti visi darbuotojai ir jų vadovai, todėl 2018m. už aplinkosauga néra atsakingas tik vienas asmuo, viena pareigybė ekologas-inžinierius.

Tuo pačiu bendrovėje pradėta matuoti nuotekų taršą kiekviename padalinyje atskirai, kas taip pat leido kontroliuoti, analizuoti bei vykdyti prevencinius darbus užkertant taršią nuotekų patekimą į nuotekas, tuo pačiu leido pagerinti bendrą komunikaciją tarp padalinių, pamatyti kur reikia dar investicijų ar organizacinių priemonių problemoms spręsti.

Bendrovė aktyviai diegia bei skatina atsinaujinančių išteklių naudojimą. AB „Žemaitijos pienas“ turi įsirengusi 10MW galios biokuro katilinę, kurioje, vietoj gamtinių dujų, naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai – medžio skiedra (SM2). 2018 m AB „Žemaitijos pienas“ sunaudojo 864.324m³ dujų; tai yra 24,2% mažiau nei ankstesnais metais, ir net 84,6% mažiau nei 2013 m., kai Bendrovė dar nebuvo įsirengusi biokuro katilinės. Biokuro 2018 m. Bendrovėje buvo sunaudota 21.888,750 t, o tai reiškia, kad lyginant su 2017-ais metais, sunaudojimas sumažėjo 0,2%.

Bendrovė, būdama socialiai atsakinga ir rūpindamasi aplinka bei jos išsaugojimu, perka elektros energiją pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių. 2018 m. AB „Žemaitijos pienas“ sunaudojo 20.246.235 kWh elektros energijos, o tai reiškia, kad, palyginus su 2017 m., elektros energijos suvartojimas padidėjo 1,6%. Žvelgiant į netiesioginio energijos sunaudojimo duomenis, daugiausia energijos 2018 m. buvo sunaudota sūrių nokinimui ir sandėliavimui, tai yra 620.644 kWh.

2018 m. AB „Žemaitijos pienas“ sunaudojo 716.706 m³ vandens, tai yra 0,1% daugiau nei 2017 m. Energetinių resursų padidėjimą lėmė didesnis perdibramos žaliavos kiekis, tai yra 2,6% daugiau negu 2017m. Rinkdamasi tiekėjus AB „Žemaitijos pienas“ atsižvelgia į tai, kaip šie taiko aplinkos apsaugos strategijas, ar atitinka aplinkosaugos reikalavimus bei reikalauja garantijų, kad perduotos atliekos bus tinkamai sutvarkyti.

Ateityje AB „Žemaitijos pienas“ ir toliau dės visas pastangas siekdama tapti vis draugiškesne aplinkai bendrove. Tikimasi, jog pavyks savo veikloje naudoti daugiau energijos gautos iš atsinaujinančių šaltinių bei sumažinti išmetamą į aplinką teršalų kiekį.

ABF „Šilutės Rambynas“ jau eilę metų didžiulių dėmesį skiria aplinkosaugai, o svarbiausias siekis – mažinti gamybines atliekas ir tausoti gamtos išteklius. Šios pastangos neliko nepastebėtos ir 2018 metais Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas (LAAIF) už projektą „Išrūgų koncentravimo įrenginio įrengimas RO+ROP“ ABF „Šilutės Rambyną“ įvertino Krištoninio kamino apdovanojimu už „Didžiausią taršos aplinkai sumažinimą“. Igyvendinus šį projektą:

- 3 kartus sumažėjo pervežamų išrūgų kiekis: taip sumažiname neigiamą transporto poveikį aplinkai - oro tarša sumažėjo 40 tonų teršalų/ per metus (CO, NO2, SO2, kietosios dalelės). Taip pat sumažėjo triukšmo ir energetinių išteklių vartojimas;
- sukonzentruotas išrūgas, likęs išrūgų vanduo membraninė sistema yra išvalomas iki vandens, tinkančio įrengimui plovimui. Tokiu būdu sumažėjo vandens ir nuotekų panaudojimo kiekiai.

Grupės įmonių personalo valdymo ir žmogiškųjų išteklių aspektai

Abi bendrovės susiduria su aukštos kvalifikacijos darbuotojų trūkumu. Šios problemos sprendžiamos kuriant ir plėtojant ilgalaikius santykius su darbuotojais, adaptuojant juos, ugdom, skatinant tobulėti profesinėje srityje. Sudaromos galimybės darbuotojams gilinti turimas žinias bei įgūdžius, kelti kvalifikaciją dalyvaujant įvairiuose seminaruose, kursuose. Paruoštos mokymo programos, pagal kurias apmokomi ir atestuojami specialistai, gamybos darbininkai, aparatininkai, operatoriai, šaltkalviai, brigadininkai, meistrai. Didelis dėmesys yra skiriamas ir užsienio kalbų mokymui. Darbuotojai užsienio kalbų yra mokomi bendrovės organizuojamuose kursuose, minėti mokymai yra vykdomi ir kitomis mokymosi bei tobulinimosi formomis, išskaitant užsienio kalbų įgūdžiai gilinami ir užsienyje.

Per ataskaitinį laikotarpį didžiausias dėmesys buvo skirtas kelioms mokymų sritims: darbuotojų kvalifikacijos tobulinimui siekiant užtikrinti darbo kokybės reikalavimų laikymą bei paskutiniu metu išryškėjus poreikiui, užtikrinti darbuotojų pakeičiamumą, universalumą, darbuotojai mokomi papildomai pareigybėi įgyti arba vykdyti papildomas funkcijas. Tam ruošiamos mokymų programos bei skiriami ir skatinami apmokantys specialistai.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva
BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ
METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.
 (visos sumos nurodytos tūkstančiais euru, jei nenurodyta kitaip)

AB „Žemaitijos pienas“

2018 m. gruodžio 31 d. duomenimis, AB „Žemaitijos pienas“ darbuotojų buvo 1185.

2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis, AB „Žemaitijos pienas“ darbuotojų buvo 1163.

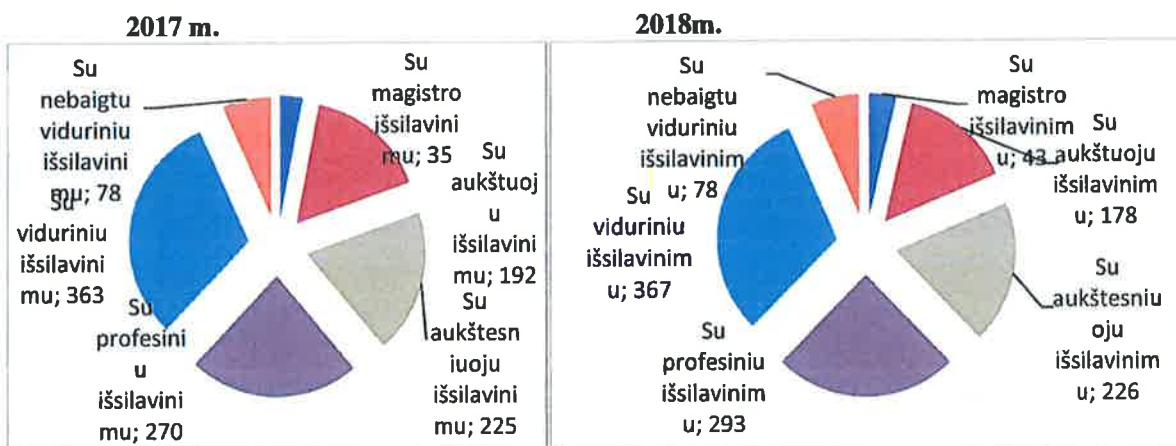
2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis, AB „Žemaitijos pienas“ darbuotojų buvo 1214.

Palyginus praėjusius metus su 2017 m. darbuotojų skaičius nežymiai padidėjo.

AB „Žemaitijos pienas“ darbuotojų grupės pagal išsilavinimą (2016m., 2017m., 2018 m.):

Darbuotojų skaičius	2016-12-31	2017-12-31	2018-12-31
Su magistro išsilavinimu	43	35	43
Su aukštuoju išsilavinimu	187	192	178
Su aukštesniuoju išsilavinimu	241	225	226
Su profesiniu išsilavinimu	291	270	293
Su viduriniu išsilavinimu	366	363	367
Su nebaigtu viduriniu išsilavinimu	86	78	78
Iš viso:	1214	1163	1185

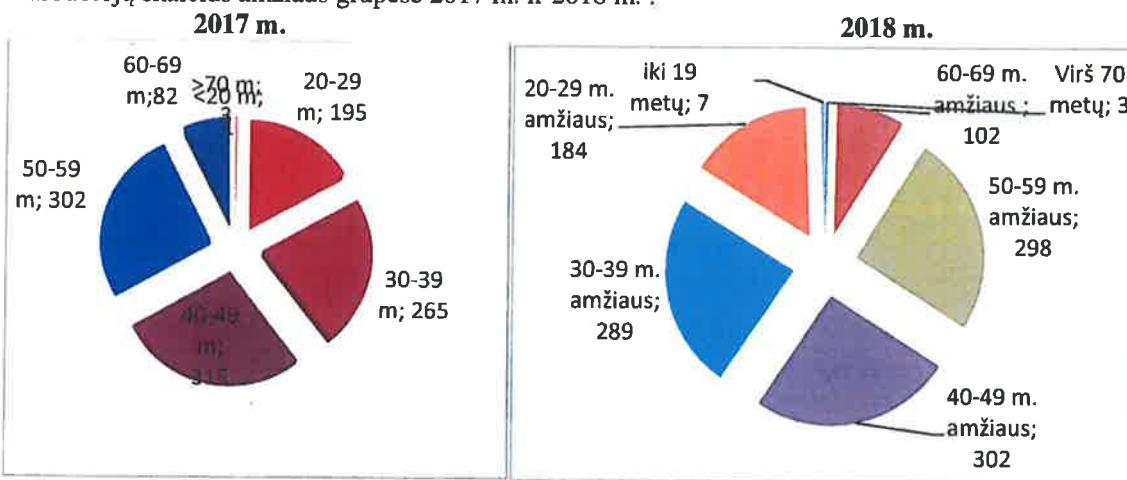
AB „Žemaitijos pienas“ Darbuotojų grupės pagal išsilavinimą (2017 m. ir 2018 m.):

AB „Žemaitijos pienas“ darbuotojų skaičius pagal atitinkamas jų grupes bei jų vidutinis darbo užmokestis pagal atitinkamas darbuotojų darbo grupes eurais sudaro:

Darbuotojų skaičius pagal grupes	2016-12-31		2017-12-31		2018-12-31	
	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis, eurais	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis, eurais	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis, eurais
Vadovai	7	4230	9	6154	9	7180
Specialistai	272	1310	261	1423	258	1917
Darbininkai	935	743	893	842	918	926
Iš viso:	1214		1163		1185	

Darbuotojų skaičius amžiaus grupėse 2017 m. ir 2018 m. :

AB „Žemaitijos pienas“ darbuotojų teisės bei pareigos numatytos jų pareigybės aprašymuose. Darbo sutartyse nėra numatyta ypatingų darbuotojų teisių ar pareigų. Bendrovėje nėra kolektyvinės sutarties, bet veikia įsteigta darbo taryba.

ABF „Šilutės Rambynas“

ABF „Šilutės Rambynas“ 2018 m. laikotarpio pabaigoje dirbo 188 darbuotojai, jų skaičius palyginus su 2017 metais sumažėjo 4 darbuotojais (- 2,1 proc.). Darbuotojų grupių pokyčiai pagal išsilavinimą, pateikiami lentelėje:

Darbuotojų išsilavinimas	2018-12-31	2017-12-31
Su magistro išsilavinimu	7	9
Su aukštuoju išsilavinimu	23	20
Su aukštesniuoju išsilavinimu	26	28
Su profesiniu išsilavinimu	63	74
Su viduriniu išsilavinimu	50	35
Su nebaigtu viduriniu išsilavinimu	19	26
Iš viso:	188	192

Vidutinis darbo užmokestis per 2018 metais buvo 1164 Eur/mėn. arba 15,2 proc. didesnis nei 2017 metais. Darbo užmokesčio kitimas pagal darbuotojų grupes pateiktas lentelėje:

Darbuotojų skaičius pagal darbuotojų grupes	2018-12-31		2017-12-31	
	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis, Eur/mėn.	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis, Eur/mėn.
Vadovai	7	2902	7	2186
Specialistai	25	1592	31	1207
Darbininkai	156	1018	154	917
Iš viso:	188	1164	192	1012

Grupės įmonė siekia kurti ir plėtoti ilgalaikius santykius su darbuotojais, ypač kai darbo rinkoje situaciją nėra patenkinama – trūksta aukštos kvalifikacijos darbuotojų. Todėl darbuotojai nuolat skatinami tobulėti profesinėje srityje. Bendrovės darbuotojai turi galimybę žiniasklaidoje išskirti savo pasiekimus, kursose. Yra paruoštos mokymo programos pagal kurias apmokomi ir atestuojami specialistai, gamybos darbininkai, aparatininkai, operatoriai, šaltkalviai, brigadininkai, meistrai.

Kiti duomenys susiję su Bendrovės veikla

Bendrovės administraciją sudaro generalinis direktorius, gamybos direktorius, logistikos direktorius, technikos vadovas, pardavimų vadovas, rinkodaros vadovas, pirkimų vadovas, personalo ir teisės direktorius, vyr.buhalteris. Bendrovės administracijai vadovauja generalinis direktorius. Administracija įgyvendina Bendrovės valdymo organų iškeltus tikslus bei uždavinius, vykdo funkcijas pagal jiems priskirtas kompetencijas bei vadovauja pavaldieiams darbuotojams.

Per ataskaitinį laikotarpį (2018 metus) Emitentas stebėtojų tarybos nariams už veiklą taryboje pagal veiklos sutartis priskaičiavo 64.878 eurų, tai sudaro 21.626 eurų vienam stebėtojų tarybos nariui; valdybos nariams už darbą valdyboje nebuvu priskaičiuota ir išmokėta jokių surūpelių, išskyrus tantjemas*. Administracijos direktoriams/vadovams pagal darbo sutartis Bendrovė priskaičiavo 775.488 eurų darbo užmokesčio, vienam administracijos vadovui teko 86.165 eurai.

*Per 2018 metus 2016 metais buvusiems stebėtojų tarybos ir valdybos nariams išmokėta 200 000 eurų tantjemų, kurios buvo paskirtos 2017-04-14 visuotiniame akcinių susirinkime. Kiekvienam nariui vidutiniškai teko po 20.000 eurų ir daugiau.

Per 2018 metus Audito komiteto pirmininkei buvo išmokėta 5.000 eurų pagal paslaugų sutartį.

Per ataskaitinį laikotarpį stebėtojų tarybos ir valdybos nariams, bendrovės vadovui, vyriausiam finansininkui/vyr.buhalteriui bei audito komiteto nariams nebuvu suteikta jokių garantijų ar laidavimų, neperleistas joks turtas ar kitokios turtinės teisės. Stebėtojų tarybos ir valdybos nariai, bendrovės direktorius, vyriausasis finansininkas/vyr. buhalteris bei audito komiteto nariai neturi reikšmingų materialinių įsipareigojimų Emitentui, taip kaip Emitentas neturi jokių įsipareigojimų šiems asmenims, išskyrus tai, kad neišmokėta dalis 2016 metais paskirtų tantjemų.

Garantijų ir laidavimų ar/ir kitokių prievoļų užtikrinimo priemonių dėl valdymo ar stebėtojų organų narių, kitų subjektų (vyr. finansininko/vyr. buhalterio ar audito komiteto narių) prievoļų įvykdymo užtikrinimo per 2018 metus Emitento vardu suteikta nebuvu, Emitentas nesuteikė šiems subjektams ir paskolų.

Duomenys apie Grupės įmonių valdymo organų narius, jų gautas pajamas, valdymo sistemas ir kiti Grupės valdymo ypatumas išsamiai atskleisti AB „Žemaitijos pienas“ konsoliduotoje valdymo ataskaitoje.

Bendrovės valdymo kodekso nuostatų laikymasis

AB „Žemaitijos pienas“ pagal veiklos galimybes, taip pat atsižvelgdama objektyvias aplinkybes (nuo Bendrovės nepriklausančių priežiūrų) siekia maksimaliai laikytis Nasdaq Vilnius listinguojamų bendroviių valdymo kodekso nuostatų, tačiau pažymėtina, jog ypač griežtas šių nuostatų (susijusių organų nariais) laikymasis yra ribojamas tuo, jog rinkoje stokojama kvalifikuotų, profesionalių ir veiklos srityje išmanančių specialistų, pavyzdžiui Bendroviių valdymo kodekso laikymosi ataskaitos 3.7 p., 4.6 p., 4.12 p., 4.13 p. nėra pilnai įgyvendinami dėl aukščiau nurodytų priežiūrų. Išsamesnė informacija AB „Žemaitijos pienas“ konsoliduotoje valdymo ir Bendroviių valdymo kodekso laikymosi ataskaitose.

Informacija apie svarbius įvykius po finansinių metų pabaigos

Visi svarbūs įvykiai ir reikšmingos aplinkybės, susijusios su Bendrovės ir Grupės veikla po audito laikotarpio, yra atskleistos aiškinamojo rašto 30 pastabojе.

AB „ŽEMAITIJOΣ PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva
BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ
METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

Duomenys apie auditą

2018 m. AB „Žemaitijos pienas“ konsoliduotą metinę informaciją pagal paslaugų sutartį audituoja/auditavo UAB "ERNST & YOUNG BALTIC", įmonės buveinės adresas Subačiaus g. 7, Vilnius.

Per 2018 metus, audito įmonė teikė audito paslaugas. Su auditu nesusijusių papildomų paslaugų suteikta nebuvo.

Šio metinio pranešimo dalyks :

1. Bendrovės ir grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos;
2. Bendrovės valdymo kodekso laikymosi ataskaita;
3. Socialinės atsakomybės ataskaita;
4. Konsoliduota valdymo ataskaita.

Metinis (2018 m.) konsoliduotas pranešimas pasirašytas 2019 m. Kovo 15 d.

Robertas Pažemeckas
Generalinis Direktorius

Dalia Gecienė
Vyr. finansinin.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva
BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ
FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS
UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.
 (visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

TURTAS	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
Ilgalaikis turtas					
Nematerialusis turtas	5	170	156	157	155
Materialus turtas	5	49.130	32.176	45.480	28.805
Investicinis turtas	6	2.847	3.021	3.668	3.948
Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones	1	-	1	3.150	3.152
Suteiktos paskolos	7	1.804	1.839	1.804	1.839
Kt. fin. turtas		6	13	6	13
Atidėto pelno mokesčio turtas grynaja vertė	26	2.111	1.316	2.064	1.197
Ilgalaikio turto iš viso		56.068	38.522	56.329	39.109
Trumpalaikis turtas					
Atsargos	8	31.058	29.501	29.415	27.457
Šankstiniai apmokėjimai		292	213	279	200
Iš pirkėjų gautinos sumos	9	17.545	17.127	17.405	17.072
Kitos gautinos sumos	7,10	2.711	2.450	2.507	2.201
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	11	6.499	12.277	4.352	4.688
Trumpalaikio turto iš viso		58.105	61.568	53.958	51.618
TURTAS IŠ VISO		114.173	100.090	110.287	90.727
NUOSAVAS KAPITALAS IR ISIPAREIGOJIMAI					
Kapitalas ir rezervai					
Istatinis kapitalas	12	14.029	14.029	14.029	14.029
Savos akcijos (-)	12	(1.597)	(1.323)	(1.597)	(1.323)
Istatymų numatytais rezervas	12	1.401	1.401	1.401	1.401
Kiti rezervai	12	5.000	5.000	5.000	5.000
Nepaskirstytasis pelnas		60.640	56.872	52.101	48.598
Nuosavas kapitalas, tenkantis patronuojančios bendrovės akcininkams		79.473	75.979	70.934	67.705
Mažumos dalis	15	1.656	1.585	-	-
Nuosavas kapitalas iš viso		81.129	77.564	70.934	67.705
Ilgalaikiai įsipareigojimai					
Dotacijos	13	1.327	968	1.142	847
Finansinės nuomos įsipareigojimai	17	98	-	98	-
Atidėjiniai darbuotojų išmokoms	14	3.681	3.572	3.441	3.288
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		5.106	4.540	4.682	4.135
Trumpalaikiai įsipareigojimai					
Gautos paskolos	18	9.000	-	9.000	-
Finansinės nuomos įsipareigojimai	17	15	-	15	-
Prekybos skolos	20	12.344	9.995	19.673	11.433
Mokėtinės pelno mokesčis		-	-	-	-
Sukauptos sąnaudos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	14, 21	6.579	7.991	5.983	7.454
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		27.938	17.986	34.671	18.887
Įsipareigojimai iš viso		33.044	22.526	39.353	23.022
NUOSAVAS KAPITALAS IR ISIPAREIGOJIMAI IŠ VISO		114.173	100.090	110.287	90.727

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriamą šio Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinys patvirtintas ir pasirašytas 2019 m. kovo 15 d.

Robertas Pažemečkas
Gen. direktorius

Dalia Gecienė
Vyr. buhalterė

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

BENDRUJU PAJAMŲ ATASKAITOS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

Pastabos	Grupė		Bendrovė	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
PAJAMOS PAGAL SUTARTIS SU KLIENTAIS	22	177.878	-	176.799
PARDAVIMO PAJAMOS	22	-	172.280	-
Pardavimo savikaina	(141.566)	(136.246)	(141.840)	(137.773)
BENDRASIS PELNAS	36.312	36.034	34.959	33.076
Veiklos sąnaudos	23 (26.793)	(29.500)	(26.203)	(28.362)
Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos	24 329	341	686	704
VEIKLOS PELNAS	9.848	6.874	9.442	5.419
Kitos finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos	25 136	(82)	169	(49)
PELNAS IKI MOKESČIU	9.984	6.792	9.611	5.368
Pelno mokesčio nauda (sąnaudos)	26 721	(1.394)	810	(1.187)
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	10.705	5.398	10.421	4.182
PRISKIRTINAS:				
Patronuojančios bendrovės akcininkams	10.640	5.250	10.421	4.182
Mažumos daliai	65	148	-	-
10.705	5.398	10.421	4.182	
Paprastasis ir sumažintas pelnas (nuostoliai) tenkantis vienai akcijai (Eur)	16 0,23	0,11	0,23	0,09
Kitos bendrosios pajamos, kurios nebus perkeliamas į pelną (nuostolius) ateityje Ilgalaikio atlygio darbuotojams aktuarinis pelnas (nuostoliai), atėmus atidėtojo pelno mokesčio įtaką	80	(158)	28	(158)
Viso kitų bendrujų pajamų, kurios nebus perkeliamas į pelną (nuostolius) ateityje Viso bendrujų pajamų po mokesčiu	80	(158)	28	(158)
	10.785	5.240	10.449	4.024
PRISKIRTINOS:				
Patronuojančios bendrovės akcininkams	10.714	5.092	10.449	4.024
Mažumos daliai	71	148	-	-
	10.785	5.240	10.449	4.024

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriamā šio Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinys patvirtintas ir pasirašytas 2019 m. kovo 15 d.

Robertas Pažemeckas
Gen. direktorius

Dalia Gecienė
Vyr. buhalterė

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Imonės kodas 180240752. Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva
 BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTU FINANSINIU ATASKAITU
 NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS
 UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODZIO 31 D.
 (visos sumos nurodytos tukstantiniai eurai, jei nenurodyta kitaip)

Grupė	Istatinis kapitalas	Savos akcijos (-)	Istatymų numatytas rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Nuosavybė, tenkanti patruonuojančios bendrovės akciniams	Mažunos dalis	Is viso
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	14.029	(1.323)	1.401	4.565	56.845	75.517	1.437	76.954
Grynasis pelnas					5.250	5.250	148	5.398
Kitos bendrosios pajamos					(1.58)	(1.58)	-	(1.58)
Is viso bendrujų pajamų					5.092	5.092	148	5.240
Dividendai					(4.630)	(4.630)	-	(4.630)
Pervedimas į kitus rezervus				435	(435)	-	-	-
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	14.029	(1.323)	1.401	5.000	56.872	75.979	1.585	77.564
Grynasis pelnas					10.640	10.640	65	10.705
Kitos bendrosios pajamos					74	74	6	80
Is viso bendrujų pajamų					10.714	10.714	71	10.795
Dividendai					(6.946)	(6.946)	-	(6.946)
Savę akcijų išsigimimas				(274)		(274)	-	(274)
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	14.029	(1.597)	1.401	5.000	60.640	79.473	1.656	81.129

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva
BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS
UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.
 (visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

Bendrovė	Istatinis kapitalas	Savos akcijos	Istatymu numatytas rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	14.029	(1.323)	1.401	4.565	49.639	68.311
Grynas pelnas	-	-	-	-	4.182	4.182
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	-	(158)	(158)
Iš viso bendrujų pajamų	-	-	-	-	4.024	4.024
Dividendai	-	-	-	-	(4.630)	(4.630)
Pervedimas į kitus rezervus	-	-	-	435	(435)	-
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	14.029	(1.323)	1.401	5.000	48.598	67.705
Grynas pelnas	-	-	-	-	10.421	10.421
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	-	28	28
Iš viso bendrujų pajamų	-	-	-	-	10.449	10.449
Dividendai	-	-	-	-	(6.946)	(6.946)
Savų akcijujsisigijimas	-	(274)	-	-	-	(274)
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	14.029	(1.597)	1.401	5.000	52.101	70.934

Informacija susijusi su išmokėtais dividendais pateikta 16 pastabojе.

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriamą šio Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinys patvirtintas ir pasirašytas 2019 m. kovo 15 d.

Robertas Pažemeckas
Gen. direktorius

Dalia Gecienė
Vyr. buhalterė

	Grupė		Bendrovė	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai				
Grynieji (nuostoliai) pelnas	10.705	5.398	10.421	4.182
Grynųjų (nuostolių) pelno koregavimai				
Nusidėvėjimas ir amortizacija	5,6	2.590	4.053	2.433
Gautos paramos amortizacija	13	(130)	(360)	(105)
Nuostoliai (pelnas) iš ilgalakio materialojo turto pardavimo ir nurašymo		183	(34)	165
Atidėtojo pelno mokesčio turto sumažėjimas (padidėjimas)	26	(795)	539	(867)
Gautinų sumų vertės sumažinimas (atstatymas)	9	203	(212)	203
Finansinių sąnaudos (pajamos) grynaja verte		(136)	93	(169)
Atsargų nurašymas iki grynosios realizacinės vertės (atstatymas)	8	(2.669)	1.698	(2.477)
Nepiniginiai straipsnių eliminavimas		56	(159)	32
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos iki pokyčių apyvartiniamė kapitale	10.007	11.017	9.636	9.229
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:				
Atsargų (padidėjimas) sumažėjimas	8	1.112	(5.725)	519
Iš pirkėjų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas	9	(603)	(139)	(519)
Išankstinių apmokėjimų sumažėjimas (padidėjimas)		(81)	(12)	(80)
Kitų gautinų sumų (padidėjimas)		(299)	(463)	(344)
Prekybos skolų (sumažėjimas) padidėjimas	20	2.349	960	8.240
Kitų mokėtinų sumų padidėjimas (sumažėjimas)	21	(967)	3.503	(1.035)
(Tantjemos)		(200)	-	(200)
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	11.318	9.140	16.217	6.869
Investicinės veiklos pinigų srautai				
Materialojo ir nematerialojo turto (jisigijimai)	5	(19.799)	(10.258)	(19.201)
Iplaukos iš materialojo turto pardavimo		207	41	207
Dukterinių įmonių (jisigijimai), akcijų pardavimas (Gražintos) suteiktos paskolos		28	-	28
Suteiktos paskolos	7	857	1.786	857
Gauta palūkanų	7	(800)	(918)	(800)
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	25	103	83	103
		(19.404)	(9.266)	(18.806)
				(8.504)
Finansinių veiklos pinigų srautai				
Dividendų (išmokėjimas)		(6.946)	(4.630)	(6.946)
Savų akcijų (jisigijimai)		(274)	-	(274)
Gautos dotacijos	13	488	202	400
Finansinių nuomos jispareigojimų apmokėjimas		7	7	7
Gautos paskolos	18	10.000	-	10.000
Gražintos paskolos	18	(1.000)	-	(1.000)
Kitos finansinių veiklos pajamos (sąnaudos) (Sumokėtos) palūkanos	25	90	(176)	123
Grynieji finansinių veiklos pinigų srautai	(57)	-	(57)	(175)
		2.308	(4.597)	2.253
				(4.596)
Gynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)	(5.778)	(4.723)	(336)	(6.232)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	12.277	17.000	4.688	10.921
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	6.499	12.277	4.352	4.688

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriamā šio Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinys patvirtintas ir pasirašytas 2019 m. kovo 15 d.

Robertas Pažemeckas
Gen. direktorius

Dalja Gecienė
Vyr. buhalterė

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

1. BENDRA INFORMACIJA**Ataskaitą pateikusi įmonė**

AB „Žemaitijos pienas“ (toliau – Bendrovė arba įmonė) yra Lietuvos Respublikoje registratoruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas yra Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva.

Bendrovė gamina pieno produktus ir parduoda juos Lietuvos ir užsienio rinkose. Bendrovė turi keletą didmeninės prekybos padalinių su sandėliais ir transportavimo priemonėmis didžiausiuose Lietuvos miestuose. Bendrovė pradėjo veiklą 1984 m.

AB „Žemaitijos pienas“ yra listingojama Lietuvos įmonė, kurios akcijomis yra prekiaujama Vilniaus vertybinių popierų biržos Baltijos papildomajame prekybos sąraše (AB „NASDAQ OMX Vilnius“). Vienos akcijos nominali vertė 0,29 EUR.

Bendrovės akcininkai 2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis:

	2018 12 31		2017 12 31	
	Akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.	Akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.
Pažemeckas Algirdas	14.014 581	28,97%	14.014 581	28,97%
Pažemeckienė Danutė	14.014.581	28,97%	14.014.581	28,97%
AB „Klaipėdos pienas“, įm.kodas 240026930				
Šilutės pl. 33, 91107 Klaipėda	2.901.844	6,00%	2.901.844	6,00%
UAB „Baltic Holding“, įm. kodas 302688114. Vilhelmo Berbomo g. 9-4, Klaipėda	5.738.449	11,86%	665.106	1,37%
Kiti smulkieji akcininkai	11.705.545	24,20%	16.778.888	34,69%
Viso akcinis kapitalas , akciju vnt.	48.375.000	100,00 %	48.375.000	100,00 %

Detalesnė informacija apie pagrindinius akcininkus pateikiama valdymo ataskaitoje – 5-6 psl.

2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo 14.028.750 Eur, kurį sudarė 48.375.000 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 0,29 Eur.

2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis grupę sudarė AB „Žemaitijos pienas“ ir jos dukterinė įmonė ABF „Šilutės Rambynas“.

Dukterinė įmonė	Bendrovė s buveinė	Grupės valdomų akcijų dalis	Konsoli- duota dalis	2018 m. Investicij os dydis	2017 m. Investicij os dydis	Grynasis turtas 2018 m. gruodžio 31 d.	Pagrindinė veikla
ABF „Šilutė s Rambynas“	Klaipėdos g. 3, Šilutė, Lietuva	87,82%	87,82%	3.150	3.150	13.598	Sūrių gamyba ir pardavimas

2018 m. Rugpjūčio 18 d. Bendrovė susijusiai šaliai UAB „Samogitija“ pardavė asocijuotąjai įmonė „Muižas Piens SIA“. 27 tūkst. eurų pardavimo rezultatas buvo apskaitytas kaip kitos finansinės pajamos. Investicijos į „Muižas piens SIA“ savikaina 2017 m. gruodžio 31 d. ir investicijų pardavimo metu (2018 m. rugpjūčio 18 d.) buvo 1 tūkst. Eur.

2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. dukterinė ABF „Šilutės Rambynas“ įmonė neturėjo AB „Žemaitijos Pienas“ akcijų.

2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovės darbuotojų skaičius buvo - 1.185 (2017 m. gruodžio 31 d. – 1.163 darbuotojų). 2018 m. gruodžio 31 d. Grupės darbuotojų skaičius buvo - 1.373 (2017 m. gruodžio 31 d. – 1.355 darbuotojų).

Bendrovės Vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2019 m. kovo 15 d. Bendrovės akcininkai turi įstatymo nustatyta teisę patvirtinti arba nepatvirtinti šias finansines ataskaitas ir nurodyti Vadovybei paruošti naują finansinių ataskaitų rinkinį.

2. FINANSINIŲ ATASKAITŲ PARENGIMO PAGRINDAS

Finansinės ataskaitos parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (toliau - TFAS), priimtus taikyti Europos Sajungoje (toliau – ES).

Finansinės atskaitomybės parengimo pagrindas

Sumos šiose finansinėse ataskaitose yra pateiktos eurais, apvalinta tūkstančiais. Dėl apvalinimo paklaidų, skaičiai ataskaitose gali nesutapti.

Finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis istorine savikaina.

Finansiniai Bendrovės ir kitų Grupės įmonių finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

Rengdama finansines ataskaitas pagal TFAS, priimtus taikyti ES, vadovybė turi atlikti skaičiavimus ir įvertinimus, remdamasi tam tikromis prielaidomis, kurios įtakoja apskaitos principų pasirinkimą bei turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų sumas. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine patirtimi bei veiksniiais, atspindinčiais esamas sąlygas. Minėtų prielaidų ir įvertinimų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo daromų įvertinimų. Įvertinimai ir jų prielaidos nuolat peržiūrimi. Apskaitinių įvertinimų pasikeitimo įtaka yra pripažystama tame laikotarpyje, kuriame įvertinimas yra peržiūrimas, jei jis turi įtakos tik šiam laikotarpui, arba įvertinimo peržiūros laikotarpyje bei ateinančiuose laikotarpiose, jei įvertinimas įtakoja ir peržiūros, ir ateinančiuosius laikotarpius (4 pastaba).

Žemiau pateikti apskaitos principai buvo nuosekliai taikomi ir sutampa su taikytais praėjusiais metais.

Konsolidavimo principai bei investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones

Grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos apima AB „Žemaitijos Pienas“ ir jos dukterinę įmonę bei asocijuotą įmonę. Dukterinės įmonės ir asocijuotos įmonės finansinės ataskaitos yra parengtos tam pačiam ataskaitiniam laikotarpui ir taikant vienodus apskaitos principus.

Dukterinės įmonės yra konsoliduojamos nuo datos, kai jų kontrolė pereina Grupei, ir nebéra konsoliduojamos nuo tos datos, kai kontrolė perleidžiama už Grupės ribų. Visi tarpusavio sandoriai, likučiai ir nerealizuoti pelnai ir nuostoliai tarp Grupės įmonių buvo eliminuoti. Nuosavas kapitalas ir grynasis rezultatas, priskirtinas akcininkų mažumai, jeigu tokią yra, finansinės būklės ir bendrijų pajamų ataskaitose yra parodomai atskirai.

Kontrolė pasiekiamai kai Grupė patiria, ar turi teisę į kintamą grąžą iš jos dalyvavimo investicijoje ir turi galimybę paveikti tą grąžą per savo įtaką investicijai. Grupė kontroliuoja investiciją tada, ir tik tada, kai Grupė turi:

- Įtaką investicijai (t. y. egzistuoja teisės kurios duoda galimybę valdyti atitinkamas investicijos veiklas);
- Teisę į kintamą grąžą iš jos dalyvavimo investicijoje;
- Galimybę naudoti savo įtaką investicijai siekiant daryti įtaką grąžai.

Dažniausiai daroma prielaida, kad dauguma balsavimo teisių suteikia kontrolę.

Dukterinės įmonės grynasis rezultatas yra priskiriamas akcininkų mažumai net ir tada, jeigu rezultatas yra neigiamas.

Grupės mažumos dalies įsigijimai ir perleidimai yra apskaitomi kaip nuosavo kapitalo sandoris: skirtumas tarp įsigytos iš mažumos dalies/mažumai perleisti grynojo turto vertės Grupės finansinėse ataskaitose ir akcijų įsigijimo / pardavimo kainos yra apskaitomas tiesiogiai nuosavame kapitale.

Investicija į asocijuotą įmonę

Asocijuota laikoma įmonė, kuriai Bendrovė gali daryti reikšmingą įtaką, bet nekontroliuojama finansinės ir veiklos politikos. Manoma, kad egzistuoja reikšminga įtaka, kai Bendrovė turi tarp 20 ir 50 proc. kitos bendrovės balsavimo teisés.

Grupė investicijas į asocijuotas įmones apskaito nuosavybės metodu. Taikant nuosavybės metodą, investicija į asocijuotą įmonę finansinės būklės ataskaitoje apskaitoma savikaina pakoreguota Bendrovei priklausančios asocijuotos įmonės grynojo turto pasikeitimo dalimi. Prestižas, susijęs su asocijuota įmonė, yra įtrauktas investicijos apskaitinėje vertėje ir nėra nudėvimas ar individualiai tikrinamas nuvertėjimui. Asocijuotos įmonės tenkantis veiklos rezultatas yra apskaitomas bendrujų pajamų ataskaitoje.

Verslo jungimai

Verslo jungimai apskaitomi naudojant įsigijimo metodą. Įsigijimo savikaina yra nustatoma sudedant pervesto atlygio tikrąjį vertę įsigijimo dieną ir mažumos dalies įsigytame subjekte, jei tokia yra, sumą. Kiekvieno verslo įsigijimo atveju pirkėjas įvertina mažumos dalį įsigytame subjekte arba tikrąja verte, arba proporcinga įsigijamo subjekto identifikuojamo grynojo turto dalimi. Patirtos įsigijimo išlaidos yra nurašomos, įtraukiant jas į administracines sąnaudas.

Jei verslo jungimas vykdomas etapais, pirkėjo iš anksčiau valdoma nuosavybės dalis įgyjamoje įmonėje yra įvertinama tikrąja verte įsigijimo dieną per bendrujų pajamų ataskaitą. Neapibrėžta atlygio dalis, kurią pirkėjas turės mokėti, pripažįstama tikrąja verte įsigijimo dieną. Neapibrėžtojo atlygio, kuris laikomas turtu ar įsipareigojimu, tolimesni įvertinimai tikrąja verte pripažįstami per pelną (nuostoli) arba kaip pokytis kitose bendrosiose pajamose. Jei neapibrėžtasis atlygis yra klasifikuojamas kaip nuosavas kapitalas, jis nėra pakartotinai vertinamas, o jo vėlesnis mokėjimas yra apskaitomas nuosavo kapitalo dalyje.

Prestižas yra pripažįstamas įsigijimo verte ir lygus sumai, kuria visas pervistas atlygis, įskaitant pripažintą mažumos dalies sumą, viršija grynąjį įsigijamo turto ir įvertintų įsipareigojimų sumą. Jei šis atlygis yra mažesnis nei tikroji įsigytos dukterinės įmonės grynojo turto vertė, skirtumas yra pripažįstamas bendrujų pajamų ataskaitoje.

Po pirmonio pripažinimo prestižas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus bet kokius sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius. Vertės sumažėjimo įvertinimo tikslais verslo jungimo metu įgytas prestižas nuo įsigijimo datos yra priskiriamas tiems Grupės iplaukas kuriantiems vienetams, kurie, kaip tikimasi, turės naudos iš susijungimo, nepriklausomai nuo to, ar įgyjamos įmonės kitas turtas ar įsipareigojimai yra priskiriami šiemis vienetams.

Kai prestižas sudaro iplaukas kuriančio vieneto dalį, ir to vieneto sudėtyje esančios veiklos dalis yra parduodama, prestižas, susijęs su parduota veikla, yra įtraukiamas į parduodamos veiklos apskaitinę vertę, nustatant pelną arba nuostolius iš veiklos pardavimo. Tokiu atveju parduotas prestižas yra įvertinamas atsižvelgiant į parduotos veiklos santykinę vertę lyginant su likusia iplaukas kuriančio vieneto dalimi.

Investicijos (Bendrovės atskirose ataskaitose)

Investicijos į asocijuotą įmonę

Bendrovė investicijas į dukterines įmones apskaito įsigijimo metodu įvertinus vertės sumažėjimą. Bendrovė kiekvieno laikotarpio pabaigoje nustato, ar yra objektyvių priežasčių, kurios galėtų nulemti investicijos į dukterinę įmonę vertės sumažėjimą.

Investicijos į dukterines įmones

Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje investicijos į dukterines įmones yra apskaitomas savikainos metodu, atėmus vertės sumažėjimą. Atitinkamai, pirmonio pripažinimo metu investicija apskaitoma įsigijimo savikaina, kuri yra lygi sumokėto atlygio tikrajai vertei įvertinus bet kokius vertės sumažėjimo nuostolius. Investicijos apskaitinės vertės vertinimas dėl vertės sumažėjimo atliekamas kuomet įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai parodo, kad investicijos apskaitinė vertė gali viršyti atsipirkimo vertę (didesnė iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo kaštus, arba naudojimo vertės). Esant tokioms aplinkybėms Bendrovė atlieka investicijos atsipirkimo vertės įvertinimą. Jei investicijos apskaitinė vertė viršija jos atsipirkimo

vertė, investicija yra nurašoma iki atsipirkimo vertės. Vertės sumažėjimas apskaitornas bendrujų pajamų ataskaitoje, bendrujų ir administracinių sąnaudų straipsnyje.

Naujų apskaitos standartų, galiojančių standartų pakeitimų ir naujų išaiškinimų įtaka finansinėms ataskaitoms

Naujų ir (ar) pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

Grupės ir Bendrovės apskaitos principai nesikeitė, išskyrus šiuos naujus TFAS ir (ar) jų pataisus, kurios buvo pritaikytes nuo 2018 m. sausio 1 d.:

• 9 TFAS: Finansinės priemonės

Galutinė 9 TFAS „Finansinės priemonės“ versija apima visus finansinių instrumentų projekto aspektus ir pakeičia 39 TAS „Finansiniai instrumentai: Pripažinimas ir vertinimas“ bei visas ankstesnes 9 TFAS versijas. Standartas pateikia naujus reikalavimus klasifikavimui ir vertinimui, vertės sumažėjimo ir apsidraudimo sandorių apskaitai. Grupė/Bendrovė pritaikė 9-ąjį TFAS perspektyviai nuo 2018 m. sausio 1 d, jokiomis išimtimis pasinaudota nebuvę. Standarto pritaikymas neturėjo įtakos Grupės/Bendrovės finansinėms ataskaitoms (todėl 2018 m. sausio 1 d. nebuvę jokių nepaskirstyto pelno pradinių likučių pakeitimų), išskyrus reikalaujamų papildomų atskleidimų pateikimą apskaitos politikoje (3 pastaba). Grupė/Bendrovė nekoregavo palyginamosios informacijos, kuri ir toliau pateikiama pagal 39-ojo TAS reikalavimus.

• 15 TFAS: Pajamos pagal sutartis su klientais

15 TFAS nustato penkių pakopų modelį, kuris (su keliomis išimtimis) taikomas pagal sutartį su klientu uždirbtoms pajamoms pripažinti nepriklausomai nuo pajamas uždirbusio sandorio tipo ar ūkio šakos. Standarto reikalavimai taip pat taikomi pripažstant ir įvertinant pajamas ar nuostolius iš tam tikro ne finansinio turto, kuris nėra priskiriamas bendrovės įprastinei veiklai, pardavimo (pavyzdžiu ilgalaikio materialiojo ir nematerialaus turto pardavimui). Reikia atskleisti išsamią informaciją, išskaitant bendros pajamų sumos paskirstymą į komponentus; informaciją apie veiklos įsipareigojimus; sutarties turto ir įsipareigojimų straipsnių likučių pokyčius tarp laikotarpiai ir pagrindinius sprendimus bei apskaitinius įvertinimus. Grupė/Bendrovė pritaikė 15-ąjį TFAS naudodama modifikuotą retrospektyvų metodą nuo 2018 m. sausio 1 d. ir, kaip leidžiama, Grupė/Bendrovė nusprendė taikyti standartą visoms sutartims, jokiomis išimtimis pasinaudota nebuvę. 15-ojo TFAS pritaikymas neturėjo įtakos Grupės/Bendrovės finansinėms ataskaitoms (todėl 2018 m. sausio 1 d. jokių nepaskirstytojo pelno pradinių likučių pakeitimų nebuvę), išskyrus reikalaujamų papildomų atskleidimų aprašytų apskaitos politikoje pateikimą (3 pastaba- Pajamos pagal sutartis su klientais). Palyginamoji informacija nebuvuo koreguota ir toliau pateikiama pagal 11-ąjį TAS, 18-ąjį TAS ir susijusius išaiškinimus.

• 15 TFAS: Pajamos pagal sutartis su klientais (išaiškinimai)

Išaiškinimų tikslas – išaiškinti Tarptautinės apskaitos standartų valdybos (TASV) ketinimus rengiant 15TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ reikalavimus, konkrečiau pakeičiant „atskiro identifikavimo“ principo apibūdinimą veiklos įsipareigojimų nustatyme, svarstant ir vertinant, ar įmonė veikia kaip pagrindinis asmuo ar agentas, taip pat papildant intelektinės nuosavybės ir honoraru apskaitos gaires kontrolės ir licencijavimo principų taikymu. Išaiškinimai taip pat pateikia papildomų praktinių pavyzdžių įmonėms, kurios taiko 15 TFAS pilnai retrospektyviai arba kurios nutaria taikyti modifikuotą retrospektyvų būdą. Kaip atskleista aukščiau, standarto ir jo išaiškinimų pritaikymas įtakos neturėjo.

• 2 TFAS: Akcijomis išreikštų mokėjimo sandorių klasifikacija ir vertinimas (pataisos)

Pataisos numato reikalavimus apskaitant nuosavybės teisės perdavimo ir neperdagavimo sąlygų efektą, vertinant pinigais padengtus akcijomis išreikštus mokėjimus, akcijomis išreikštiems mokėjimo sandoriams su sudengimo galimybe dėl mokesčinių įsipareigojimų ir dėl akcijomis išreikštų mokėjimų nuostatų ir sąlygų modifikavimo klasifikavimas yra keičiamas iš pinigais padengiamų į kapitalu padengiamas. Pataisos pritaikymas Grupei/Bendrovei reikšmingo poveikio neturėjo.

- **40 TAS: Pervedimai į Investicinį turą (pataisos)**

Pataisos išaiškina, kada subjektas turi perkelti turą, išskaitant statomą ar vystomą turą, į ar iš investicinio turto. Pataisos nustato, kad naudojimas pasikeičia, kai turtas atitinka, arba nustoja atitikti, investicinio turto apibrėžimą ir yra įrodymų, apie naudojimo pokyčius. Vien vadovybės ketinimų pasikeitimais dėl turto naudojimo nėra įrodymas, kad turto naudojimo pobūdis pasikeitė. Pataisos pritaikymas Grupei/Bendrovei reikšmingo poveikio neturėjo.

- **TFAKK 22-ASIS IŠAIŠKINIMAS: Sandoriai užsienio valiuta ir išankstiniai mokėjimai**

Aiškinime išaiškinama sandorių, kurie apima išankstinių mokėjimų užsienio valiuta gavimą ar mokėjimą, apskaita. Aiškinime reglamentuojamą sandoriai užsienio valiuta, kai subjektas pripažįsta nepiniginį turą ar nepiniginius įsipareigojimus, kylančius iš atlikto arba gauto išankstinio mokėjimo iki subjektui pripažįstant susijusį turą, sąnaudas ar pajamas. Aiškinime teigiamo, kad sandorio data, siekiant nustatyti valiutos keitimo kursą, laikoma nepiniginio išankstinio apmokėjimo arba būsimųjų laikotarpių pajamų įsipareigojimo pirminio pripažinimo data. Jeigu yra daugiau negu vienas išankstinis mokėjimas, subjektas turi nustatyti sandorio datą kiekvienam atliktam išankstiniam mokėjimui ar išankstiniam pinigų gavimui. Išaiškinimas Grupei/Bendrovei reikšmingo poveikio neturėjo.

TVAS išleido 2014-2016 m. ciklo metinius TFAS patobulinimus, kurie apima TFAS pataisų rinkinį. Pataisų pritaikymai Grupės/Bendrovės finansinėms ataskaitoms įtakos neturėjo.

- **1 TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmąjį kartą“:** šis patobulinimas panaikina finansinių instrumentų, darbuotojų išmokų ir investicinių bendrovių trumpalaikies atskleidimo išimtis, taikant tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus pirmą kartą
- **28 TAS „Investicijos į asocijuotas ir bendras įmones“:** pataisos išaiškina, kad pirminio pripažinimo metu pasirinkimas tikraja vertė per pelną ar nuostolius vertinti investicijas į asocijuotą ar bendrą įmonę rizikos kapitalo organizacijai ar kitai tokius reikalavimus attinkančiai įmonei gali būti taikomas vertinant kiekvieną investiciją į asocijuotą ar bendrą veiklos įmonę atskirai.

Patvirtinti, bet dar nejsigaliojė standartai

Grupė/Bendrovė nepritaikė šių TFAS ir TFAAK išaiškinimų, kurie jau yra patvirtinti šių finansinių ataskaitų tvirtinimo datą, bet dar nejsigaliojė:

- **16 TFAS „Nuoma“**

Standartas įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais. 16 TFAS nurodo, kaip pripažinti, vertinti, pateikti ir atskleisti nuomą abiems sutarties šalims, t.y. klientui (nuomininkui) ir tiekėjui (nuomotojui). Naujasis standartas reikalauja nuomininkams pripažinti daugelį nuomos sandorių finansinėse ataskaitose. Grupės ir Bendrovės vadovybė preliminariai įvertino standarto įtaką. 2018 m. Gruodžio 31 d. Grupė/Bendrovė turėtų nuomos įsipareigojimų, kurių dydis būtų apie 1 mln. eurų, o naudojimo teise valdomo turto vertė būtų apie 1 mln. eurų. Nustatyta standarto įtaka pelnui (nuostoliui) būtų tokia, jog sumažintų veiklos sąnaudas apie 0,5 mln. eurų ir padidintų nusidėvėjimo sąnaudas apie 0,5 mln. eurų. Remiantis 17-uoju TAS visos nuomos įmokos pagal veiklos nuomos sutartis būtų pateikiamos kaip pagrindinės veiklos pinigų srautų dalis. Pakeitimų pagal 16-ąjį TFAS įtaka būtų tokia, jog sumažintų pinigų srautus iš pagrindinės veiklos 0,5 mln. eurų, o pinigų srautus iš finansinės veiklos padidintų ta pačia suma. Faktinė įtaka gali skirtis nuo preliminaraus vertinimo, nes kai kurie aspektai/sąlygos yra vis dar vertinami.

- **10 TFAS „Konsoliduotos finansinės ataskaitos“ ir 28 TAS „Investicijos į asocijuotas bendroves ir bendras įmonės: Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotos bendrovės ar bendros įmonės“ (pataisos)**

Pataisomis sprendžiama pripažinta neatitiktis tarp 10 TFAS ir 28 TAS reikalavimų, susijusių su turto pardavimu ar įnašais tarp investuotojo ir jo asocijuotos ar bendros įmonės. Pagrindinė pataisų pasekmė yra ta, kad pripažįstamos visos pajamos ar nuostoliai, kai sandoris apima verslo perleidimą (nepriklausomai nuo to ar jis vystomas dukterinėje ar ne). Dalis pajamų ar nuostolių

pripažįstama, kai sandoris apima turą, kuris neatitinka verslo apibrėžimo, net jei šis turtas priklauso dukterinei įmonei. 2015 m. gruodžio mėn. TASV atidėjo įsigaliojimo datą neribotam laikui, priklausomai nuo nuosavybės apskaitos metodo tyrimo projekto rezultatų. ES dar nėra patvirtinusi šių pataisų. Grupė/Bendrovė dar nėra įvertinus šio standarto pritaikymo įtakos.

- 9 TFAS: „Išankstinio mokėjimo savybės su neigiamą kompensaciją“ (pataisos)**

Pataisos įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d., nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisomis leidžiamā finansinių turų su išankstinio mokėjimo galimybe, kai susitarimo šaliai leidžiamā reikalauti ar reikalaujama, kad ji pati sumokėtų ar gautų pagrįstą kompensaciją už pirmą laiko nutrauktą sutartį (tokiu būdu, žvelgiant iš turto turėtojo pozicijos, gali būti ir „neigiamą kompensaciją“), vertinti amortizuota savikaina arba tikraja verte per kitas bendrasias pajamas. Pataisos pritaikymas Grupei/Bendrovei reikšmingo poveikio neturėtų.

- 28 TAS: Ilgalaikiai interesai asocijuotose ir bendrose įmonėse (pataisos)**

Pataisos įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisos apibrėžia, ar atliekant ilgalaikių interesų asocijuotose ir bendrose įmonėse vertinimą, konkrečiai su vertės sumažėjimu susijusius reikalavimus, kurie, iš esmės, sudaro „grynujų investicijų“ dalį asocijuotose ar bendrose įmonėse, turėtų būti vadovaujamas 9 TFAS, 28 TAS ar abiem kartu. Pataisos paaiškina, kad, prieš taikydamas 28 TAS, subjektas taiko 9 TFAS tokiems ilgalaikiams interesams, kuriems netaikomas nuosavybės metodas. Taikydamas 9 TFAS subjektas neatsižvelgia į ilgalaikių interesų balansinės vertės pasikeitimus, atsirandančius dėl 28 TAS taikymo. Grupė/Bendrovė dar nėra įvertinus šių pataisų pritaikymo įtakos.

- 19 TAS: Plano pakeitimas, sumažinimas ar įvykdymas (pataisos)**

Pataisos įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisos numato, kad įmonės privalo naudoti atnaujintas aktuarines prielaidas siekiant įvertinti einamujų paslaugų savikainą ir grynąjas palūkanas, susijusias su po plano pakeitimo, sumažinimo ar įvykdymo likusių ataskaitinių laikotarpiai. Pataisos taip pat paaiškina kaip plano pakeitimo, sumažinimo ar įvykdymo apskaita įtakoja reikalavimus, taikomus turto viršutinei ribai. ES dar nėra patvirtinusi šių pataisų. Grupė/Bendrovė dar nėra įvertinus šių pataisų pritaikymo įtakos.

- TFAAK 23-ASIS IŠAIŠKINIMAS: Neapibrėžumas dėl pelno mokesčio apskaitos**

Išaiškinimas įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Išaiškinimas skirtas pelno mokesčio apskaitai, esant mokesčinio traktavimo neapibrėžtumams, įtakojantiems 12 TAS taikymą. Jame paaiškinama kaip atsižvelgti į mokesčinio traktavimo neapibrėžtumus atskirai arba kartu, mokesčių institucijų vykdomus patikrinimus, pateikiamas tinkamas modelis kaip atspindėti neapibrėžtumus ir apskaityti faktų bei aplinkybių pasikeitimą. Šis išaiškinimas dar nepriimtas ES. Grupė/Bendrovė dar nėra įvertinus šių pataisų pritaikymo įtakos.

- 3 TFAS: Verslo jungimai (pataisos)**

TASV pateikė „Verslo“ apibrėžimo pataisas (3 TFAS Pataisos), siekiant išspėsti sunkumus, kylančius kuomet įmonės turi nustatyti ar buvo įsigytas verslas, ar turto vienetų grupė. Pataisos galioja pirmą ataskaitinį laikotarpį, prasidėsiantį 2020 m. sausio 1 d. ir vėliau, įvykusiems verslo jungimams bei tuo laikotarpiai ar vėliau įvykusiems turto įsigijimams, ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Šios pataisos dar nepriimtos ES. Grupė/Bendrovė dar nėra įvertinus šių pataisų pritaikymo įtakos.

- 1 TAS: Finansinių ataskaitų pateikimas ir 8 TAS: Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos: „reikšmingumo“ apibrėžimas (pataisos)**

Pataisos įsigalioja nuo ar po 2020 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisos patikslina reikšmingumo apibrėžimą ir kaip jis turėtų būti taikomas. Naujas apibrėžimas teigia, kad „Informacija yra reikšminga, jei dėl jos praleidimo, kyla ar neaiškaus pateikimo galima būtų pagrįstai tikėtis paveikti sprendimus, kuriuos tiesioginiai bendro naudojimo finansinių ataskaitų vartotojai prima remdamiesi tomis finansinėmis ataskaitomis, kurios pateikia

konkrečios įmonės finansinę informaciją“. Be to, buvo patobulinti apibrėžimą papildantys paaškinimai. Pataisos taip pat užtikrina, kad reikšmingumo apibrėžimas yra vienodas visuose TFAS standartuose. Šios pataisos dar nepriimtos ES. Grupė/Bendrovė dar néra įvertinus šių pataisų pritaikymo įtakos.

TVAS išleido 2015-2017 m. ciklo metinius TFAS patobulinimus, kurie apima TFAS pataisų rinkinį. Pataisos įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Šie metiniai patobulinimai dar nepriimti ES. Grupė/Bendrovė dar néra įvertinus šių pataisų pritaikymo įtakos.

- **3 TFAS „Verslo jungimai“ ir 11 TFAS „Jungtinė veikla“:** 3 TFAS pataisos išaiškina, kad, kai subjektas įgyja verslo, kuris buvo jungtinė veikla, kontrolę, jis turi naujai atlikti anksčiau įgytame versle turėtų interesų vertinimą. 11 TFAS pataisos išaiškina, kad, kai subjektas įgyja verslo, kuris buvo jungtinė veikla, jungtinę kontrolę, subjektui nereikia iš naujo vertinti anksčiau šiam versle turėtų interesų.
- **12 TAS „Pelno mokesčiai“:** Pataisomis išaiškinama, kad mokėjimų už finansinius instrumentus, klasifikuojamų kaip nuosavybės instrumentai, pelno mokesčio sumos turėtų būti pripažintos pagal tai, kur buvo pripažinti paskirstytino pelno davę sandoriai ar įvykiai.
- **23 TAS „Skolinimosi išlaidos“:** Pataisomis išaiškinamas standarto 14 punktas, t.y., kai ilgo parengimo turtas parengiamas jo numatytam naudojimui ar pardavimui ir tam momentui yra likusių negrąžintų tikslinių paskolų, susijusių su ilgo parengimo turtu, tokios paskolos turi būti įtrauktos į subjekto bendrujų paskolų fondą.

Konceptualios sistemos taikymas Tarptautiniams finansinės atskaitomybės standartams (TFAS)

Tarptautinė apskaitos standartų valdyba (TASV) 2018 m. kovo 29 d. atliko konceptualios finansinės atskaitomybės sistemos peržiūrą. Konceptualioje sistemoje pateikiamas išsamus sąvokų rinkinys taikytinas rengiant finansines atskaitas bei leidžiant standartus ir pateikiantis gaires rengėjams ruošiant nuosekliai taikomas apskaitos politikas ir padedanties kitiems suprasti bei interpretuoti standartus. TASV taip pat išleido atskirą pridedamąjį dokumentą „Nuorodų į TFAS standartų konceptualių sistemą pakeitimai“, kuriamne pateikti susijusių standartų pakeitimai, siekiant atnaujinti nuorodas į peržiūrėtą konceptualių sistemą. Jos tikslas – palengvinti perėjimą prie peržiūrėtos konceptualios sistemos įmonėms, kurios rengia apskaitos politiką, naudodamosi konceptualia sistema, kai konkrečiam sandoriui netaikomas joks TFAS. Rengėjams, kurie ruošia apskaitos politiką remiantis konceptualia sistema, ji yra taikytina metiniams laikotarpiams, kurie prasideda 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau.

3. REIKŠMINGŲ APSKAITOS PRINCIPŲ SANTRAUKA

Ilgalaikis materialusis turtas

Pripažinimas ir įvertinimas

Ilgalaikis materialusis turtas įvertinamas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Įmonės/Grupės turto įsigijimo savikainą sudaro išlaidos, tiesiogiai susijusios su turto įsigijimu. Įmonės pasigaminto turto savikainą sudaro medžiagų savikaina, tiesioginės darbo sąnaudos ir kitos išlaidos, patirtos gaminant šį turą iki jo naudojimo pradžios, turto išmontavimo, išvežimo bei turto gamybinės vietos sutvarkymo išlaidos iki turto naudojimo pradžios.

Kai ilgalaikio materialiojo turto dalį naudingo tarnavimo laikas skiriasi, jos yra apskaitomos kaip atskiras ilgalaikis materialusis turtas.

Veliau patirtos sąnaudos

Po pirmilio turto pripažinimo, sąnaudos, patiriamos keičiant ilgalaikio materialiojo turto komponentą arba susijusios su turto rekonstrukcija, yra kapitalizuojamos tik jeigu iš to turto tikėtina gauti ateityje ekonominės naudos ir naujojo komponento savikaina gali būti patikimai įvertinta. Visos kitos patirtos išlaidos pripažystamos sąnaudomis bendrujų pajamų ataskaitoje, kai patiriamos.

Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas (amortizacija) pradedamas skaičiuoti kitą mėnesį po atitinkamo ilgalaikio turto vieneto naudojimo pradžios datos. Naudojimo pradžios data yra ta data, kai turtas faktiškai yra parengtas naudojimui. Ilgalaikio turto perdavimas naudoti yra įforminamas ilgalaikio turto perdavimo ir priėmimo aktu.

Nusidėvėjimas (amortizacija) nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai ilgalaikis turtas pradedamas klasifikuoti kaip laikomas pardavimui arba nurašomas, parduodamas ar kitaip perleidžiamas.

Ilgalaikiams materialiajam ir nematerialiajam turtui nusidėvėjimas (amortizacija) skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcinę (tiesinį) nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo metodą per naudingą turto tarnavimo laiką. Per laikotarpį priskaičiuota nusidėvėjimo (amortizacijos) suma yra apskaitoma nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudu sąskaitose.

Jei atlikus ilgalaikio materialaus turto remontą ar įvertinus vertės sumažėjimą turto naudingo tarnavimo laikotarpis pasikeičia, šio turto likutinė vertė, pradedant nuo laikotarpio, kurį buvo patikslintas turto naudingo tarnavimo laikas, turi būti nudėvēta per iš naujo nustatyta likusį naudingo tarnavimo laiką.

Bendrovės/Grupės ilgalaikio materialiojo turto bei nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas yra nustatomas atskirai kiekvienam turto vienetui, įvertinant būsimą ekonominę naudą, atsižvelgiant į planuojamą naudojimo Bendrovės/Grupės veikloje laikotarpį, naudojimo intensyvumą, turto naudojimo aplinką, naudingų turto savybių kitimą per visą jo naudingą tarnavimo laiką, technologijų bei ekonominę pažangą, morališkai sendinančią turtą, teisinius ir kitokius veiksnius, ribojančius ilgalaikio materialaus turto naudingo tarnavimo laiką.

Bendrovės/Grupės valdybos nutarimu, nuo 2017 metų sausio 1 dienos naujai įsigyjamoms gamybinėms linijoms, apskaitomoms „Mašinos ir įrengimai“ straipsnyje, taikomas 10-15 metų naudingo tarnavimo laikotarpiai.

2018 m. Bendrovė ir Grupė patikslino ilgalaikio materialiojo turto likutines vertes ir naudingo tarnavimo laiką, kaip nustatyta 16-ajame TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“ ir nusprendė koreguoti turto likutines vertes ir naudingo tarnavimo laiką tiems vienetams, kurie nebuvę visiškai nudėvęti 2018 m. sausio 1 d., perspektyviai. Remiantis atliku vertinimu, pakeitimai buvo pradėti taikyti nuo 2018 m. sausio 1 d. (5 pastaba).

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ**AIŠKINAMASIS RAŠTAS****UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

ZEMAITIJOS PIENAS

Žemiau yra pateikti Bendrovės/Grupės ilgalaikio materialaus turto vidutiniai naudingos tarnavimo laikotarpiai atskiroms turto grupėms:

• Pastatai ir statiniai	20–40	metų
• Mašinos ir įrengimai	5–15	metų
• Gamybinės linijos	10–15	metų
• Transporto priemonės ir kitas turtas	3–10	metų

Nusidėvėjimo metodai, likvidacinės vertės ir turto naudingos tarnavimo laikotarpiai yra bus peržiūrimi finansinių ataskaitų pateikimo dieną, užtikrinant, kad nusidėvėjimo terminas atitiktų numatomą ilgalaikio materialaus turto naudingos tarnavimo laikotarpi.

Nebaigtos statybos (ruošiamos naudoti ilgalaikis turtas)

Nebaigtos statybos yra apskaitoma įsigijimo savikaina, atėmus įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius. Įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas. Nusidėvėjimas nebaigtai statybų neskaičiuojamas. Nebaigtos statybos perkeliama į atitinkamus ilgalaikio materialiojo turto grupes tuomet, kai ji užbaigiamos ir turtas yra parengtas jo numatytam naudojimui.

Kai ilgalaikis materialusis turtas nurašomas arba kitaip perleidžiamas, jo įsigijimo vertė bei susijęs nusidėvėjimas toliau nebeapskaitomi finansinėse ataskaitose, o su tuo susijęs pelnas arba nuostoliai, apskaičiuoti kaip skirtumas tarp įplaukų ir perleisto ilgalaikio materialiojo turto apskaitinės vertės, įtraukiama į veiklos rezultatą.

Investicinis turtas

Bendrovės/Grupės investiciniams turtui priskiriami žemė ir pastatai, kurie yra nuomojami ir uždirba nuomos pajamas, ir nėra naudojami Grupės ir Bendrovės pagrindinės veiklos tikslams. Investicinis turtas yra apskaitomas įsigijimo vertė, atėmus sukauptą nusidėvėjimą bei įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių sumą.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcionalią metodą per 20 – 40 metų naudingos tarnavimo laiką.

Investicinio turto nurašymas yra atliekamas tik tada, kai turtas yra parduodamas arba kai visam laikui nutraukiamas jo naudojimas, o iš jo pardavimo nesitikima jokios ekonominės naudos. Bet koks pelnas ar nuostoliai iš investicinio turto perleidimo arba pardavimo yra apskaitomi laikotarpio, kai turtas buvo parduotas ar kitaip perleistas, bendrujų pajamų ataskaitoje.

Pervedimai į investicinį turtą yra atliekami tada ir tik tada, kai pasikeičia jo naudojimas, kai savininkas nebenaudojo turto savo reikmėms arba prasidėjus veiklos nuornai. Pervedimai iš investicinio turto yra atliekami tada ir tik tada, kai pasikeičia jo naudojimas, savininkui pradėjus jį naudoti savo reikmėms ar prasidėjus rekonstrukcijai su tikslu parduoti.

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas, kurio numatomas naudingos tarnavimo laikas yra ribotas ir kurį sudaro įsigytas kompiuterinė programinė įranga ir licencijos bei prekių ženklai, apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimą.

Amortizacija bendrujų pajamų ataskaitoje apskaitoma tiesioginiu metodu per visą numatomą naudingos tarnavimo laiką. Ilgalaikio nematerialiojo turto naudingos tarnavimo laikas yra tokis:

- Programinė įranga, licencijos, įsigytos teisės 3 metai

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ**AIŠKINAMASIS RAŠTAS****UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos nurodytos tūkstančiais euru, jei nenurodyta kitaip)

Vélesnės nematerialiojo turto išlaidos kapitalizuojamos tik tada, kai dėl jų padidėja konkretaus turto, su kuriuo yra susiję išlaidos, būsima ekonominė nauda. Visos kitos išlaidos yra pripažystamos sąnaudomis, kai patiriamos.

Nematerialiojo turto vertės sumažėjimas yra vertinamas, kai yra požymių, kad turtas gali būti nuvertėjęs.

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir amortizacijos metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio nematerialiojo turto naudojimo pobūdį. Bendrovė/Grupė neturi nematerialiojo turto su neribotu tarnavimo laikotarpiu.

Nuomojamas turtas

Nuoma, kai Bendrovė/Grupė prisiima reikšmingą riziką ir naudą, susijusią su turto nuosavybe, yra laikoma finansine nuoma. Turtas, įgyjamas finansinės nuomas būdu, pripažystamas Bendrovės/Grupės turto finansinės nuomas laikotarpio pradžios dieną ir apskaitomas mažesniaja iš turto tikrosios vertės ir minimalių finansinės nuomas įmokų dabartinės vertės atėmus nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Visa kita nuoma yra laikoma veiklos nuoma.

Turtas, laikomas finansinės nuomas būdu, nudėvimas per numatomą naudingo tarnavimo laikotarpij tokiu pačiu pagrindu kaip ir nuosavybė.

Sprendimas ar susitarimas yra nuomas sutartis, grindžiamas susitarimo esme, susitarimo sudarymo metu, nustatant ar susitarimo įvykdymas priklauso nuo konkretaus turto naudojimo arba nustatant ar susitarimas suteikia teisę naudoti turtą.

Atsargos

Atsargos, išskaitant nebaigtą gamybą ir gatavą produkciją, finansinėse ataskaitose apskaitomas mažesniaja iš verčių (savikainos ar grynosios galimo realizavimo realizacinės vertės), po vertės sumažėjimo įvertinimo létai judančioms ir pasenusioms atsargoms. Grynoji galimo realizavimo vertė yra įvertinta pardavimo kaina įprastinės veiklos metu, atėmus įvertintas produkcijos gamybos užbaigimo ir pardavimo sąnaudas.

Atsargų nukainojimas iki grynosios galimo realizavimo vertės, žemesnės už jų savikainą atliekamas tada, kai atsargų savikaina gali būti nepadengiama tas atsargas pardavus ar panaudojus. Nerealizuotinos atsargos yra visiškai nurašomos. Atsargų savikaina apskaičiuojama FIFO metodu.

Kai atsargos yra pasigaminamos bei nebaigtos gamybos atveju į savikainą įtraukiama ir atitinkama dalis netiesioginių gamybos sąnaudų, paskirstomų pagal normas, apskaičiuotas atsižvelgiant į gamybos pajėgumų panaudojimą. Pagalbinės medžiagos ir atsargos yra apskaitomas sąnaudomis tada, kai jos pradedamos naudoti arba įtraukiama į gatavų prekių kainą, jei jos naudojamos gamyboje.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas sutarties sudarymo datą lygus ar mažesnis nei 3 mėn., o vertės pokyčių rizika yra labai nežymė. Sąskaitos banke, laikomos automatizuotam mokesčių mokėjimui ir permokų susigažinimui taip pat yra laikomos pinigų ekvivalentais.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje ir banko einamosiose sąskaitose bei indėliai, kurių terminas sutarties sudarymo datą lygus ar mažesnis nei 3 mėn., ir mokesčinės sąskaitos banke.

Vyriausybės dotacijos susijusios su sąnaudų kompensacija

Dotacijos apskaitomas kaupimo principu, t.y. gautos dotacijos arba jų dalys pripažystamos panaudotomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su dotacijomis susijusios sąnaudos.

Dotacijos susijusios su turto kompensacija

Dotacijos, susijusios su turtu, apima dotacijas, kurios yra gautos ilgalaikio turto forma arba skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti. Dotacijos yra apskaitomos kaip būsimųjų laikotarpių pajamos, gauto arba įsigyto ilgalaikio turto tikrąja verte ir vėliau pripažystamas kaip pajamos. Dotacijos amortizacija mažina susijusio ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudas per šio ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiką.

Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Įmonės/Grupės nefinansinio turto likutinė vertė, išskyrus atsargas ir atidėtojo mokesčio turtą, yra peržiūrima ataskaitų pateikimo dieną, siekiant išsiaiškinti, ar yra nuvertėjimo požymiai. Jeigu tokiu požymiu yra, įvertinama turto atsiperkamoji vertė.

Turto su neapibrėžtu naudingo tarnavimo laiku bei dar neįvesto į eksploataciją nematerialiojo turto atsiperkamoji vertė įvertinama finansinės būklės ataskaitos dieną.

Nuostoliai dėl nuvertėjimo apskaitomi, kai turto arba jam priklausančio grynuosius pinigus uždirbančio vieneto apskaitinė vertė viršija atsiperkamąją vertę. Grynuosius pinigus uždirbanties vienetas yra mažiausia pinigus uždirbančio turto grupė, sukurianti pinigų srautus, nepriklausomus nuo kito turto ar turto grupių. Visi dėl nuvertėjimo patirti nuostoliai yra apskaitomi bendrujų pajamų ataskaitoje.

Atsiperkamosios vertės apskaičiavimas

Nefinansinio turto atsiperkamoji vertė yra didesnė iš dviejų verčių: grynosios realizacinės, atskaičius pardavimo sąnaudas, ar turto naudojimo vertės. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iš turto naudojimo iki jų dabartinės vertės, taikant mokesčinė diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką susijusią su tuo turtu.

Vertės sumažėjimo atstatymas

Jeigu įvyksta tam tikri įvykių ar aplinkybių, kurių pagrindu buvo įvertinama nefinansinio turto atsiperkamoji vertė, pasikeitimai, liudijantys, kad nefinansinio turto apskaitinė vertė gali būti atgauta, vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi. Vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi taip, kad turto likutinė vertė neviršytų tos likutinės vertės, kuri būtų nustatyta, jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti, atskaičius amortizaciją ar nusidėvėjimą.

Dividendai

Dividendai apskaitomi kaip įsiskolinimas laikotarpyje, kada jie yra paskelbiami (t.y. patvirtinami akcininkų susirinkimo).

Užsienio valiuta*Sumų užsienio valiuta įvertinimas nacionaline valiuta*

Operacijos užsienio valiuta įvertinamos eurais operacijos atlikimo dieną galiojusių oficialiu Lietuvos banko skelbiamu euro ir užsienio valiutos santykliu (toliau-officialiu valiutos kursu). Piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai užsienio valiuta įvertinami eurais finansinės būklės ataskaitos dieną galiojusių oficialiu valiutos kursu. Valiutos kurso pasikeitimo skirtumai, atsiradę įvykdžius šias operacijas, apskaitomi bendrujų pajamų ataskaitoje.

2018 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų sudarymui buvo naudoti šie valiutų kursai:

2018 m.		2017 m.			
1 USD	=	0,8730574 EUR	1 USD	=	0,8338197 EUR

Finansinės priemonės

Finansinė priemonė – tai bet kuri sutartis, dėl kurios pas vieną ūkio subjektą atsiranda finansinis turtas, o pas kitą – finansinis įsipareigojimas ar nuosavybės priemonė.

Finansinis turtas

Pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansinis turtas pirminio pripažinimo metu skirstomas į vėliau apskaitomą amortizuotą savikainą, tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas, arba tikraja verte per pelną arba nuostolius.

Finansinio turto priskyrimas pirminio pripažinimu metu priklauso nuo sutartinių finansinio turto pinigų srautų savybių ir Grupės/Bendrovės verslo modelio apibrėžiančio finansinio turto valdymą. Išskyrius prekybos gautinas sumas ir sutarčių turtą (jei tokį yra), kurie neturi reikšmingo finansavimo komponento, Grupė/Bendrovė pirminio pripažinimu metu finansinį turtą įvertina tikraja verte, pridėjus, kai finansinis turtas nėra apskaitomas tikraja verte per pelną (nuostolius), sandorio išlaidas. Prekybos gautinos sumos ir sutarčių turtas (jei tokį yra), į kuriuos neįtrauktas reikšmingas finansavimo komponentas, yra vertinami pagal 15-ojo TFAS nustatytą sandorio kainą.

Tam, kad finansinis turtas būtų priskiriamas ir vertinamas amortizuota savikaina arba tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas, pinigų srautai atsirandantys iš finansinio turto turi būti tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai (SPPI) nuo pagrindinės nepadengtos sumos. Šis vertinimas vadinamas SPPI testu ir atliekamas kiekvienai finansinei priemonei.

Grupė/Bendrovės finansinio turto valdymo modelis nurodo kaip Grupė/Bendrovė valdo savo finansinį turtą, kad šis generuotų pinigų srautus. Verslo modelis nustato, ar pinigų srautai bus gaunami renkant sutartinius pinigų srautus, parduodant šį finansinį turtą ar naudojant abu variantus.

Iprastas finansinio turto pirkimas arba pardavimas pripažystamas sandorio sudarymo dieną, t.y. datą, kurią Grupė/Bendrovė įsipareigoja pirkti ar parduoti finansinį turtą.

Vėlesnis vertinimas

Po pirminio pripažinimo Bendrovė finansinį turtą vertina:

- Amortizuota savikaina (skolos finansinės priemonės);
- Tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas, kai nutraukus pripažinimą sukauptas pelnas ar nuostoliai perkeliami į pelną ar (nuostolius) (skolos finansinės priemonės). 2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Grupė/Bendrovė neturėjo tokų priemonių;
- Tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas, kai nutraukus pripažinimą sukauptas pelnas ar nuostoliai nėra perkeliami į pelną ar (nuostolius) (nuosavybės priemonės). 2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Grupė/Bendrovė neturėjo tokų priemonių;
- Tikraja verte per pelną ar nuostolius. 2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Grupė/Bendrovė neturėjo tokų priemonių;

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas (skolos finansinės priemonės)

Grupė/Bendrovė vertina finansinį turtą amortizuota savikaina, jei tenkinamos abi šios sąlygos:

- Finansinis turtas laikomas pagal verslo modelį, kurio tikslas - laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytais pinigų srautus; ir
- Dėl sutartinių finansinio turto sąlygų nustatytomis datomis gali atsirasti pinigų srautų, kurie yra tik pagrindinės sumos ir pagrindinės nepadengtos sumos palūkanų mokėjimai.

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas vėliau yra apskaitomas naudojant efektyvios palūkanų normos metodą (EIR) atėmus vertės sumažėjimo nuostolius. Pelnas ar nuostoliai apskaitomi bendruju pagamų ataskaitoje, kai turto pripažinimas yra nutraukiama, turtas yra pakeičiamas ar šiam nustatomas vertės sumažėjimas.

Grupės/Bendrovės finansinis turtas vertinamas amortizuota savikaina apima prekybos gautinas sumas, kitas trumpalaikes ir ilgalaikes gautinas sumas, išduotas paskolas.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Pagal 9 TFAS, bendruoju atveju, Grupė/Bendrovė pripažista tikétinus kredito nuostolius (ECL) visoms skolos finansinėms priemonėms, kurios nėra vertinamos tikraja verte per pelną ar nuostolius. ECL yra paremti sutartinių gautinų pinigų srautų ir pinigų srautų, kuriuos Grupė/Bendrovė tikisi gauti, skirtumu, diskontuotu taikant apytikslią pradinę efektyvią palūkaną normą. ECL yra pripažistami dviem etapais. Kredito pozicijoms, kurių kredito rizika nuo pirminio pripažinimo nėra reikšmingai padidėjusi, ECL apskaičiuojamas kredito nuostoliams, atsirandantiems dėl įsipareigojimų neįvykdymo įvykių, galimų per ateinančius 12 mėnesių (12 mėnesių ECL). Toms kredito pozicijoms, kurių kredito rizika nuo pirminio pripažinimo yra reikšmingai padidėjusi, vertės sumažėjimas formuojamas kredito nuostolių sumai, kurių tikimasi per likusį kredito pozicijos galiojimo laikotarpį, neatsižvelgiant į įsipareigojimų neįvykdymo laiką (galiojimo laikotarpio ECL).

Prekybos gautinomis sumomis ir turtui, atsiradusiam iš sutarčių su klientais (jei tokį yra), Grupė/Bendrovė taiko supaprastintą metodą ECL skaičiuoti. Todėl Grupė/Bendrovė nestebi kredito rizikos pokyčių, bet kiekvienai finansinių ataskaitų datai pripažista vertės sumažėjimą remiantis galiojimo laikotarpio ECL. Grupė/Bendrovė sudarė tikétinų nuostolių normų matricą, kuri paremta istorine kredito nuostolių analize, ir pakoreguota, kad atspindėtų ateities veiksnius, būdingus skolininkams ir ekonominei aplinkai (rinkos makro eknominiai faktoriai, užimtumo lygis, vartotojų kainų indeksas ir pan.).

Bendrovė išduodant paskolą įvertina ir apskaito 12 mėnesių tikétinus kredito nuostolius. Vėlesniais ataskaitiniai laikotarpiais, nesant reikšmingo kredito rizikos padidėjimo, susijusio su paskolos gavėju, Bendrovė koreguoja 12 mėnesių tikétinų kredito nuostolių likutį atsižvelgiant į vertinimo datai likusią nepadengtą paskolos sumą. Nustačius, kad paskolos gavėjo finansinė būklė reikšmingai pablogėjo, lyginant su būkle, buvusia paskolos išdavimo metu, Bendrovė apskaito visus paskolos galiojimo laikotarpio tikétinus kredito nuostolius. Paskolos, kurioms skaičiuojami galiojimo laikotarpio tikétini kredito nuostoliai, laikomos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (credit-impaired) finansiniu turtu.

Grupė/Bendrovė laiko, kad skolininkas neįvykdė savo įsipareigojimų, susijusių su finansiniu turtu, jei sutartiniai mokėjimai yra pradelsti daugiau kaip 90 dienų, arba kai yra požymių, kad skolininkas ar skolininkų grupė patiria didelių finansinių sunkumų, nevykdo savo įsipareigojimų (pagrindinių mokėjimų ar palūkanų), atsiranda tikimybė, kad jie pradės bankroto arba reorganizavimo procedūras ir tais atvejais, kai stebimi duomenys rodo, kad yra numatomas būsimų pinigų srautų sumažėjimas, pvz., įsisokinimo pradelsimų pokyčių arba ekonominių sąlygų, kurios koreliuoja su įsipareigojimų neįvykdymu, pokyčių. Gautinų paskolų ir prekybos gautinų sumų viso galiojimo tikétinų kredito nuostolių suma apskaitoma per pelną (nuostolius), naudojant kontrarinę abejotinę gautinų sumų sąskaitą. Finansinis turtas nurašomas, kai nėra pagrįstų lūkesčių susigrąžinti sutartinius pinigų srautus.

Finansiniai įsipareigojimai

Pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu skirstomi į finansinius įsipareigojimus apskaitomus tikraja verte per pelną ar nuostolius, gautas paskolas ir mokėtinas sumas. Visi finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimu metu yra pripažistami tikraja verte, o gautų paskolų bei mokėtinų sumų atveju - atėmus tiesiogiai priskirtinas sandorio išlaidas. Grupės/Bendrovės finansiniai įsipareigojimai apima prekybos ir kitas mokėtinas sumas, gautas paskolas ir finansinio lizingo įsipareigojimus.

Vėlesnis vertinimas

Finansinių įsipareigojimų vertinimas priklauso nuo jų klasifikavimo, kaip aprašyta toliau.

Finansiniai įsipareigojimai

Gautos paskolos ir panašios mokėtinės sumos

Po pirminio pripažinimo paskolos ir kitos mokėtinės sumos yra apskaitomos amortizuota savikaina naudojant efektyvios palūkanų normos metodą (EIR). Pelnas ir nuostoliai yra pripažinti bendrujų pajamų ataskaitoje, kai įsipareigojimai yra nurašomi arba amortizuojami. Amortizuota savikaina apskaičiuojama atsižvelgiant į nuolaidą ar priemoką įsigyjant, taip pat mokesčius ar išlaidas, kurios yra neatskiriama EIR dalis. EIR amortizacija įtraukiamā į finansines sąnaudas bendrujų pajamų ataskaitoje.

Finansinių priemonių sudengimas

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai yra sudengiami ir grynoji suma yra pateikiamā finansinės būklės ataskaitoje, jei egzistuoja įvykdoma teisė sudengti pripažintas sumas ir yra ketinama atsiskaityti grynajai vertei, t.y. realizuoti turtą ir įvykdyti įsipareigojimus tuo pačiu metu.

9 TFAS pritaikymo poveikis 2018 m. sausio 1 d.

9 TFAS klasifikavimo ir vertinimo reikalavimų pritaikymas neturėjo reikšmingos įtakos Bendrovei ir Grupei. Prekybos gautinos sumos ir kitas trumpalaikis bei ilgalaikis finansinis turtas, kurie klasifikuojami kaip paskolos ir gautinos sumos 2017 m. gruodžio 31 d., yra laikomi siekiant gauti sutartinius pinigų srautus ir suteikiantys teisę į šiuos pinigų srautus susidedančius iš pagrindinės sumos ir palūkanų mokejimų. Jos yra klasifikuojamos kaip skolos finansinės priemonės ir apskaitomos amortizuota savikaina nuo 2018 m. sausio 1 d. Grupė/Bendrovė neturėjo finansinio turto ir įsipareigojimų, anksčiau įvertintų tikraja vertė pagal 39 TAS. Grupės/Bendrovės finansinių įsipareigojimų klasifikacijoje ir vertinime pokyčių nebuvo.

Kaip nurodyta anksčiau, 9 - ojo TFAS pritaikymas iš esmės pakeitė finansinio turto vertės sumažėjimo nuostolių apskaitą, pakeičiant 39 – ojo TAS patirtų nuostolių metodą į prognozuojamą tiketinį kredito nuostolių (ECL) metodą. 9-asis TFAS reikalauja, kad Grupė/Bendrovė pripažintų tiketinus kredito nuostolius visiems skolos instrumentams, kurie nėra apskaitomi tikraja vertė per pelną ar nuostolius, ir turtui, atsiradusiam pagal sutartis su klientais. Pritaikius 9-ajį TFAS Grupė ir Bendrovė nepripažino papildomo vertės sumažėjimo prekybos gautinoms sumoms ir suteiktos paskoloms, apskaitytį vertės sumažėjimo pokyčiai per 2018 metus yra susiję su individualiais atvejais aprašytais 29 pastabose.

Finansinio turto apskaitos politika iki 2018 m. sausio 1 d.

Neišvestinės finansinės priemonės

Neišvestinės finansinės priemonės apima pirkėjų įsisikolinimą ir kitas gautinas sumas, grynuosius pinigus ir grynujų pinigų ekvivalentus, paskolas ir kreditus, skolas tiekėjams ir kitas mokėtinės sumas.

Grynuosius pinigus ir jų ekvivalentus sudaro grynujų pinigų likučiai ir indėliai pagal pareikalavimą.

Neišvestinės finansinės priemonės pradžioje pripažystomas tikraja vertė, įtraukiant (išskyrus priemones, apskaitytas bendrujų pajamų ataskaitoje tikraja vertė) visas tiesiogiai priskirtinas sandorio sąnaudas. Po pirminio pripažinimo neišvestinės finansinės priemonės yra įvertinamos taip, kaip nurodyta toliau.

Finansinės priemonės apskaitoje pripažystomas sandorio sudarymo dieną. Bendrovė/Grupė nustoja pripažinti finansinį turtą, kai nustoja galoti sutartinės teisės pinigų srautams iš to turto, arba kai sandorio metu yra perduodamos teisės gauti sutartus grynujų pinigų srautus iš to finansinio turto, t.y. visa rizika ir nauda iš finansinio turto nuosavybės yra perduodamos. Finansinis įsipareigojimas nustojamas pripažinti, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar pasibaigia jo terminas.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

Gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas ir néra kotiruojamos aktyvioje rinkoje. Jos yra įtrauktos į trumpalaikį turtą, išskyrus tas sumas, kurių terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių. Pradžioje išduotos paskolos ir gautinos sumos pripažystamas tikraja verte. Po pirminio pripažinimo paskolos ir gautinos sumos yra įvertinamos amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokią yra. Trumpalaikės gautinos sumos néra diskontuojamos.

Kreditai ir paskolos, pasiskolintos sumos ir kiti finansiniai įsipareigojimai apskaitomi amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Trumpalaikiai įsipareigojimai nediskontuojami.

Vertės sumažėjimas

Įmonės/Grupės finansinio turto likutinė vertė yra peržiūrima ataskaitų pateikimo dieną, siekiant išsiaiškinti, ar yra nuvertėjimo požymiu. Jeigu tokį požymį yra, įvertinama turto atsiperkamoji vertė.

Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jei yra objektyvių jrodyti, kad tam tikras įvykis ar įvykiai gali turėti neigiamos įtakos su turtu susijusiems pinigų srautams ateityje. Reikšmingam finansiniam turtui vertės sumažėjimas yra vertinamas individualiai. Likęs finansinis turtas suskirstomas į turto grupes pagal panašią kredito riziką ir toms grupėms vertės sumažėjimas yra nustatomas bendrai. Turtas, kuriam vertės sumažėjimas yra nustatytas individualiai ir kuriam yra vertės sumažėjimo nuostolių yra ir toliau pripažystamas, néra įtraukiama į bendrai nustatomą vertės sumažėjimą.

Atsiperkamosios vertės apskaičiavimas

Bendrovės/Grupės gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip būsimų pinigų srautų dabartinė vertė, diskontuota taikant pradinę efektyvią palūkanų normą, t.y. efektyvią palūkanų normą, apskaičiuotą pradinio šių gautinų sumų pripažinimo momentu. Trumpalaikės gautinos sumos néra diskontuojamos.

Vertės sumažėjimo atstatymas

Gautinų sumų, apskaitytų amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi, jeigu atsiperkamosios vertės vėlesnis padidėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiu, įvykusiu po vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo.

Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Neapibrėžtieji įsipareigojimai néra pripažystami finansinėse ataskaitose, išskyrus neapibrėžtus įsipareigojimus verslo jungimuoje. Informacija apie neapibrėžtuosius įsipareigojimus pateikiama aiškinamajame rašte, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad duodantys ekonominę naudą ištakliai bus prarasti, yra labai maža, ir negalima pakankamai patikimai įvertinti jų dydžio.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose néra pripažystamas, tačiau jis yra aprašomas aiškinamajame rašte tuo atveju, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

Tikrosios vertės vertinimas

Tikroji vertė yra kaina, kuri gali būti gauta parduodant turtą arba sumokėta suma perduodant įsipareigojimą tarp rinkos dalyvių vertinimo dieną. Grupė naudoja tokius vertinimo metodus, kurie yra tinkami esamomis sąlygomis ir kuriems yra pakankamai informacijos reikalingos įvertinti tikrajai vertei, maksimizuojant atitinkamų stebimų duomenų naudojimą ir minimizuojant nestebimų duomenų naudojimą.

Visas turtas ir įsipareigojimai, kuriems yra pritaikyta tikroji vertė, yra įvertinti ir atskleisti pagal tikrosios vertės hierarchiją, pateiktą žemiau. Hierarchija yra sudaryta remiantis žemiausio lygmens indeliu, kuris yra svarbus tikrosios vertės nustatymui:

Lygis 1: identiško turto ar įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviose rinkose;

Lygis 2: vertinimo metodais apskaičiuota tikroji vertė; kai žemiausio lygio kintamieji, turintys reikšmingą įtaką tikrajai vertei, yra tiesiogiai ar netiesiogiai prieinami rinkoje;

Lygis 3: vertinimo metodais apskaičiuota tikroji vertė, kai žemiausio lygio kintamieji, turintys reikšmingą įtaką tikrajai vertei, neparemti prieinamais rinkos duomenimis.

Turtui ir įsipareigojimams kurie yra pripažystomi finansinėse ataskaitose pasikartojančiai, Grupė ir Bendrovė nustato ar įvyko pervedimų tarp hierarchijos lygių iš naujo įvertindama priskyrimą (remiantis žemiausio lygio kintamaisiais kurie yra reikšmingi tikrosios vertės nustatymui) kiekvieno ataskaitinio periodo pabaigoje.

Tikroji vertė yra apibrėžiama, remiantis metodais apibūdintais 28 pastabojė, siekiant teisingai įvertinti ir atskleisti finansinius įrašus. Tam tikriems turto ar įsipareigojimų įrašams tikroji vertė yra apibrėžta atitinkamose pastabose.

Apibrėžtieji ilgalaikiai įsipareigojimai darbuotojams

Socialinio draudimo įmokos

Bendrovė ir Grupė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau – Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatyti įmokų planą ir vadovaujantis šalies įstatymų reikalavimais. Nustatyti įmokų planas – tai planas, pagal kurį Bendrovė ir Grupė moka nustatyto dydžio įmokas ir ateityje neturės jokio teisinio ar konstruktivaus įsipareigojimo ir toliau mokėti šias įmokas, jeigu Fondas neturės pakankamai turto, kad galėtų visiems darbuotojams sumokėti išmokas, susijusias su tarnyba dabartiniu ar ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažystamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos darbuotojų sąnaudoms.

Ilgalaikės išmokos darbuotojams

1. Ilgalaikiai įsipareigojimai (Papildomų išmokų darbuotojams planai pagal įmonėje galiojančius įsakymus)

Bendrovė ir Grupė pripažista įsipareigojimą ir sąnaudas papildomoms išmokoms, remiantis papildomų išmokų politika galiojančia Bendrovėje ir Grupėje bei kurios išmokų dydis priklauso nuo išdirbtos stažo Bendrovėje ir Grupėje pagal 10, 15, 20, 25 ir t.t. metų stažą. Tokie įsakymo pakeitimai įsigalijo nuo 2017 m.

Įsipareigojimas pagal įmonėje galiojančius įsakymus dėl išmokų darbuotojams yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Pakartotiniai vertinimai, kuriuos sudaro aktuarinis pelnas ir nuostoliai yra iš karto pripažystamas finansinės būklės ataskaitoje su atitinkamu debetu ar kreditu nepaskirstytame pelne kitose bendrosiose pajamose tuo laikotarpiu, kada jos patiriamos. Pakartotiniai vertinimai vėlesniais laikotarpiais neperkeliami į pelną arba nuostolius.

Įsipareigojimas fiksuojamas finansinės būklės ataskaitoje ir atspindi tą išmokų dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitos datą. Dabartinė išmokų darbuotojams įsipareigojimų vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštą ta pačia valiuta kaip ir išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą išmokų mokėjimo laikotarpi, palukanų normą.

2. Į pensiją išeinančių darbuotojų išmokos

Pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso reikalavimus kiekvienam darbuotojui, išeinančiam iš Bendrovės/Grupės sulaukus pensinio amžiaus, priklauso vienkartinė 2 mén. atlyginimo dydžio išmoka.

Įsipareigojimų darbuotojams einamųjų metų savikaina pripažystama sąnaudomis iš karto bendrijų pajamų ataskaitoje. Anksčiau patirtos išlaidos pripažystamos sąnaudomis lygiomis dalimis per vidutinį laikotarpi, kol tampa privaloma mokėti išmoką. Dėl išmokų sąlygų pakeitimo (sumažinimo arba padidinimo) atsiradęs pelnas ar nuostoliai bendrijų pajamų ataskaitoje pripažystami iš karto.

Į pensiją išeinančių darbuotojų išmokų įsipareigojimas yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Pakartotiniai vertinimai, kuriuos sudaro aktuarinis pelnas ir nuostoliai yra iš karto pripažystamas finansinės būklės ataskaitoje su atitinkamu debetu ar kreditu nepaskirstytame pelne kitose bendrosiose pajamose tuo laikotarpiu, kada jos patiriamos. Pakartotiniai vertinimai vėlesniais laikotarpiais neperkeliami į pelną arba nuostolius.

Įsipareigojimas fiksuoojamas finansinės būklės ataskaitoje ir atspindi tą išmoką dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitos datą. Dabartinė išmoką darbuotojams įsipareigojimų vertę nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip ir išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą išmoką mokėjimo laikotarpi, palūkanų normą.

Pajamos

Pajamos pagal sutartis su klientais. Pardavimai

Bendrovė ir Grupė užsiima pieno produktų gamyba, pardavimu ir platinimu.

Iki 2018 m. sausio 1 d. pajamos, pardavus prekes, pripažystomas bendrujų pajamų ataskaitoje tuomet, kai reikšminga rizika ir nuosavybė yra perduotos pirkėjui, kai yra tiketina, kad Bendrovė/Grupė gaus ekonominės naudos, susijusios su operacija, ir kai pajamų suma gali būti patikimai įvertinta. Pardavimai yra pripažystami atėmus pardavimo pridėtinės vertės, akcizo mokesčius ir suteiktas nuolaidas, tiesiogiai susijusias su pardavimais.

Nuo 2018 m. sausio 1 d. pajamos pagal sutartis su klientais pripažystomas pardavimo momentu, kai prekių ar paslaugų kontrolė pereina klientui, ta suma, kurią Grupė/Bendrovė tikisi gauti mainais už prekes ar paslaugas. Bendrovė/Grupė vertina, kad sutartyse yra tik vienas vienintelis veiklos įsipareigojimas. Pajamos pagal sutartis su klientais yra pripažystomas atėmus pardavimo pridėtinės vertės, akcizo mokesčius ir suteiktas nuolaidas, tiesiogiai susijusias su pardavimais (dažniausiai suteikiamomis pardavimo momentu).

Vadovybė atsižvelgia į kitų dalykų poveikį pajamų pripažinimui, pavyzdžiu:

- 1) Ar sutartyse yra numatyta keletas skirtinų veiklos įsipareigojimų;
- 2) Ar sutartyse yra numatytas kintamas atlygis (išskyrus nuolaidas taikomas pardavimo momentu, kaip aprašyta aukščiau) ir jam taikomi apribojimai, jei tokiai yra;
- 3) Ar sutartyse yra nepiniginių atlygio elementų ar reikšmingų finansavimo komponentų;
- 4) Ar sutartyse yra kitų pažadų, kurie turėtų būti taikomi sandorio kainos dalimi;
- 5) Ar sutartyse esantys susitarimai (jei tokiai yra) yra taikomi klientui mokėtinu atlygiu ar pirkimu iš pirkėjo;
- 6) Ar sutartyse yra numatytas negrąžintinas išankstinis atlygis mokamas klientui.

Bendrovė savo dukterinei įmonei parduoda žaliavą (t.y. pieną), kuris yra perkamas iš pieno tiekėjų. Žaliavą dukterinė įmonė naudoja sūrio gamybai, kuris vėliau yra perperkamas Bendrovės ir parduodamas trečiosioms šalims. Kadangi šios žaliavos yra pagrindinė sudedamoji dalis, naudojama sūrio gamybai, tokiai sandorių pajamos ir sąnaudos yra apskaitomos grynaja verte Bendrovės atskirose finansinėse ataskaitose, tam jog, pajamos nebūtų dirbtinai padidintos, kadangi sutartys su klientais yra sudaromos Bendrovės, o dukterinė įmonė veikia kaip gamybinis vienetas.

Kai Bendrovė parduoda iš savo dukterinės įmonės įsigytas prekes trečiosioms šalims (mažmeninėms įmonėms), Bendrovė prisiima visas su šiaisiai sandoriais susijusias rizikas, taigi, pajamos néra sudengiamos kaip kad nurodyta TFAS 15 išaiškinime susijusiame su vertinimu, ar Bendrovė veikia kaip savo sąskaita veikiantis subjektas, ar agentas.

Dėl Grupės/Bendrovės verslo modelio, vadovybė nepriėmė jokių kitų svarbių apskaitinių sprendimų, vertinimų ar prielaidų, susijusių su pajamų pagal sutartis su klientais pripažinimu, išskyrus tų, kurios minimos 4 pastaboję.

Suteiktos paslaugos, perleistas turtas, palūkanų pajamos

Pajamos, suteikus paslaugas, pripažystomas bendrujų pajamų ataskaitoje tas paslaugas suteikus, atsižvelgiant į paslaugų įvykdymo lygį per laikotarpi. Pajamos pripažystomas atėmus pardavimo pridėtinės vertės mokesčių ir suteiktas nuolaidas.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

Nuomas pajamos pripažystamas bendrujų pajamų ataskaitoje tiesioginiu būdu per atitinkamas nuomas laikotarpi.

Pajamos iš perleisto turto bendrujų pajamų ataskaitoje pripažystamas, kai prekių ar paslaugų kontrolė pereina klientui, ta suma, kurią Grupė/Bendrovė tikisi gauti mainais už prekes ar paslaugas.

Pajamos nepripažystamos, jeigu yra didelių abejonių dėl pajamų atgavimo ar su tomis pajamomis susijusių sąnaudų atsiradimo arba kai tiketinas prekių grąžinimas ar tiketina reikšminga rizika ir prekės negali būti laikomos perduotomis pirkėjui.

Palūkanų pajamos pripažystamas bendrujų pajamų ataskaitoje, kai jos sukaupiamos, remiantis efektyvios palūkanų normos metodu. Finansinės nuomas mokėjimų palūkanų sąnaudu sudedamoji dalis bendrujų pajamų ataskaitoje pripažystama naudojant efektyvios palūkanų normos metodą.

Sąnaudos

Sąnaudos yra pripažystamos kaupimo principu tuomet, kai yra patiriamos.

Veiklos nuomas mokėjimai

Veiklos nuomas mokėjimai pagal atitinkamas veiklos nuomas sutartis pripažystami bendrujų pajamų ataskaitoje sistemingai išdalijant juos per visą nuomas laikotarpi.

Finansinės nuomas mokėjimai

Minimalūs nuomas mokėjimai yra paskirstomi į finansines sąnaudas ir nepadengto įsipareigojimo dengimą, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Finansinės sąnaudos paskirstomos per visą finansinės nuomas laikotarpi, apskaičiuojant jas pagal pastovią periodinę palūkanų normą, taikomą nepadengtam įsipareigojimo likučiui.

Grynosios finansavimo sąnaudos

Grynasias finansavimo sąnaudas sudaro palūkanų sąnaudos, įvertintos efektyvios palūkanų normos metodu, palūkanų pajamos iš investuotų lėšų ir užsienio valiutos kursų pasikeitimų įtaka.

Skolinimosi sąnaudos

Skolinimosi išlaidos, tiesiogiai priskiriamos įsigijimui, turto, kuriam reikia laiko paruošti numatomam naudojimui ar pardavimui, statybai ar gamybai yra kapitalizuojamos kaip dalis atitinkamo turto savikainos. Visos kitos skolinimosi išlaidos pripažystamos sąnaudomis, kai patiriamos. Grupė kapitalizuja skolinimosi išlaidas tokiam turtui, kurio statyba buvo pradėta po 2009 m. sausio 1 d.

Skolos iš pradžių pripažystamos gautų lėšų tikraja verte, atėmus sandorio išlaidas. Vėliau jos apskaitomos amortizuota verte (naudojant efektyvios palūkanų normos metodą), o skirtumas tarp gautų lėšų ir sumos, kurią reikės sumokėti per skolos terminą (išskyrus kapitalizuotą dalį), yra įtraukiamas į laikotarpio pelną ar nuostoli.

Segmentų atskleidimas

Segmentas yra reikšminga Bendrovės/Grupės veiklos dalis, išskiriama pagal tiekiamus produktus ar teikiamas paslaugas (verslo segmentas) arba pagal produktą ar paslaugą tiekimą tam tikroje ekonominėje aplinkoje, kuriai būdinga savita rizika ir ekonominė nauda (geografinis segmentas). Verslo segmentu šiame finansinių ataskaitų rinkinyje laikoma išskiriama Grupės ir Bendrovės veiklos sudedamoji dalis, dalyvaujanti gaminant atskirą produktą ar teikiant paslaugą arba grupę susijusių produktų ar paslaugų, kurios rizika ir pelnas skiriasi nuo kitų verslo segmentų.

Pelno mokesčis

Dabartinis ir ankstesnių ataskaitinių laikotarpių pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra vertinami pagal sumą, kuri, kaip tikimasi, bus grąžinta ar sumokėta mokesčių institucijoms, įskaitant ankstesnių metų patikslinimus. Šios sumos apskaičiavimui naudojami mokesčio tarifai yra tie, kurie (iš esmės) yra taikomi iki finansinės būklės ataskaitos datos.

Pelno mokesčio apskaičiavimas remiasi metiniu pelnu, įvertinant atidėtojo pelno mokesčio skaičiavimus. Pelno mokesčis skaičiuojamas pagal Lietuvos mokesčių įstatymų reikalavimus.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva
BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

2018 m. Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas - 15 proc. (2017 m. – 15 proc.).

Atidėtas pelno mokesčis pripažįstamas atsižvelgiant į laikinuosius skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės ir jų mokesčių bazės grynają mokesčinę įtaką.

Atidėtieji pelno mokesčiai yra apskaičiuojami remiantis įsipareigojimų metodu.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra apskaičiuojami, taikant mokesčio tarifus, kurie, tikėtina, bus taikomi apmokestinamajam pelnui tais metais, kuriais šie laikinieji skirtumai bus realizuoti, atsižvelgiant į mokesčių tarifus, priimtus ar iš esmės priimtus ataskaitų sudarymo dieną.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje tiek, kiek Bendrovės/Grupės vadovybė tikisi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio dalis néra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeliama atskaitomų mokesčinių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. ataskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos. Mokesčiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpi, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo.

Toks perkėlimas nutraukiamas, jei Bendrovė/Grupė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Bendrovė/Grupė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių.

Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra užskaitomi tarpusavyje, jei įstatymai leidžia užskaityti tarpusavyje pelno mokesčio sąnaudas su pajamomis bei atidėtieji mokesčiai yra tos pačios įmonės ir susiję su ta pačia mokesčių institucija.

Pagal galiojančius mokesčių įstatymus, mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu per 5 po ataskaitinių mokesčinių metų iš eilės einančius metus atlkti Bendrovės ir Grupės įmonių mokesčinių patikrinimą bei apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas iš naujo įvertindama mokesčių skaičiavimą. Grupės vadovybė tiki, kad visi mokesčiai yra teisingai apskaičiuoti ir sumokėti remiantis galiojančiais teisės aktais ir jai nežinomas jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų iškilti potencialus reikšmingas įsipareigojimas dėl nesumokėtų mokesčių.

Paprastasis ir sumažintas pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai

Bendrovė/Grupė pateikia duomenis apie paprastąjį pelną (nuostolius), tenkantį vienai akcijai, ir apie sumažintą pelną (nuostolius), tenkantį vienai akcijai. Paprastasis pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai, yra skaičiuojamas padalijant pelną (nuostolius), tenkančius Bendrovės/Grupės akcininkams, iš svertinio esančių apyvartoje paprastųjų akcijų skaičiaus vidurkio per laikotarpi. Sumažintas pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai, yra skaičiuojamas pelną (nuostolius), tenkančius akcininkams, bei svertinį paprastųjų akcijų skaičiaus vidurkį per laikotarpi koreguojant visomis potencialiomis paprastosiomis akcijomis. Per atskaitinius laikotarpius Bendrovė/Grupė nebuvo išleidusi potencialių paprastųjų akcijų.

Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės finansinę būklę balanso datą (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose. Pobalansiniai įvykiai, kurie néra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

4. REIKŠMINGI VERTINIMAI TAIKANT GRUPĖS IR BENDROVĖS APSKAITOS POLITIKĄ

Ivertinimai ir prielaidos yra nuolat peržiūrimi ir yra paremti istorine patirtimi bei kitais veiksniiais, atspindinčiais esamą situaciją bei pagrįstai tikėtinais ateities įvykiais. Bendrovės/Grupės vadovybė, atsižvelgdama į prognozes ir biudžetą, skolinimosi poreikį, įsipareigojimų vykdymą, produktus ir rinkas, finansinės rizikos valdymą, atlikusi veiklos tēstinumo vertinimą mano, kad neaiškumų vertinant Bendrovės/Grupės veiklos tēstinumą, bei abejonių dėl tolesnės jos veikos néra.

Bendrovė/Grupė daro įvertinimus ir prielaidas dėl ateities įvykių, todėl apskaitos įvertinimai pagal apibréžimą ne visada atitiks faktinius rezultatus. Parengiant Grupės ir Bendrovės finansines ataskaitas, vadovybė turi priimti tam tikrus sprendimus, įvertinimus ir prielaidas, kurie įtakoja atskleidžiamas pajamų, išlaidų, turto ir įsipareigojimų sumas bei neapibréžtumą atskleidimus ataskaitos parengimo dieną. Tačiau šiuo prielaidų ir įvertinimų neapibréžumas gali paveikti rezultatus, o tai gali pareikalauti turto ar įsipareigojimų balansinių sumų reikšmingo koregavimo ateityje.

Šių finansinių ataskaitų rengimo dieną nebuvo reikšmingos rizikos, kad apskaitinė turto ir įsipareigojimų vertė turės būti reikšmingai pakoreguota ateinančiais ataskaitiniais metais dėl susijusių įvertinimų pasikeitimo būsimais finansiniais metais.

Pajamos

Grupės ir Bendrovės vadovybė priėmė reikšmingą apskaitos vertinimo prielaidą susijusią su marketingo paslaugų (perkamų iš pirkėjų) apskaita (vertinant, ar tai laikoma klientui mokétinu atlygiu ar pirkimu iš pirkėjo kaip minėta aukščiau). Remiantis vadovybės vertinimu, iš klientų (mažmeninių įmonių) įsigytos marketingo paslaugos yra traktuojamos kaip atskira paslauga susijusi su įvairiomis, Grupei suteiktomis, reklamos ir marketingo paslaugomis, todėl visos finansiniai metais patirtos reklamos ir marketingo sąnaudos yra apskaitomas kaip veiklos sąnaudos konsoliduotose ir atskirose Bendrovės bendrijų pajamų ataskaitose.

Suteiktų paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimas

Bendrovė/Grupė reguliarai peržiūri gautinų sumų vertės sumažėjimą. Kaip aprašyta apskaitos politikoje, vertės sumažėjimo vertinimui Bendrovė/Grupė naudoja ECL atidėjinių matricą apibrėžtą 9 TFAS, be to papildomai vertinami atskiri skolininkai, individualaus vertinimo pagrindu. Bendrovė/Grupė nustatė, kad kredito nuostoliai sudaro mažiau nei 0,7% visų gautinų sumų vertės, įvertinus ateities veiksnių įtaką buvo nustatyta jog jie neturės įtakos nuostolių lygiui. Daugumai gautinų sumų įvertinti Bendrovė/Grupė naudojo tiketinų kredito nuostolių atidėjinių matricą, o keliems atskiriem, nehomogeniškiems atvejams buvo naudojamas individualus vertinimas, kaip aprašoma toliau. Bendrovė/Grupė, vertindama ar vertės sumažėjimo nuostoliai turi būti apskaitytu bendrijų pajamų ataskaitoje, priima vertinimą ar, remiantis stebimais duomenimis, yra indikacijų, jog tiketini pinigų srautai iš gautinų sumų portfelio pastebimai sumažës ir ar sumažëjimas gali būti susietas su atskira gautina suma tame portfelyje. Tokiais įrodymais gali būti prieinami duomenys, rodantys, kad egzistuoja neigiami skolininkų mokëjimų arba nacionalinių ar vietinių ekonominių sąlygų pokyčiai, kurie tiesiogiai koreliuoja su gautinų sumų grupe.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai įprastai pripažįstami skolininkui mokëti pradelsus, atsižvelgiant į nustatytas mokëjimo sąlygas, 90 dienų ir daugiau.

Vadovybė įvertina tiketinus pinigų srautus iš skolininkų, remiantis skolininkų su panašia kredito rizika istoriniais nuostoliais. Metodai ir prielaidos naudojamos pinigų srautų sumoms ir jų gavimo laikui įvertinti, yra reguliarai peržiūrimos, siekiant sumažinti skirtumus tarp tiketinų nuostolių įverčio ir faktinių nuostolių.

Vadovybės vertinimu suteiktos paskolos yra vertinamos kaip turinčios žemą kredito riziką. Toks vertinimas yra paremtas įvertinus skolininkų struktūrą ir jų gebėjimą padengti skolas apimant istorinį įsipareigojimų nevykdymo lygį (kuris yra labai žemas) bei prognozuojamą ekonominės aplinkos poveikį. Be to, pažymima, kad paskolų grąžinimas yra užtikrinamas turto įkeitimui su aukštu paskolos ir užstato vertės santykium (ang. LTV). Todėl tiketini kredito nuostoliai yra vertinami kaip nereikšmingi.

Iš susijusių šalių gautinų sumų vertės sumažėjimo vertinimas yra atskleistas 29 pastabojе.

Atsargų grynoji galimo realizavimo vertė ir vertės sumažėjimas pasenusioms atsargoms

Atsargos Grupės ir Bendrovės finansinės būklės ataskaitose sudaro reikšmingą turto dalį. 2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės vadovybė vertino ar apskaitinė atsargų likučio vertę nebuvę didesnė nei jų grynoji galimo realizavimo vertė (toliau apibendrinta 8 pastabojė). Vadovybė taip pat vertino vertės sumažėjimą pasenusioms atsargoms, taikydama vertės sumažėjimo normas (atsižvelgdama į istorinius duomenis bei planuojamus pardavimus) bei vertindama ar vertės sumažėjimo suma pasenusioms atsargoms buvo pakankamo lygio. 2018 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės apskaitytas atsargų vertės

sumažėjimas buvo 1.869 tūkst. Eur ir 1.517 tūkst. Eur, atitinkamai (2017 m. gruodžio 31 d. 4.538 tūkst. Eur ir 3.994 tūkst. Eur, atitinkamai). Vertės sumažėjimas buvo suformuotas remiantis tokia informacija kaip pagaminimo data, produkto kokybės specifikacijos bei vadovybės pardavimų prognozės skaičiavimai. Remiantis šiuo vertinimu, 100% nuvertėjimas buvo suformuotas ilgiau nei 5 metus brandintam kietajam sūriui. 2018 metais 2.477 tūkst. Eur atsargų vertės sumažėjimo atstatymas buvo padarytas dėl to, kad Bendrovė netikėtai sugebėjo, tarpininkaujant agentui, realizuoti dalį ilgo brandinimo kietojo sūrio. Vadovybė tokį reikšmingų pardavimų 2019 metais nesitiki. Apibendrinta informacija susijusi su atsargų vertės sumažėjimu yra atskleista 8 pastabojे.

Sandoriai su susijusiomis šalimis

Bendrovė ir Grupė vykdo sandorius su susijusiomis šalimis įprastomis verslo sąlygomis. Šie sandoriai daugiausiai siekiami vykdyti rinkos kainomis. Kai nėra aktyvios rinkos šiems sandoriams, naudojamas vertinimas nustatant ar sandoriai atitinka rinkos kainas ar ne. Vertinimo pagrindas yra panašių sandorių kainodara su nesusijusiomis šalimis, jeigu tokia informacija yra turima Bendrovės ar Grupės.

Ilgalaikiai įsipareigojimai darbuotojams

Kaip atskleista finansinių ataskaitų rinkinio 3 pastabojे, Bendrovė ir Grupė apskaitė ilgalaikius įsipareigojimus darbuotojams remiantis Lietuvos Darbo Kodekso įstatymu ir galiojančia Bendrovės/Grupės papildomų išmokų darbuotojams politika.

Kaip atskleidžiama 14 pastabojе, įsipareigojimų dabartinė vertė apima reikšmingų vertinimų sritį dėl naudojamų prielaidų susijusių su inflacijos lygiu, darbuotojų kaitos koeficientu, diskonto norma ir t.t.

Pelno dalybų premijos pieno tiekėjams

Bendrovė ir Grupė išmoka jvairias premijas pieno tiekėjams, kurios yra apskaičiuojamos remiantis pristatyto pieno kiekiu bei kokybe, jas išmokant reguliariai. Taip pat, Bendrovė/Grupė gali išmokėti papildomas premijas tiekėjams, remiantis rinkos sąlygomis, Bendrovės/Grupės metiniais rezultatais ir pan.

Sprendimas dėl papildomų priedų pieno tiekėjams išmokėjimų fakto ir dėl jų sumos dydžio apima reikšmingo vertinimo sritį.

2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė ir Grupė neapskaitė jokių įsipareigojimų susijusių su papildomų premijų išmokėjimu, nes Bendrovė ir Grupė neturėjo jokių sutartinių prievolių tiekėjams dėl šių išmokų. Šios išmokos yra vienašalis Bendrovės ir Grupės sprendimas.

Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Kaip atskleidžiama šių finansinių ataskaitų 27 pastaboję, Bendrovė ir Grupė dalyvavo keliuose vykstančiose teisiniuose ginčuose, kurių baigtys ir galimi ekonominiai nuostoliai ar nauda iki šių ataskaitų datos negalėjo būti patikimai įvertinti. Vadovybės vertinimu, Bendrovė ir Grupė dėl vykstančių teisinių ginčų ateityje nesitiki patirti reikšmingų nuostolių.

Teisinių ginčų įtaka finansinėms ataskaitoms, siekiant įvertinti galimo įsipareigojimo dydį ir jo pripažinimą balansiniuose straipsniuose bei tinkamas tokią ginčų atskleidimas finansinių ataskaitų pastabose apima reikšmingų vertinimų sritį.

Atidėto pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų vertinimas

Atidėto pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai finansinių ataskaitų dieną pripažįstami atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų verčių finansinėse ataskaitose bei jų verčių mokesčių tikslais. Remiantis Bendrovės ir Grupės vadovybės vertinimais yra pripažįstamos reikšmingos atidėtojo pelno mokesčio turto sumos, atsižvelgiant į tikėtinus būsimujų apmokestinamų pelnų laikotarpius bei dydžius ir atsižvelgiant į Bendrovės/Grupės mokesčių planavimo strategijas.

Veiklos tēstinumas

Bendrovė ir Grupės finansinės ataskaitos buvo parengtos remiantis veiklos tēstinumo principu. Bendrovė turi neapmokétą 9.000 tūkst. eurų banko paskolą. Kaip nurodyta 18 pastaboję, buvo pažeista viena iš paskolos sutarties sąlygų, todėl ilgalaikė paskolos dalis buvo perklasifikuota į trumpalaikius įsipareigojimus. Bendrovės vadovybė mano, kad pažeidimas yra formalus ir bankas neturėtų imtis jokių veiksmų prieš Grupę. Nepaisant to, bendrasis Bendrovės ir Grupės likvidumo rodiklis yra atitinkamai 1,6 ir 2,1, o Grupė generuoja pakankamus pagrindinės veiklos pinigų srautus. Dėl to Bendrovės vadovybė nemato jokių įvykių ar aplinkybių, kurios atskirai arba bendrai galėtų kelti reikšmingų abejonių dėl įmonės gebėjimo testi veiklą. Nenustatyta jokių kitų veiklos tēstinumui grėsmę keliančių požymiu.

Apskaitinių įvertinimų ir klaidų taisymas

Apskaitinio įvertinimo keitimas – turto ar įsipareigojimo balansinės vertės arba turto laipsniško sunaudojimo sumos koregavimas, atliekamas įvertinus turto ir įsipareigojimų dabartinę būklę, tiketiną būsimą naudą ir būsimus įsipareigojimus. Apskaitinių įvertinimų keitimą lemia nauja informacija ar naujos aplinkybės, todėl jie nelaikomi klaidų taisymais.

Apskaitininis įvertinimas peržiūrimas iš naujo, jeigu pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo grindžiamas tokis įvertinimas, ar jeigu atsiranda naujos informacijos ar daugiau patirties. Įvertinimo peržiūrėjimas dėl savo pobūdžio nėra siejamas su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais ir nėra klaidos taisymas. Apskaitinio įvertinimo keitimo rezultatas pripažįstamas perspektyviai.

2018 metais Bendrovė ir Grupė peržiūrėjo taikomus ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus tam tikroms ilgalaikio turto grupėms kaip atskleidžiama 5 pastaboję.

Tiek, kiek dėl apskaitinio įvertinimo keitimo pasikeičia turtas ir įsipareigojimai, ar kiek jis yra susijęs su nuosavybės straipsniu, šio keitimo rezultatu koreguojama atitinkamo turto, įsipareigojimo ar nuosavybės straipsnio pokyčio ataskaitinio laikotarpio balansinė vertė.

Ankstesnio ataskaitinio laikotarpio klaidos - duomenų nepateikimas ar neteisingas pateikimas ankstesnioje ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose dėl to, kad nepasinaudota ar netinkamai pasinaudota patikima informacija, kuri turima už tuos ataskaitinius laikotarpius, už kuriuos buvo nurodyta paskelbtai finansines ataskaitas; ir galėjo būti gauta ir tinkamai panaudota (ir to pagrįstai buvo galima tikėtis), sudarant ir pateikiant to ataskaitinio laikotarpio finansines ataskaitas.

Tokioms klaidoms priskiriami netikslaus matematinio apskaičiavimo, neteisingo apskaitos politikos taikymo, apsirikimo, netinkamo faktų interpretavimo padariniai pripažįstant, vertinant ar pateikiant finansinių ataskaitų elementus.

Šios korekcijos retrospektivai ištaisomas lyginamojoje informacijoje, pateikiamoje ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. 2018 metais jokių koregavimų atlikta nebuvo.

5. NEMATERIALUSIS IR MATERIALUSIS ILGALAIKIS TURTAS

Grupės nematerialiojo turto pasikeitimai:

Grupė	Isigytos teisės ir patentai	Programinė įranga	Licencijos	Iš viso
Isigijimo vertė				
2017 m. sausio 1 d.	81	240	357	679
Isigijimai	23	1	87	111
Perleidimai, nurašymai	-	-	(6)	(6)
2017 m. gruodžio 31 d.	105	241	438	784
Isigijimai	85	15	9	109
Perleidimai, nurašymai	-	-	-	-
2018 m. gruodžio 31 d.	190	256	447	893
Sukaupta amortizacija				
2017 m. sausio 1 d.	49	208	302	559
Amortizacija	17	19	39	74
Perleisto ir nurašyto turto amortizacija	-	-	(6)	(6)
2017 m. gruodžio 31 d.	66	226	335	627
Amortizacija	38	10	48	96
Perleisto ir nurašyto turto amortizacija	-	-	-	-
2018 m. gruodžio 31 d.	104	236	383	723
Likutinė vertė				
2017 m. sausio 1 d.	32	33	55	120
2017 m. gruodžio 31 d.	39	14	103	156
2018 m. gruodžio 31 d.	86	20	64	170

Bendrovės nematerialiojo turto pasikeitimai:

Bendrovė	Isigytos teisės ir patentai	Programinė įranga	Licencijos	Iš viso
Isigijimo vertė				
2017 m. sausio 1 d.	81	226	357	665
Isigijimai	23	-	87	110
Perleidimai, nurašymai	-	-	(6)	(6)
2017 m. gruodžio 31 d.	105	226	438	769
Isigijimai	85	-	9	94
Perleidimai, nurašymai	-	-	-	-
2018 m. gruodžio 31 d.	190	226	447	863
Sukaupta amortizacija				
2017 m. sausio 1 d..	49	195	302	547
Amortizacija	17	18	39	74
Perleisto ir nurašyto turto amortizacija	-	-	(6)	(6)
2017 m. gruodžio 31 d.	66	213	335	614
Amortizacija	38	6	48	92
Perleisto ir nurašyto turto amortizacija	-	-	-	-
2018 m. gruodžio 31 d.	104	219	383	706
Likutinė vertė				
2017 m. sausio 1 d.	32	31	55	119
2017 m. gruodžio 31 d.	39	13	103	155
2018 m. gruodžio 31 d.	86	7	64	157

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

Grupės ir Bendrovės ilgalaikio nematerialiojo turto amortizacija 2018 m. atitinkamai sudaro 96 tūkst. Eur ir 92 tūkst. Eur (2017 m. – 74 tūkst. Eur ir 74 tūkst. Eur, atitinkamai). Nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos yra apskaitytos bendrujų pajamų ataskaitos veiklos sąnaudų straipsnyje (23 pastaba).

Grupės ir Bendrovės investicijos 2018 m. įsigyjant ilgalaikį nematerialųjį turą, sudarė atitinkamai 109 tūkst. Eur ir 94 tūkst. Eur (2017 m. – 111 tūkst. Eur ir 110 tūkst. Eur, atitinkamai). Visi įsigijimai yra susiję su Lietuva.

2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovė ir Grupė turėjo pilnai nudėvėto nematerialiojo turto, kuris buvo naudojamas veikloje, už 547 tūkst. Eur ir 559 tūkst. Eur, atitinkamai (2017 m. – 534 tūkst. Eur ir 545 tūkst. Eur).

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

AIŠKINAMASIS RĀSTAS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais euru, jei nenurodyta kitaip)

ZEMAITIJOS PIENAS

Grupės materialiojo turto pasikeitimai:

Grupė	Žemė, pastatai ir statiniai	Mašinos ir Įrengimai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statybų ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Įsigijimo vertė						
2017 m. sausio 1 d.	17.786	61.762	11.832	4.585	1.893	97.859
turto įsigijimai	211	2.109	559	246	6.280	9.404
parduotas ir nurašytas turtas	(3)	(119)	(227)	(1.754)	-	(2.102)
Perklasifikavimai	5	353	-	-	(359)	-
Perkėlimai į investicinį turą	(2.275)	-	-	-	-	(2.275)
2017 m. gruodžio 31 d.	15.724	64.106	12.164	3.076	7.814	102.886
turto įsigijimai	867	5.433	382	690	12.290	19.662
parduotas ir nurašytas turtas	(148)	(619)	(1.750)	(324)	-	(2.841)
perklasifikavimai	5.835	10.831	26	216	(16.908)	-
perkėlimai į investicinį turą	(719)	-	-	-	-	(719)
Perkėlimai iš investicinio turto	210	-	-	-	-	210
2018 m. gruodžio 31 d.	21.769	79.752	10.822	3.658	3.195	119.196
Nusidėvėjimas						
2017 m. sausio 1 d.	8.324	46.064	10.659	3.940	-	68.988
nusidėvėjimas	529	2.663	300	315	-	3.807
pardouto ir nurašyto turto nusidėvėjimas	(2)	(114)	(227)	(1.749)	-	(2.092)
perklasifikavimas	4	-	-	-	-	4
Perkėlimai į investicinį turą	(32)	-	-	-	-	(32)
2017 m. gruodžio 31 d.	8.822	48.613	10.732	2.506	-	70.675
Nusidėvėjimas	420	1.623	178	116	-	2.337
Pardouto ir nurašyto turto nusidėvėjimas	(11)	(517)	(1.708)	(212)	-	(2.448)
Atstatantys įrašai (dukterinė bendrovė)	2	-	-	-	-	2
Perklasifikavimai (dukterinė bendrovė)	82	(82)	-	-	-	-
Perkėlimai į investicinį turą	(635)	-	-	-	-	(635)
Perkėlimai iš investicinio turto	118	-	-	-	-	118
2018 m. gruodžio 31 d.	8.799	49.637	9.202	2.410	-	70.048
Vertės sumažėjimas						
2017 m. sausio 1 d.	35	-	-	-	2	38
vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-
vertės sumažėjimo atstatymas	(4)	-	-	-	-	(4)
2017 m. gruodžio 31 d.	31	-	-	-	2	34
vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-
perkelta į investicinį turą	(12)	-	-	-	-	(12)
vertės sumažėjimo atstatymas	(2)	-	-	-	-	(2)
2018 m. gruodžio 31 d.	17	-	-	-	2	19
Likutinė vertė						
2017 m. sausio 1 d.	9.427	15.698	1.173	645	1.891	28.834
2017 m. gruodžio 31 d.	6.871	15.493	1.432	570	7.812	32.176
2018 m. gruodžio 31 d.	12.955	30.114	1.621	1.248	3.192	49.130

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto pasikeitimai:

Bendrovė	Žemė, pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigtą statybą ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Isigijimo vertė						
2017 m. sausio 1 d.	12.834	55.623	8.727	4.150	1.605	82.939
turto įsigijimai	211	2.002	494	188	5.579	8.474
parduotas ir nurašytas turtas	(3)	(116)	(227)	(1.754)	-	(2.099)
vertės didinimas	-	63	-	17	-	80
perklasifikavimai	(2.275)	-	-	-	-	(2.275)
2017 m. gruodžio 31 d.	10.767	57.573	8.994	2.601	7.184	87.119
turto įsigijimai	867	5.317	620	649	11.528	18.981
parduotas ir nurašytas turtas	(148)	(578)	(331)	(250)	-	(1.306)
vertės didinimas	-	92	-	8	-	100
perklasifikavimai	5.695	10.300	26	216	(16.235)	-
perkėlimai į investicinį turą	-	-	-	-	-	-
perkėlimai iš investicinio turto	210	-	-	-	-	210
2018 m. gruodžio 31 d.	17.391	72.705	9.309	3.224	2.476	105.105
Sukauptas nusidėvėjimas						
2017 m. sausio 1 d.	4.956	40.765	7.639	3.581	-	56.941
nusidėvėjimas	428	2.507	279	279	-	3.493
parduoto ir nurašyto turto	(2)	(111)	(227)	(1.749)	-	(2.089)
nusidėvėjimas	-	-	-	-	-	-
Perkėlimai į investicinį turą	(32)	-	-	-	-	(32)
2017 m. gruodžio 31 d.	5.350	43.161	7.691	2.111	-	58.313
nusidėvėjimas	355	1.498	173	101	-	2.127
parduoto ir nurašyto turto	(11)	(476)	(290)	(156)	-	(933)
nusidėvėjimas	-	-	-	-	-	-
Perkėlimai į investicinį turą	-	-	-	-	-	-
Perkėlimai iš investicinio turto	118	-	-	-	-	118
2018 m. gruodžio 31 d.	5.812	44.183	7.574	2.056	-	59.625
Vertės sumažėjimas						
2017 m. sausio 1 d.	-	-	-	-	-	-
vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-
vertės sumažėjimo atstatymas	-	-	-	-	-	-
2017 m. gruodžio 31 d.	-	-	-	-	-	-
vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-
vertės sumažėjimo atstatymas	-	-	-	-	-	-
2018 m. gruodžio 31 d.	-	-	-	-	-	-
Likutinė vertė						
2017 m. sausio 1 d.	7.878	14.858	1.088	569	1.605	25.998
2017 m. gruodžio 31 d.	5.417	14.412	1.303	490	7.184	28.806
2018 m. gruodžio 31 d.	11.579	28.522	1.734	1.169	2.476	45.480

Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas 2018 m. gruodžio 31 d. atitinkamai sudarė 2.337 tūkst. Eur ir 2.127 tūkst. Eur (2017 m. gruodžio 31 d. – 3.807 tūkst. Eur ir 3.493 tūkst. Eur).

2018 ir 2017 metais Bendrovė bendrujų pajamų ataskaitoje „Pardavimo savikaina“ straipsnyje nusidėvėjimo sąnaudų apskaitė 1.618 tūkst. Eur ir 2.408 tūkst. Eur atitinkamai, o Grupė 1.776 tūkst. Eur ir 2.608 tūkst. Eur, atitinkamai. Likusi Bendrovės ir Grupės nusidėvėjimo dalis apskaitoma „Veiklos sąnaudų“ straipsnyje. Dalis nusidėvėjimo sumos taip pat įtraukiama į „Atsargų“ straipsnį prie neparduotų atsargų vertės 2017 m. ir 2018 m. gruodžio 31 d.

Per 2017 m. Grupė ir Bendrovė įvertino dalies transporto priemonių bei mašinų ir įrengimų turto grupių nusidėvėjimo normatyvus. Dėl šių pokyčių 2017 m. nusidėvėjimo sąnaudos Grupei ir Bendrovei sumažėjo 1.660 tūkst. Eur ir 1.866 tūkst. Eur lyginant su likvidacinėmis vertėmis ir naudingo tarnavimo laikotarpiais taikytais 2016 metais.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ**AŠKINAMASIS RAŠTAS****UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

Bendrovė ir Grupė 2018 m. atliko viso ilgalaikio materialiojo turto likvidacinių verčių ir naudingo tarnavimo laikų peržiūrą pagal 16 TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“ reikalavimus ir nusprendė perspektyviai pakeisti viso, 2018 m. sausio 1 d. nenudėvėto, ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpius bei likvidacines vertes. Bendrovė ir Grupė peržiūrėjo likvidacines vertes ir naudingo tarnavimo laikotarpius.

Dėl nusidėvėjimo įvertinimo pokyčių, 2018 m. nusidėvėjimo sąnaudos Grupei ir Bendrovei sumažėjo 1.647 tūkst. Eur ir 1.379 tūkst. Eur, atitinkamai, lyginant su likvidacinėmis vertėmis ir naudingo tarnavimo laikotarpiais taikytais 2017 metais. Ateityje tikimasi panašaus nusidėvėjimo sąnaudų efekto dėl šių pakeitimų.

Visi su ilgalaikiu materialiuoju ir nematerialiuoju turtu susiję Grupės ir Bendrovės įsigijimai vyko Lietuvoje.

Dalis Bendrovės ir Grupės ilgalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2018 m. gruodžio 31 d. atitinkamai lygi 42.410 tūkst. ir 49.450 tūkst. eurų (42.413 tūkst. ir 50.937 tūkst. eurų - 2017 m. gruodžio 31 d.), buvo visiškai nusidėvėjusi, tačiau vis dar naudojama veikloje.

6. INVESTICINIS TURTAS

	Grupė	Bendrovė
Įsigijimo vertė		
2017 m. sausio 1 d.	214	2.972
- įsigijimai	824	824
- perkėlimai iš ilgalaikio materialaus turto	2.275	2.275
2017 m. gruodžio 31 d.	3.313	6.071
- įsigijimai	26	26
- perkėlimai iš ilgalaikio materialaus turto	719	-
- perkėlimai į ilgalaikį materialuijį turą	(210)	(210)
2018 m. gruodžio 31 d.	3.848	5.887
Sukauptas nusidėvėjimas		
2017 m. sausio 1 d.	93	1.881
- nusidėvėjimas	168	210
- perkėlimai iš ilgalaikio materialaus turto	32	32
2017 m. gruodžio 31 d.	292	2.123
- nusidėvėjimas	179	214
- perkėlimai į ilgalaikį materialuijį turą	(118)	(118)
- atstatantys įrašai (dukterinė įmonė)	2	-
- perkėlimai iš ilgalaikio materialaus turto	635	-
2018 m. gruodžio 31 d.	990	2.219
Vertės sumažėjimas		
2017 m. sausio 1 d.	-	-
vertės sumažėjimas	-	-
2017 m. gruodžio 31 d.	-	-
vertės sumažėjimas	-	-
vertės sumažėjimo atstatymas	(2)	-
atkelta iš ilgalaikio materialaus turto	12	-
2018 m. gruodžio 31 d.	10	-
Likutinė vertė (tūkst. Eur)		
2017 m. sausio 1 d.	121	1.091
2017 m. gruodžio 31 d.	3.021	3.948
2018 m. gruodžio 31 d.	2.847	3.668

Investicinį turą vertino nepriklausomi vertintojai 2018 m. balandžio mėn. 20d. (kaip pirminis vertinimo metodas buvo naudojamas koreguotas palyginamujių kainų metodas tikrajai vertei nustatyti, 3-asis lygis tikrosios vertės hierarchijoje). Bendrovės investicinis turtas 2018 m. ir 2017 m. yra nuomojamas susijusioms šalims ABF „Šilutės Rambynas“, UAB „Čia Market“ bei kitoms nesusijusioms šalims ir fiziniams asmenims. Remiantis vertinimo išvadomis, investicinio turto tikroji vertė yra didesnė nei likutinė balansinė vertė apie 478 tūkst. eurų 2018 m. gruodžio 31d.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ**AIŠKINAMASIS RAŠTAS****UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

Pirminio pripažinimo/pirkimo momentu Bendrovė ir Grupė naudojasi nepriklausomu turto vertintoju paslaugomis tam kad įvertintų turto rinkos vertę, jeigu turtas yra perkamas ar parduodamas tarp susijusių šalių. Kitais atvejais turtas yra perkamas ir parduodamas atviroje konkurencinėje rinkoje.

Bendrovės investicinio turto nusidėvėjimas 2018 m. sudarė 214 tūkst. Eur (2017 m. – 210 tūkst. Eur). asmenims. Nuomas pajamos ir susijusios sąnaudos atskleistos 24 pastabojे.

Visos nuomas sutartys gali būti lengvai nutrauktos prieš kelis mėnesius apie tai pranešus nuomininkui arba nuomotojui.

2018 m. ir 2017 m. ruošiamo naudoti investicinio turto nebuvo.

Investicinio turto nusidėvėjimas yra įtrauktas į „Veiklos sąnaudų“ straipsnį.

7. SUTEIKTOS PASKOLOS

2018 m. gruodžio 31 d. paskolos likučius turėjo 17 Bendrovės darbuotojų (27 - 2017 m. gruodžio 31 d.). Vidutinė metinė paskolų palūkanų norma –3 %.

Kaip motyvacinė priemonė, paskolos darbuotojams suteikiamas remiantis Paskolų teikimo darbuotojams nuostatais. Paskolų darbuotojams teikimo skirto fondo limitas – 230.000 eurai. Visais atvejais paskolos suteikiamas tik paskolos gavėjui įsipareigojus jos grąžinimą užtikrinti savo ar kito asmens nekilnojamo turto hipoteka ar kita bendrovei priimtina paskolos grąžinimo užtikrinimo priemone (kredito įstaigos garantas ar kt.). Iškeičiamu turto tikroji vertė, įvertinus galimą riziką, iškeičiamu turto likvidumą ir pan., sudaro nuo 100 % iki 200 % skolinamos pinigų sumos.

2018 m. gruodžio 31 d. paskolos likučius turėjo 73 ūkininkai (80 - 2017 m. gruodžio 31 d.). Vidutinės suteiktų paskolų palūkanos - 1 m. euribor + 3,5 proc. Visos ilgalaikės paskolos suteiktos su įkeitimais (iškeistos žemės rinkos kainomis), paskolos sumos ir užstato vertės santykis panašus kaip ir taikomas darbuotojams.

2018 m. gruodžio 31 d. susijusi įmonė AB „Klaipėdos pienas“ bendrovei buvo skolinga - 845 tūkst. eurų (953 tūkst. eurų- 2017 m. gruodžio 31 d.). Paskola suteikta su kintama metine palūkanų norma; grąžinimo terminas 2029 metai. Paskolos sutartyje nurodytu prievolių įvykdymui AB „Klaipėdos pienas“ buvo įkeitės nekilnojamajį turą, kuris nuo 2018 m. spalio 5 d. buvo pakeistas kitu daiktu - nuosavybės teise valdomu turu AB „Žemaitijos pienas“ akcijomis. Sutartinis įkeitimas Hipotekos registre įregistruotas 2018 m. spalio 5 d.

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
Suteiktos paskolos	2.543	2.600	2.543	2.600
t.sk. suteiktos paskolos susijusioms įmonėms	845	953	845	953
t.sk. suteiktos paskolos pieno statytojams	1.591	1.522	1.591	1.522
t.sk. suteiktos paskolos darbuotojams	107	125	107	125
Suteiktų paskolų trumpalaikė dalis (10 pastaba)	(739)	(761)	(739)	(761)
t.sk. suteiktos paskolos pieno statytojams nuvertėjimas	(17)	-	(17)	-
Ilgalaikės paskolos	1.804	1.839	1.804	1.839

Visos paskolos yra suteiktos eurais. Paskolų grąžinimo terminai yra nuo 1 iki 12 metų.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

8. ATSARGOS

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
Žaliavos	3.537	3.429	3.040	2.928
Pagaminta produkcija ir nebaigtą gamybą	28.872	30.318	27.374	28.231
Prekės, skirtos perparduoti	518	292	518	292
	32.927	34.039	30.932	31.451
Minus: vertės sumažėjimas	(1.869)	(4.538)	(1.517)	(3.994)
Iš viso atsargų, tūkst. Eur	31.058	29.501	29.415	27.457

Atsargų vertės sumažėjimo pokyčiai (tūkst. Eur):

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
Likutis metų pradžiai	4.538	2.840	3.994	2.636
Papildomas vertės sumažėjimas	-	1.698	-	1.358
Vertės sumažėjimo atstatymas	(2.669)*	-	(2.477)*	-
Nurašymai	-	-	-	-
Likutis metų pabaigai	1.869	4.538	1.517	3.994

*2018 m. produkcijos vertės sumažėjimo atstatymas atliktas dėl subrandinto kietojo sūrio realizavimo per 2018 metus (žiūrėti 4 pastabą)

Grupės ir Bendrovės atsargų turto pasigaminimo/įsigijimo savikaina, kuriai buvo apskaitytas vertės sumažėjimas, 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 4.357 tūkst. Eur ir 3.089 tūkst. Eur, atitinkamai (4.358 tūkst. Eur ir 3.095 tūkst. Eur 2017 m. gruodžio 31 d., atitinkamai). Bendrovės ir Grupės atsargų vertės sumažėjimo pokyčiai 2018 ir 2017 metais buvo apskaityti bendrose ir administracinėse sąnaudose (23 pastaba).

2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovė pas dukterinę įmonę ABF „Šilutės Rambynas“ laikė atsargų už 766 tūkst. Eur, pas susijusią įmonę AB „Klaipėdos pienas“ už 7 tūkst. Eur, pas UAB Baltijos mineralinių kompaniją už 226 tūkst. Eur ir pas trečiasias šalis už 35 tūkst. Eur (2017 m. gruodžio 31 d. 1.377 tūkst. Eur ir 525 tūkst. Eur, atitinkamai, o pas nesusijusias šalis 2017 m. gruodžio 31 d. atsargų už 25 tūkst. Eur).

2018 m. ir 2017 m. atsargų vertės sumažėjimas (1.517 tūkst. Eur ir 3.994 tūkst. Eur, atitinkamai) buvo suformuotas brandinamam kietajam sūriui. Vertės sumažėjimas buvo suformuotas remiantis tokia informacija kaip pagaminimo data, produkto kokybės specifikacijos bei vadovybės pardavimų prognozės skaičiavimai.

Grupės ir Bendrovės gamyboje 2018 m. bei 2017 m. finansiniai metais panaudotų (nurašytų) atsargų apskaityta vertė bendruju pajamų ataskaitos „Savikaina“ straipsnyje buvo 99.725 tūkst. Eur ir 96.907 tūkst. Eur, atitinkamai (2017 m. gruodžio 31 d. 99.015 tūkst. Eur ir 97.555 tūkst. Eur, atitinkamai).

9. PIRKĘJŲ ĮISKOLINIMAS

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
Iš pirkėjų gautinos sumos	14.819	14.834	14.297	14.311
Iš susijusių šalių gautinos sumos	3.686	3.066	3.547	3.013
	18.505	17.900	17.844	17.324
Vertės sumažinimas nesusijus. šalims	(621)	(584)	(100)	(63)
Vertės sumažinimas susijusioms šalims	(339)	(189)	(339)	(189)
Pirkėjų įiskolinimas grynaja verte:	17.545	17.127	17.405	17.072

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva
BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.
 (visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

Vertės sumažėjimo pirkėjų skoloms pokytis (tūkst. Eur):

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
Likutis metų pradžiai	773	983	252	462
Papildomas vertės sumažėjimas	187	-	187	-
Vertės sumažėjimo atstatymas	-	(221)	-	(221)
Nurašymai	-	11	-	11
Likutis metų pabaigai	960	773	439	252

Pirkėjų skolų analizė pagal atsiskaitymo terminus 2018 m. gruodžio 31 d. (tūkst. Eur.):

	Pirkėjų įsiskolinimas - pradelstas				
	Grupė (tūkst. Eur)	Pirkėjų įsiskolinimas - nepradelstas	Iki 60 d.	60-120 d.	Virš 120 d.
Pirkėjų skolos	11.023	2.785	403	608	14.819
Skolų vertės sumažinimas	-	-	(13)	(608)	(621)
Susijusių jm. skolos	1.021	2.013	225	427	3.686
Skolų vertės sumažinimas	-	-	-	(339)	(339)

	Pirkėjų įsiskolinimas - pradelstas				
	Bendrovė (tūkst. Eur)	Pirkėjų įsiskolinimas - nepradelstas	Iki 60 d.	60-120 d.	Virš 120 d.
Pirkėjų skolos	11.022	2.785	403	87	14.297
Skolų vertės sumažinimas	-	-	(13)	(87)	(100)
Susijusių jm. skolos	1.009	1.886	225	427	3.547
Skolų vertės sumažinimas	-	-	-	(339)	(339)

Pirkėjų skolų analizė pagal atsiskaitymo terminus 2017 m. gruodžio 31 d. (tūkst. Eur.):

	Pirkėjų įsiskolinimas - pradelstas				
	Grupė (tūkst. Eur)	Pirkėjų įsiskolinimas - nepradelstas	Iki 60 d.	60-120 d.	Virš 120 d.
Pirkėjų skolos	13.117	1.133	22	562	14.834
Skolų vertės sumažinimas	-	-	(22)	(562)	(584)
Susijusių jm. skolos	1.478	1.538	45	5	3.066
Skolų vertės sumažinimas	-	(189)	-	-	(189)

	Pirkėjų įsiskolinimas - pradelstas				
	Bendrovė (tūkst. Eur)	Pirkėjų įsiskolinimas - nepradelstas	Iki 60 d.	60-120 d.	Virš 120 d.
Pirkėjų skolos	13.116	1.132	22	41	14.311
Skolų vertės sumažinimas	-	-	(22)	(41)	(63)
Susijusių jm. skolos	1.454	1.509	45	5	3.013
Skolų vertės sumažinimas	-	(189)	-	-	(189)

Iš susijusių šalių gautinų sumų vertės sumažėjimas yra atskleistas 29 pastabojje.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ**AIŠKINAMASIŠIS RAŠTAS****UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

10. KITOS GAUTINOS SUMOS

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
Gautinas pelno mokesčis	905	637	764	505
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis (7 pastaba)	739	761	739	761
Gautinas PVM	992	775	930	660
Kitos gautinos sumos	75	277	74	275
Is viso:	2.711	2.450	2.507	2.201

11. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
Pinigai banke	6.469	12.247	4.322	4.659
Pinigai kasoje	30	30	30	29
Is viso:	6.499	12.277	4.352	4.688

12. KAPITALAS IR REZERVAI**Akcinis kapitalas**

Akcinį kapitalą sudaro 48.375.000 paprastosios vardinės nematerialiosios akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė yra 0,29 euro, o bendra pilnai apmokėto akcinio kapitalo suma yra 14 028 750 Eur.

Akcinis kapitalas yra pilnai apmokėtas. Viena visiškai apmokėta paprastoji akcija jos savininkui suteikia vieno balso teisę akcininkų susirinkime. Akcininkai turi teisę gauti dividendus, kai jie paskelbiami, atsiimti kapitalo dalį akcinio kapitalo mažinimo atveju ir kitas turtines ir neturtines teises, nustatytas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir kituose įstatymuose bei teisės aktuose.

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo įsigijusi 2.070.621 vnt. arba 4,28 % visų savo akcijų. Per 2018 metus Bendrovė papildomai įsigijo 156.607 vnt. savų akcijų už 274 tūkst. Eur. Įsigytų nuosavų akcijų savikaina 2018 m. gruodžio 31 d. sudarė 1.597 tūkst. Eur, 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 1.323 tūkst. Eur.

2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo įsigijusi 2.227.228 vnt. arba 4,6 % visų savo akcijų. Nuosavų akcijų įsigijimo priežastis ir tikslas yra palaikyti ir didinti akcijų kainą rinkoje.

Įstatymo numatyta rezervas

Įstatymo numatyta rezervas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus yra privalomasis rezervas. Kasmet į privalomajį rezervą turi būti pervedama ne mažiau kaip 5 procentai metinio pelno iki tol, kol privalomasis rezervas sudarys 10 procentų akcinio kapitalo. Šis rezervas negali būti paskirstytas. Rezervas gali būti naudojamas tik sukauptiems nuostoliams dengti. Bendrovės privalomasis rezervas buvo pilnai suformuotas.

Kiti rezervai

Kiti rezervai formuojami pagal metinio akcininkų susirinkimo nutarimą dėl pelno paskirstymo ir yra numatyti Bendrovės įstatuose. Šie rezervai gali būti naudojami tik visuotinio akcininkų susirinkimo patvirtintiems tikslams. Remiantis šiuo metu galiojančiu Akcinių bendrovių įstatymu, Bendrovės sudaryti rezervai, kiti nei privalomasis rezervas, jų nepanaudojus ir neplanuojant jų panaudoti, turi būti atstatomi į paskirstytinaijį pelną ir perpaskirstyti.

Bendrovės akcininkai skirstydamis 2016 m. paskirstytinaijį pelną savų akcijų įsigijimui suformavo 5.000 tūkst. Eur dydžio rezervą.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ**AIŠKINAMASIS RAŠTAS****UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

13. DOTACIJOS

Grupės ir Bendrovės dotacijų judėjimas:

	Grupė	Bendrovė
Dotacijos, (tūkst. Eur)		
2017 m. sausio 1 d. likutis	7.826	5.721
- gavimai	202	202
2017 m. gruodžio 31 d. likutis	8.028	5.922
- gavimai	489	400
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	8.517	6.322
Sukaupta amortizacija		
2017 m. sausio 1 d. likutis	6.700	4.728
- amortizacija	360	347
2017 m. gruodžio 31 d. likutis	7.060	5.075
- amortizacija	130	105
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	7.190	5.180
Likutinė vertė (tūkst. Eur)		
2017 m. sausio 1 d.	1.126	992
2017 m. gruodžio 31 d.	968	847
2018 m. gruodžio 31 d.	1.327	1.142

Gautos dotacijos amortizuojamos lygiomis dalimis per paramos lėšomis įsigyto ilgalaikio turto nusidėvėjimo laikotarpi. Dotacijos amortizacija apskaitoma bendrujų pajamų ataskaitos pardavimo savikainos straipsniuose ir mažina susijusio ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudas.

Pagal dotacijos sutartį Bendrovė ir Grupė įsipareigoja vykdyti nustatytus reikalavimus, susijusius su Bendrovės ir Grupės pajamomis bei grynuoju pelnu. 2018 m. Bendrovė ir Grupė laikėsi sutartyje nurodytų įsipareigojimų.

Remiantis vėliausiai sudaryta paramos sutartimi (kuri detaliau yra aptariama konsoliduoto metinio pranešimo „Veiklos, būklės ir plėtros apžvalga“ skyriuje) Bendrovė/Grupė 2018 m. gruodžio 31 d. turėtų pirkimo įsipareigojimų nebeturėjo (9 mln. eurų 2017 m. gruodžio 31 d.).

14. APIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI DARBUOTOJAMS

Bendrovė ir Grupė apskaitė sukaupimą į pensiją išeinančių darbuotojų išmokoms pagal Lietuvos darbo kodekso reikalavimus, taip pat remdamasi kitais ilgalaikiais įsipareigojimais (papildomos išmokos darbuotojams pagal įmonėje galiojančius įsakymus).

	Bendrovė	
	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės išmokos dalis į pensiją išeinančiems darbuotojams	288	221
Ilgalaikių išmokų į pensiją išeinančiems darbuotojams einamujų metų dalis (21 pastaba)	108	79
Ilgalaikės papildomos išmokos darbuotojams	3.154	3.067
Ilgalaikių papildomų išmokų darbuotojams einamujų metų dalis (21 pastaba)	535	583
	4.085	3.950

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

[monės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva]

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

	Grupė	
	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės išmokos dalis į pensiją išeinantiems darbuotojams	312	253
Ilgalaikių išmokų į pensiją išeinantiems darbuotojams einamųjų metų dalis (21 pastaba)	140	101
Ilgalaikės papildomos išmokos darbuotojams	3.369	3.319
Ilgalaikių papildomų išmokų darbuotojams einamųjų metų dalis (21 pastaba)	583	657
	4.404	4.330

Apibrėžtujų įsipareigojimų darbuotojams judėjimas

	Grupė		Bendrovė	
	Ilgalaikės išmokos į pensiją išeinantiems darbuotojams	Ilgalaikės papildomos išmokos darbuotojams	Ilgalaikės išmokos į pensiją išeinantiems darbuotojams	Ilgalaikės papildomos išmokos darbuotojams
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	271	802	230	741
Pokytis apskaičytas bendrujų pajamų ataskaitoje	70	3.005	57	2.740
Aktuarinis (pelnas) nuostolis	13	169	13	169
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	354	3.976	300	3.650
Pokytis apskaičytas bendrujų pajamų ataskaitoje	83	71	83	80
Aktuarinis (pelnas) nuostolis	15	(96)	14	(42)
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	452	3.951	397	3.688

Pagrindinės prielaidos, taikytojos įvertinant Bendrovės ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimą, yra pateiktos žemiau:

	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
Diskonto norma	1,67%-1,70%	1,34% - 1,57%
Augimas dėl infliacijos	3,00%	3,00%
Darbuotojų kaitos koeficientas	20%-24%	16% – 20%

Diskonto normos, infliacijos pokyčių ir darbuotojų kaitos jautrumo analizė:

	Grupė	
	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
Diskonto norma +0,5%	(37)	(108)
Diskonto norma -0,5%	191	111
Infliacija +0,5%	189	109
Inflacijsa -0,5%	(36)	(107)
Darbuotojų kaitos koeficientas +5%	(996)	(724)
Darbuotojų kaitos koeficientas -5%	994	1.005

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

	Bendrovė	
	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
Diskonto norma +0,5%	29	(100)
Diskonto norma -0,5%	247	106
Infliacija +0,5%	245	104
Inflacijsa -0,5%	30	(99)
Darbuotojų kaitos koeficientas +5%	(878)	(654)
Darbuotojų kaitos koeficientas -5%	975	900

15. MAŽUMOS DALIS

Dukterinės įmonės finansinė informacija, kuri sudaro materialią mažumos dalį yra atskleista žemiau.

Apibendrinta dukterinės įmonės finansinė informacija (tūkst. Eur):

Šilutės Rambynas ABF		
	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
Trumpalaikis turtas	12.116	12.047
Ilgalaikis turtas	3.207	2.594
Trumpalaikiai įsipareigojimai	1.234	1.141
Ilgalaikiai įsipareigojimai	240	283
Pajamos	34.669	36.726
Pelnas	589	1.216
Viso bendruju pajamų	589	1.216

Dukterinė įmonė 2018 ir 2017 finansiniai metais dividendų nemokėjo.

16. PELNAS IR DIVIDENDAI VIENAI AKCIJAI

Paprastasis pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai, apskaičiuojamas laikotarpio pelną (nuostolius), tenkančius akcininkams, dalijant iš svertinio išleistų esančių apyvartoje paprastujų akcijų skaičiaus vidurkio per laikotarpį.

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
Akcininkams priskiriamas grynasis (nuostolis) pelnas	10.640	5.250	10.421	4.182
Vidutinis svertinis esantis apyvartoje paprastujų akcijų skaičius (vnt..)	46.147.722	46.304.379	46.147.722	46.304.379
Vienai akcijai tenkantis pelnas (nuostoliai) (eurais)	0,23	0,11	0,23	0,09

Bendrovė nėra išleidusi kitų vertybinių popierių potencialiai konvertuojamų į akcijas. Dėl to sumažintas pelnas (nuostoliai) yra lygus paprastajam pelnui (nuostoliams), tenkančiam vienai akcijai.

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
Dividendai	6.946	4.630	6.946	4.630
Vidutinis svertinis esantis apyvartoje paprastujų akcijų skaičius (vnt..)	46.147.722	46.304.379	46.147.722	46.304.379
Vienai akcijai tenkantys dividendai (eurais)	0,15	0,10	0,15	0,10

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

17. FINANSINĖS NUOMOS ĮSIPAREIGOJIMAI

Grupės ir Bendrovės būsimieji finansinės nuomas mokėjimai, tūkst. Eur

Grupė	2018 12 31		2017 12 31	
	Minimalūs išperkamosios nuomas mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomas mokėjimų dabartinė vertė	Minimalūs išperkamosios nuomas mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomas mokėjimų dabartinė vertė
Per vienerius metus	16	15	-	-
Per dvejus - penkerius metus	102	98	-	-
Minimalūs išperkamosios nuomas mokėjimai, tūkst. Eur	118	113	-	-
Atimti: būsimas palūkanas	(5)	-	-	-
Dabartinė minimalių išperkamosios nuomas mokėjimų vertė, tūkst. Eur	113	113	-	-

Bendrovė	2018 12 31		2017 12 31	
	Minimalūs išperkamosios nuomas mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomas mokėjimų dabartinė vertė	Minimalūs išperkamosios nuomas mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomas mokėjimų dabartinė vertė
Per vienerius metus	16	15	-	-
Per dvejus - penkerius metus	102	98	-	-
Minimalūs išperkamosios nuomas mokėjimai, tūkst. Eur	118	113	-	-
Atimti: būsimas palūkanas	(5)	-	-	-
Dabartinė minimalių išperkamosios nuomas mokėjimų vertė, tūkst. Eur	113	113	-	-

2018 m. Gruodžio 31 d. Bendrovės ir Grupės finansinės nuomas sutartys yra pasirašytos eurais.

Sutarties sąlygos su visais vėlesniais papildymais nesuteikia jokių apribojimų Bendrovės ir Grupės veiklai, susijusiai su dividendais, papildomomis paskolomis ar papildoma ilgalaikės nuomas sutartimi.

18. KREDITAI

2018 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės paskolas sudarė, tūkst. Eur:

Kreditorius	Sutarties pradžia	Grąžinimo terminas	Valiuta	Palūkanas	2018 m.
AB SEB bankas	2018-06-11	2023-06-11	EUR	1,35% Euribor 3 mėn.	9.000
Iš viso: tūkst. Eur					9.000

2018 m. Bendrovė gavo paskolą iš SEB banko 10 000 tūkst. eurų sumai (1.000 tūkst. eurų grąžinta per 2018 finansinius metus). Paskolos sutartyje yra numatytos finansinių rodiklių ir kitų įsipareigojimų vykdymo sąlygos. Bendrovė pažeidė įsipareigojimą neviršyti 15 mln. eurų investicijų į ilgalaikį materialų turą (faktiškai investuota 19,2 mln. eurų). Bendrovė ir Grupė nėra gavusi banko atstovų patvirtinimo, jog nebus pareikalauta paskolą grąžinti anksčiau. Bendrovės ir Grupės finansinėse ataskaitose bendra ilgalaikės paskolos dalies suma buvo perkelta į trumpalaikius įsipareigojimus.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ**AIŠKINAMASIS RAŠTAS****UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

Kaip gautos paskolos sutarties prievoļi užtikrinimo priemonę, Grupė yra bankui įkeitusi dukterinės bendrovės ABF „Šilutės Rambynas“ nuosavybės teise priklausantį nekilnojamąjį turą ir AB „Žemaitijos pienas“ nuosavybės teise priklausantį nekilnojamąjį investicinį turą išnuomotą dukterinei bendrovei ABF „Šilutės Rambynas“.

Visos minėtame banke laikomos Bendrovės lėšos yra įkeistos kaip Grupei išduotos paskolos sutarties vykdymo prievoļi užtikrinimo priemonė.

19. VEIKLOS NUOMA

Būsimieji nuomas mokėjimai pagal pasirašytas veiklos nuomas sutartis, tūkst. Eur:

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
Per vienerius metus	535	992	535	992
Nuo vienerių iki penkerių metų	499	798	499	798
Po penkerių metų	-	-	-	-
Iš viso:	1.034	1.790	1.034	1.790

Veiklos nuomas mokėjimo valiuta 2018 ir 2017 m. buvo – euras.

Nuomas sąlygose nėra numatyta apribojimų Bendrovės ir Grupės veiklai, susijusiai su dividendais, papildomomis skolomis ar papildoma ilgalaikė nuoma.

16-ojo TFAS (nuomas) standarto įgyvendinimo poveikis išsamiai aptariamas 2 pastabojе.

20. MOKĖTILOS SUMOS

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
Skolos tiekėjams	10.484	9.150	9.964	8.487
Skolos susijusioms įmonėms	955	496	8.937	2.597
Gauti išankstiniai apmokėjimai	905	349	772	349
Iš viso	12.344	9.995	19.673	11.433

Prekybos skolos yra beprocentės ir paprastai apmokamos per 30 dienų.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva
BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

21. SUKAUPTOS SĄNAUDOS IR KITI TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
Atstogų rezervas	1.126	1.296	931	1.131
Premijos darbuotojams	1.000	1.000	1.000	1.000
Mokėtinis darbo užmokesčis	960	879	827	758
Mokėtinis socialinis draudimas	957	1.004	843	897
Mokėtiniai dividendai	811	1.337	811	1.337
Mokėtinis sumos pagal apibrėžtus įsipareigojimus darbuotojams (14 pastaba)	723	758	644	660
Tantjemos	410	695	410	695
Sukauptos sąnaudos	291	816	291	816
Mokėtiniai mokesčiai, išskyrus pelno mokesčių	254	204	185	158
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	47	2	41	2
Iš viso	6.579	7.991	5.983	7.454

Kitos mokėtinės sumos neturi palūkanų normos ir vidutinis gražinimo terminas yra vienas mėnuo.

22. INFORMACIJA APIE SEGMENTUS

Valdymo tikslais Grupės ir Bendrovės veikla organizuojama kaip vienas pagrindinis segmentas – pieno produktų gamyba ir pardavimas:

Grupė	Pardavimai, tūkst. Eur		Lyginant 2018 m. su 2017 m.
	2018 m.	2017 m.	
Fermentiniai sūriai	76.207	76.686	-0,62%
Švieži pieno produktai	57.005	52.288	9,02%
Sviestas ir tepūs riebalų mišiniai	15.028	16.158	-6,99%
Sausi pieno produktai	12.799	13.329	-3,98%
Kita	16.839	13.819	21,85%
Viso	177.878	172.280	3,25%

Bendrovė	Pardavimai, tūkst. Eur		Lyginant 2018 m. su 2017 m.
	2018 m.	2017 m.	
Fermentiniai sūriai	73.246	72.271	1,35%
Švieži pieno produktai	56.825	52.106	9,06%
Sviestas ir tepūs riebalų mišiniai	15.028	16.158	-6,99%
Sausi pieno produktai	12.799	13.329	-3,98%
Kita	18.901	16.985	11,28%
Viso	176.799	170.849	3,48%

Pardavimų planavimui, organizavimui bei kontrolei rinkodaros ir pardavimų skyriaus darbuotojams yra priskirti geografiniai regionai pagal galutinę produkcijos realizacijos rinkos geografinę lokaciją.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

AIŠKINAMASIŠIS RAŠTAS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

Duomenys apie pajamas, gaunamas atskirose geografinėse rinkose pateikiami žemiau:

	Grupė		Bendrovė	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
Pardavimai				
Lietuva	90.726	88.331	92.617	89.967
Kitos Baltijos ir NVS šalys	28.544	32.507	26.171	30.070
Kitos Europos šalys	48.188	42.801	48.012	42.607
Kita	10.420	8.641	9.999	8.205
Iš viso:	177.878	172.280	176.799	170.849

Informacija susijusi ne su pagrindine Bendrovės ir Grupės veikla néra pateikiama atskirai, kadangi ji néra reikšminga.

Dėl informacijos susijusios su klientais, kurie individualiai generuoja daugiau nei 10 proc. visų pajamų žiūrėti 28 pastabą.

23. VEIKLOS SĄNAUDOS

	Grupė		Bendrovė	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
Darbo užmokestis su Sodra**	13.714	12.560	13.395	12.293
Marketingo ir reklamos paslaugos	6.672	5.468	6.671	5.443
Nuoma, draudimas	1.939	1.789	1.939	1.649
Logistikos paslaugos	1.523	1.458	1.332	1.384
Remontas	736	825	718	825
Medžiagos	689	555	673	548
IT konsultacijų sąnaudos	646	451	646	451
Mokesčiai	619	289	579	254
Konsultacijų sąnaudos	584	308	553	285
Nusidėvėjimas	434	696	416	666
Komandiruočių sąnaudos	344	293	336	283
Gautinų sumų vertės sumažėjimas (atstatymas)	203	(210)	203	(210)
Patarnavimai	177	234	177	215
Produkcija reklamai	92	89	92	89
Ryšiai	72	64	61	57
Pensijų rezervas ir kitų su darbo santykiais susiję sukaupimai	69	1.197	69	1.180
Premijos darbuotojams	-	340	-	340
Kitos sąnaudos	949	1.392	820	1.248
Atsargų vertės sumažėjimas (atstatymas)	(2.669)	1.702	(2.477)	1.362
Iš viso:	26.793	29.500	26.203	28.362

**Dalis darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų apskaitoma produkcijos savikainoje. (Bendrovė 2018 m. ir 2017 m. apskaitė 7.453 tūkst. Eur. 7.167 tūkst. Eur., o Grupė 9.959 tūkst. Eur. ir 9.460 tūkst. Eur. atitinkamai)

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

AIŠKINAMASIŠKA RAŠTAS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

24. KITOS VEIKLOS PAJAMOS IR SĄNAUDOS

	Grupė		Bendrovė	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
Kitos veiklos pajamos				
Ilgalaikio materialiojo turto pardavimo pelnas ir žaliaivų prekių, skirtų perparduoti pardavimo pajamos	220	306	254	308
Ilgalaikio materialiojo turto pardavimo pelnas	54	41	52	35
Nuomos pajamos	301	301	660	578
Valgyklos pajamos	69	96	69	96
Kitos	306	114	298	224
	950	857	1.333	1.241
Kitos veiklos sąnaudos				
Žaliaivų, prekių, skirtų perparduoti pardavimo savikaina	(171)	(159)	(198)	(191)
Nuomos sąnaudos	(247)	(166)	(246)	(155)
Kitos	(203)	(192)	(203)	(191)
	(621)	(516)	(647)	(537)
Grynosios kitos veiklos pajamos (sąnaudos):	329	341	686	704

Būsimos nuomos pajamos pagal pasirašytas nuomos sutartis yra:

Nuomos pajamos	Grupė		Bendrovė	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
Per metus	310	301	660	578
2 – 5 metus	1.305	828	2.663	2.124
Virš 5 metų	6	22	-	-
Iš viso:	1.621	1.151	3.323	2.702

Nuomos sutarčių valiuta 2018 ir 2017 m. buvo – euras.

25. FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS PAJAMOS IR SĄNAUDOS

	Grupė		Bendrovė	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos				
Palūkanų pajamos	103	82	103	82
Pelnas dėl valiutų kurso pasikeitimo	198	256	198	256
Kitos finansinės pajamos	85	44	79	44
	386	382	380	382
Finansinės veiklos sąnaudos				
(Nuostoliai) dėl valiutų kurso pasikeitimo	(153)	(432)	(153)	(432)
Palūkanų sąnaudos	(57)	-	(57)	-
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	(40)	(32)	(1)	-
	(250)	(464)	(211)	(432)
IŠ VISO:	136	(82)	169	(50)

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

**BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

26. PELNO MOKESTIS

	Grupė		Bendrovė	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos	19	854	-	626
Atidėto pelno mokesčio turto pokytis	(796)	516	(866)	537
Atidėto pelno mokesčio turto pokytis apskaitytas kitų bendrujų pajamų straipsniuose	-	24	-	24
Ankstesnių metų pajamų mokesčio koregovimasis	56	-	56	-
Pelno mokesčio sąnaudos (nauda), apskaitytos bendrujų pajamų ataskaitoje	(721)	1.394	(810)	1.187

	Grupė		Bendrovė	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
Pelnas (nuostoliai) iki mokesčių	9.984	6.790	9.611	5.368
Pelno mokesčio sąnaudos, apskaičiuotos taikant 15 proc. mokesčio tarifą	1.498	1.018	1.442	805
Pastovieji skirtumai	81	154	30	156
Investicinės lengvatos pritaikymo įtaka	(362)	(669)	(344)	(626)
Atidėtojo pelno mokesčio turto vertės sumažėjimas	(350)	538	(350)	499
Atidėtas pelno mokesčio pripažintas dėl investicinės lengvatos, kuris nebuvo pripažintas ankšciau	(1.644)	353	(1.644)	353
Pelno mokesčio sąnaudos (nauda), apskaitytos bendrujų pajamų ataskaitoje	(777)	1.394	(866)	1.187
Ankstesnių laikotarpinių pelno mokesčio koregovimasis	56	-	56	-
Pelno mokesčio sąnaudos (nauda), apskaitytos bendrujų pajamų ataskaitoje	(721)	1.394	(810)	1.187

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
Atidėtojo pelno mokesčio turtas				
Gautinos sumos	146	116	68	38
Atsargų vertės sumažėjimas	281	681	228	599
Sukauptas atostogų rezervas	187	176	140	170
Kitos sukauptos sąnaudos	783	825	771	763
Atidėto pelno mokesčio turtas dėl nepanaudotos investicinės lengvatos	1.644	397	1.644	397
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, iš viso	3.041	2.195	2.851	1.967
Atidėto pelno mokesčio turto vertės sumažėjimas*	(227)	(577)	(149)	(499)
Atidėto pelno mokesčio turtas po vertės sumažėjimo	2.814	1.618	2.702	1.468

Atidėto pelno mokesčio įsipareigojimas			
Materialiojo ilgalaikio turto nusidėvėjimo skirtumas	(703)	(302)	(638)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas, iš viso	(703)	(302)	(638)
Atidėtas pelno mokesčio turtas, grynaja verte	2.111	1.316	2.064

* 2017 m. Gruodžio 31 d. apskaitytas atidėtojo pelno mokesčio turto vertės sumažėjimas buvo dalinai atstatytas 2018 m. dėl realizuotų ilgo brandinimo sūrių (žiūrėti 4 pastabą)

27. NEAPIBRĖŽTUMAI

2018 finansiniai metais Bendrovė dalyvavo teisiniuose ginčuose, nurodytuose žemiau.

Bendros kompetencijos teismai

1. Ieškovas – AB Žemaitijos pienas (toliau – ŽP), atsakovas Pakuočių tvarkymo organizacija (PTO).
Ieškovas su Atsakovu sudarė sutartis 2013-02-26 (toliau 1-oji sutartis) ir 2018-03-09 (toliau- 2-oji sutartis) dėl apmokestinamosios pakuotės atliekų tvarkymo organizavimo, pagal kurią PTO turėjo organizuoti atliekų tvarkymą 2013, 2014, 2015 m. (pagal 1-ają sutartį) bei 2017m. (pagal antrąją sutartį). PTO visų atliekų nesutvarkė ir nepateikė patvirtinančių dokumentų, dėl ko ŽP patyrė nuostolius. Dėl nuostolių priteisimo iš PTO kreiptasi į teismą, ieškinio suma 96.020 Eur., pirma instancija (pagal 1-ają sutartį) bei 73.567 Eur., pirma instancija (pagal 2-ają sutartį). Šiuo metu teismo nutartimi byla dėl 1-osios sutarties yra sustabdyta. Byla dėl 2-osios sutarties nagrinėjama iš esmės, posėdžio data nėra paskirta;

Bendrovė negali patikimai įvertinti šios bylos rezultatų, nes byla yra sudėtinga teisinio aiškinimo ir teisės taikymo prasme. Be to, nagrinėjamais klausimais nėra precedentų.

2. Ieškovas – ŽP, atsakovas Lietuvos kariuomenė. ŽP su ieškiniu kreipėsi tikslu priteisti žalos atlyginimą iš atsakovo pagal pirkimo – pardavimo sutartį, suma su palūkanomis apie 39.000 Eur., Vilniaus miesto apylinkės teismas pilnai tenkino ŽP ieškinį, Lietuvos kariuomenė apskundė sprendimą Vilniaus apygardos administraciniam teismui, byla 2019 m. vasario 19 d. išnagrinėta rašytinio proceso tvarka, sprendimas bus skelbiamas 2019 m. kovo 19 d.

Bendrovė negali patikimai įvertinti šios bylos rezultatų, nes byla yra sudėtinga teisinio aiškinimo ir teisės taikymo prasme.

Administracinių teismų

1. Pareiškėjas – ŽP, atsakovas Lietuvos bankas. ŽP apskundė Lietuvos banko sprendimą taikyti poveikio priemonę – 158.000 Eur. baudą (ekonominę sankciją), Vilniaus apygardos administraciniis teismas sumažino paskirtos baudos dydį 20.000 Eur. Abi šalys yra pateikusios apeliacinius skundus, bylos nagrinėjimo data nėra paskirta.

Dėl galimos nepalankios bylos baigties, Bendrovė apskaitė 158.000 Eur vertės atidėjimą finansinės būklės ataskaitoje („Sukauptos sąnaudos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai“) 2017 m.

2. Trečiasis asmuo – ŽP, pareiškėjas Pakuočių tvarkymo organizacija, atsakovas Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentas. Ginčo esmė dėl sprendimo pripažinti negaliojančiomis pažymas patvirtinančias pakuočių sutvarkymą. Byla bus nagrinėjama Vilniaus apygardos administraciniame teisme.

Bendrovė negali patikimai įvertinti šios bylos rezultatų, nes byla yra sudėtinga teisinio aiškinimo ir teisės taikymo prasme. Be to, nagrinėjamais klausimais nėra precedentų.

2017 finansiniai metais Bendrovė dalyvavo dvejose bylose, kurių baigtys nurodytos žemiau.

- 1) Teisinė byla dėl tarpinių išmokų (tantjermų) Bendrovės valdybai.

Ginčo esmė – ieškovų (Investuotojų asociacija ir V. P.) reikalavimas pripažinti negaliojančia 2016 m. rugsejo 16 d. priimto AB „Žemaitijos pienas“ visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimo dalį, kuria buvo paskirta 749 tūkst. Eur tantjermų suma Bendrovės valdybos ir stebėtojų tarybos nariams.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ**AIŠKINAMASIS RAŠTAS****UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

2018 m. liepos 3 d. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas nutartimi patvirtino AB „Žemaitijos pienas“ ir Investuotojų asociacijos bei V. P. taikos sutartį. Taikos sutartimi atsakovė AB „Žemaitijos pienas“ atsisakė kasacinio skundo pareikštų reikalavimų, o ieškovai – Investuotojų asociacija ir V. P. ieškiniu reikštų reikalavimų. Teismui patvirtinatus šalių sudarytą sutartį, tarp šalių ginčas baigtas, o civilinė byla nutraukta.

Vadovybės nariams grąžintos jų grąžintos visos tantjemos, kurių vertė buvo 395 tūkst. Eur (415 tūkst. Eur su palūkanomis).

2) Teisinė byla dėl nuosavų akcijų pirkimo ir pardavimo

Ginčo esmė – ieškovų (Investuotojų asociacija ir V. P.) reikalavimas pripažinti negaliojančiomis 2016 m. spalio 28 d. ir 2016 m. gruodžio 29 d. visuotinių akcininkų susirinkimo sprendimų dalis, kuriomis nustatyta atsakovės savų akcijų pardavimo tvarka ir minimali pardavimo kaina bei reikalavimas sumažinti bendrovės įstatinį kapitalą. 2018 m. liepos 18 d. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas nutartimi patvirtino AB „Žemaitijos pienas“ ir Investuotojų asociacijos bei V. P. sudarytą taikos sutartį. Taikos sutartimi ieškovai – Investuotojų asociacija ir V. P. atsisakė kasacinio skundo ir ieškiniu reikštų reikalavimų. Bendrovė atsisakė pretenzijų dėl pareikšto ieškinio ir inicijuotos civilinės bylos. Teismui patvirtinatus šalių sudarytą sutartį, tarp šalių ginčas baigtas, o civilinė byla nutraukta.

Šis sprendimas neturi jokios įtakos Bendrovės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

28. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

Naudodamasi finansiniais instrumentais Bendrovė ir Grupė susiduria su šia rizika:

- ✓ Kredito rizika;
- ✓ Likvidumo rizika;
- ✓ Rinkos rizika.

Šioje pastabojje pateikiama informacija apie kiekvieną Bendrovės/Grupės patiriamą aukščiau paminėtą riziką, rizikos vertinimo tikslus, politiką ir rizikos vertinimo ir valdymo procesus, taip pat apie Bendrovės/Grupės kapitalo valdymą. Išsamesni kiekybiniai atskleidimai pateikiami šioje pastabojje.

Vadovybė yra visiškai atsakinga už Bendrovės rizikos valdymo struktūros sukūrimą ir priežiūrą. Bendrovės rizikos valdymo politika yra skirta rizikos, su kuria susiduria Bendrovė/Grupė, nustatymui ir analizei, atitinkamų rizikos ribų ir kontrolių nustatymui bei rizikos ir limitų laikymosi stebėjimui. Rizikos valdymo politika ir rizikos valdymo sistemos yra reguliariai peržiūrimos, kad atitiktų rinkos sąlygų ir Bendrovės/Grupės veiklos pokyčius. Apmokymų, valdymo standartų procedūrų pagalba Bendrovė/Grupė siekia sukurti drausmingą ir konstruktyvią valdymo aplinką, kurioje visi darbuotojai žinotų savo funkcijas ir vykdytų įsipareigojimus.

Kredito rizika

Kredito rizika yra rizika, kad Bendrovė patirs finansinių nuostolių, jei klientas arba kita šalis neįvykdys numatyti įsipareigojimus, ir kuri yra dažniausiai susijusi su iš klientų gautinomis sumomis.

Bendrovės ir Grupės galima kredito rizika susideda iš šių elementų:

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	6.499	12.277	4.352	4.688
Suteiktos paskolos	1.804	1.839	1.804	1.839
Iš pirkėjų gautinos sumos	17.545	17.127	17.405	17.072
Kitos gautinos sumos	2.711	2.450	2.507	2.201
Finansinė nuoma	6	13	6	13
Finansinis turtas iš viso:	28.565	33.706	26.074	25.813

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva
BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.
 (visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei neuurodyta kitaip)

Grupei ir Bendrovei nebūdinga didesnė pirkėjų rizikos koncentracija, susijusi su panašiomis charakteristikomis apibūdinamu vienu partneriu ar jų grupe. Bendrovėje ir Grupėje 2017 m. ir 2018 m. buvo trys klientai, iš kurių gautinos sumos viršijo 10% lyginant su visomis gautinomis sumomis prieš vertės sumažėjimą. Jų kompozicija pateikiama lentelėje žemiau. Taip pat Bendrovės pardavimo pajamose „Klientas Nr. 2“ sugeneravo apie 10% visų pajamų 2017 m. ir 2018 m.

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
Klientas Nr. 1	14%	15%	14%	15%
Klientas Nr. 2	11%	11%	11%	11%
Klientas Nr. 3 (susijusi šalis)	12%	12%	12%	12%

Pirkėjų rizika, arba rizika, jog partneriai neįvykdys įsipareigojimų, yra kontroliuojama taikant kredito terminus bei kontrolės procedūras. Grupė ir Bendrovė turi galiojančias procedūras, kurios pastoviai užtikrina, kad Grupės ir Bendrovės produkcija būtų parduodama tik gerą kredito reputaciją turintiems klientams, neviršijant priimtinų kreditavimo ribų.

Vertės sumažėjimo analizė yra atliekama kiekvienai finansinių ataskaitų sudarymo datai remiantis atidėjinių matrica bei individualiu vertinimu, siekiant įvertinti tikėtinus kredito nuostolius. Atidėjinių normos yra nustatomos pagal pradelstas mokėti dienas, sugrupuojant klientus pagal panašią ankstesnių kredito nuostolių patirtį. Skaičiavimai atspindi tikimybę apskaičiuotą sumą, pinigų laiko vertę ir pagrįstą ir patvirtinamą informaciją kurią galima gauti finansinių ataskaitų datai apie praeities įvykius, dabartines sąlygas ir būsimų ekonominį sąlygų prognozes. Remiantis atlikta analize, Bendrovė/Grupė įvertino, kad jos klientai patenka į žemos kredito rizikos kategoriją.

Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė (apskaityta finansinės būklės ataskaitose), išskaitant išvestines finansines priemones (jeigu tokį buvo). Todėl Grupė mano, jog maksimali rizika yra tokia kaip pateikta prie finansinio turto atskleidimo aukščiau.

Suteiktoms paskoloms, kitoms gautinoms sumoms, kurių atsiskaitymo laikotarpis nėra praėjęs, nėra nustatytas vertės sumažėjimas, ir finansinių ataskaitų dieną nėra jokių požymių, jog skolininkai neįvykdys savo mokėjimų įsipareigojimų.

Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes Grupė ir Bendrovė atlieka operacijas su bankais priklausančiais finansinėms grupėms, turinčioms aukštus užsienio reitingavimo agentūrų suteiktus aukštus kredito reitingus.

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika yra rizika, kad suėjus terminui Bendrovė nepajėgs įgyvendinti savo finansinių įsipareigojimų. Bendrovės likvidumo valdymo tikslas yra kiek įmanoma geriau užtikrinti, pakankamą Bendrovės ir Grupės likvidumą, leidžiantį įvykdyti įsipareigojimus tiek esant įprastoms, tiek sudėtingomis sąlygomis, nepatiriant nepriimtinų nuostolių ir nerizikuojant prarasti savo gerą vardą.

Grupės politika yra palaikyti pakankamą grynujų pinigų ir grynujų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiečio kredito paslaugų, banko sąskaitos perviršių ir kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytais įsipareigojimais.

2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovė ir Grupė turėjo 9 000 tūkst. Eur neapmokėtų paskolos likutį. Kaip aprašyta 18 pastabojе, Bendrovė pažeidė vieną iš paskolos sutarties sąlygų, todėl ilgalaike paskolos dalis buvo perklasifikuota į trumpalaikius įsipareigojimus. Kaip aprašyta apskaitos politikos „Reikšmingi vertinimai taikant Grupės ir Bendrovės apskaitos politiką“ dalyje (4 pastaba) ir metiniame pranešime (14 psl.), Bendrovės ir Grupės Vadovybė įvertino teorinę likvidumo riziką po paskolos perklasifikavimo. Reali rizika dėl veiklos testinumo nebuvo identifikuota.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų bankams ir tiekėjams grąžinimo sutartiniai terminai pagal nediskontuotus mokėjimus:

Grupė	Pareikalavus	Iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 m.	Nuo 1 m. iki 5 m.	Po 5 m.	Iš viso
Prekybos skolos	-	9.500	-	-	-	9.500
Įsipareigojimai susijusioms šalims	-	495	-	-	-	495
Kitos finansinės skolos	-	328	-	-	-	328
2017 m. gruodžio 31 d.	-	10.323	-	-	-	10.323
Prekybos skolos	-	11.389	-	-	-	11.389
Įsipareigojimai susijusioms šalims	-	955	-	-	-	955
Gautos paskolos	9.000*	-	-	-	-	9.000
Finansinė nuoma	-	-	15	98	-	113
Kitos finansinės skolos	-	292	-	-	-	292
2018 m. gruodžio 31 d.	9.000	12.636	15	98	-	21.749

Bendrovė	Pareikalavus	Iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 m.	Nuo 1 m. iki 5 m.	Po 5 m.	Iš viso
Prekybos skolos	-	8.836	-	-	-	8.836
Įsipareigojimai susijusioms šalims	-	2.597	-	-	-	2.597
Kitos finansinės skolos	-	328	-	-	-	328
2017 m. gruodžio 31 d.	-	11.761	-	-	-	11.761
Prekybos skolos	-	10.736	-	-	-	10.736
Įsipareigojimai susijusioms šalims	-	8.937	-	-	-	8.937
Gautos paskolos	9.000*	-	-	-	-	9.000
Finansinė nuoma	-	-	15	98	-	113
Kitos finansinės skolos	-	292	-	-	-	292
2018 m. gruodžio 31 d.	9.000	19.965	15	98	-	29.078

*Kaip aprašyta 18 pastabojė (Gautos paskolos) dėl sutarties sąlygu pažeidimo, visa neapmokėta paskolos suma yra perklasifikuota į įsipareigojimus pagal pareikalavimą. Tačiau, kaip aprašyta 4 pastabojė (Reikšmingi vertinimai taikant grupės ir bendrovės apskaitos politiką), vadovybė nesitiki, kad bus pareikalauta banko paskolą grąžinti anksčiau termino. Tokiu atveju, nuo 3 mėnesių iki 1 metų įsipareigojimas būtų 2.111 tūkst. eurų ir nuo 1 metų iki 5 metų – 7.177 tūkst. Eurų (įskaitant paskolos palūkanas).

Rinkos rizika

Rinkos rizika yra rizika, kad rinkos kainų pokyčiai, pvz. užsienio valiutos keitimo kursai ir palūkanų normos, turės įtakos Bendrovės pajamoms arba turimų finansinių instrumentų vertei. Rinkos rizikos valdymo tikslas yra valdyti ir kontroliuoti rinkos riziką atsižvelgiant į tam tikras ribas, optimizuojant grąžą.

Užsienio valiutos rizika

Grupės ir Bendrovės valiutos riziką salygoja importo bei eksporto veiklos. Grupės politika siekia suderinti pinigų srautus iš labai tiketinų būsimų pardavimų su pirkimais kiekviena užsienio valiuta. Grupė nesinaudoja kokiomis nors finansinėmis priemonėmis, padedančiomis valdyti užsienio valiutos riziką, išskyrus tai, kad ji stengiasi piniginius įsipareigojimus įgyvendinti eurais.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

Grupės ir Bendrovės piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai skirtingomis valiutomis (tūkst. Eur):

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31		2018 12 31	
	Turtas	Įsipareigojimai	Turtas	Įsipareigojimai
Eurais	28.245	31.574	25.741	38.067
JAV doleriais	592	26	592	26
PLN	14	38	14	38
GBP	-	74	-	74
Kita	6	5	6	5
Iš viso:	28.857	31.717	26.353	38.210

	Grupė		Bendrovė	
	2017 12 31		2017 12 31	
	Turtas	Įsipareigojimai	Turtas	Įsipareigojimai
Eurais	32.344	21.515	24.438	22.132
JAV doleriais	1.461	25	1.461	25
PLN	112	16	112	16
Kita	2	2	2	2
Iš viso:	33.919	21.558	26.013	22.175

Turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Tikroji Bendrovės ir Grupės investicinio turto vertė yra artima balansinei jo vertei ir yra jvertinta remiantis trečiojo lygio tikrosios vertės hierarchija (6 pastaba).

Tikroji finansinio turto bei įsipareigojimų vertė reikšmingai nesiskiria nuo jų balansinės vertės atspindėtos 2018 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitoje.

Prekybos skolos ir gautinos sumos, išskyrus gautinas sumas iš susijusios įmonės UAB „Čia Market“, yra apmokamos per trumpesnį nei 3 mėn. periodą, todėl tikroji šių sumų vertė yra artima jų balansinei vertei 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. (trečiasis tikrosios vertės hierarchijos lygis).

Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma pagal galimybę skolintis rinkoje, remiantis panašių paskolų palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino ir rizikos skoloms. Ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (trečiasis tikrosios vertės hierarchijos lygis).

Iš susijusios įmonės UAB „Čia Market“ gautinų sumų ir kitoms susijusioms šalims išduotų paskolų tikroji vertė yra apskaičiuojama remiantis būsimųjų laikotarpių pinigų srautų diskontavimu rinkos palūkanų norma. Vadovybės vertinimu, šios sumos yra artimos jų balansinei vertei 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. (trečiasis tikrosios vertės hierarchijos lygis).

Kapitalo valdymas

Grupės ir Bendrovės vadovybės politikos tikslas – palaikyti reikšmingą nuosavo kapitalo dalį lyginant su skolintomis lėšomis tam, kad nediskredituoti investuotojų, kreditorų ir rinkos pasitikėjimo, o taip pat palaikyti veiklos plėtojimą ateityje. Vadovybė sekā kapitalo grąžą ir pateikia siūlymus dėl dividendų išmokėjimo paprastujų akcijų savininkams, atsižvelgdama į Bendrovė finansinius rezultatus ir strateginius planus. Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Grupė ir Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir kad palaikytų atitinkamus kapitalo rodiklius, siekiant palaikyti savo verslą ir maksimizuoti akcininkams teikiamą naudą. Bendrovės ir Grupės kapitalą sudaro įstatinis kapitalas, kurio vertė yra 14 mln. EUR, savos akcijos, kurių vertė yra (-) 1,6 mln. EUR, nepaskirstytas pelnas, kiti ir privalomieji rezervai.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ**AIŠKINAMASIŠKA RAŠTAS****UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

Remiantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, akcinės bendrovės nuosavas kapitalas turi būti ne mažesnis 50 proc. bendrovės įstatinio kapitalo dydžio. 2018 m. ir 2017 m. Bendrovė ir jos dukterinės įmonės registruotos Lietuvoje vykdė šiuos reikalavimus.

2018 metais nebuvo padaryta jokių kapitalo valdymo tikslų, politikos ar proceso pakeitimų.

Grupė ir Bendrovė vertina kapitalą naudodama įsipareigojimą ir nuosavo kapitalo santykio koeficientą. Grupės ir Bendrovės vadovybė nėra nustačiusi konkretaus siektino įsipareigojimo ir nuosavo kapitalo santykio koeficiente, tačiau siekia palaikyti pusiausvyrą tarp didesnės grąžos, kuri galėtų būti pasiekiamai esant didesniams skolintų lėšų lygiui, ir tarp saugumo, kurį suteikia didesnis nuosavo kapitalo lygis.

29. SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS

Susijusios Grupės ir Bendrovės šalys yra:

- šalys, kurios kontroliuoja, yra kontroliuojamos ar yra bendrai kontroliuojamos su Bendrove;
- šalys, turinčios didelę įtaką Bendrove;
- šalys, kurios yra Bendrovės ar jos patronuojančios įmonės valdymo nariai;
- minėtų asmenų artimi šeimos nariai;
- bendrovės, kurios yra kontroliuojamos arba kurios turi didelę įtaką minėtomis šalims.

Pagrindinės Grupės ir Bendrovės susijusios šalys yra:

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Įmonės duomenys	Pagrindinės veiklos pobūdis
1.	ABF „Šilutės Rambynas“	Įmonės kodas 277141670; adresas: Klaipėdos g. 3, Šilutė, LT-99115	Pieninių veikla ir sūrių gamyba
2.	AB „Žemaitijos pieno investicija“	Įmonės kodas 300041701; adresas: Sedos g. 35, Telšiai , LT-87101	Nuosavo ir nuomojamo NT nuoma ir eksplotavimas
3.	UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	Įmonės kodas 141763534, adresas: Mažeikių g. 4, Telšiai, LT-87101	Natūralaus mineralinio vandens, pilstomo i butelius, gamyba
4.	AB „Klaipėdos pienas“	Įmonės kodas 240026930; adresas: Šilutės pl. 33, Klaipėda, LT-91107	Valgomųjų ledų gamyba
5.	UAB „Čia Market“	Įmonės kodas 141354683, adresas: Sedos g. 35A, Telšiai LT-87101	Mažmeninė prekyba nespécializuotose parduotuvėse.
6.	SIA „Muižas piens“	Įmonės kodas 40003786632, adresas: Bauskas iela 58a-8, Štavas 507 kab. Ryga, LV-1004, Latvija	Didmeninė prekyba maisto produktais, marketingas
7.	UAB „Samogitia“	Įmonės kodas 302501454, adresas: Narutavičių g. 4, Telšiai, LT-87101	Pieno ir kitų maisto produktų gamyba, transportavimas, sandėliavimas, platinimas ir kt.
8.	S.A.R.Dziugas France	Įmonės kodas 751860669, adresas: 149 avenue du Maine, Paris	Pieno produktų gamyba ir pardavimas.
9.	Dziugas USA L.L.C.	Įmonės kodas 0400754292, adresas: Five greentree centre, ste. 104, 525 Route 73 North Marlton, NJ08053,	Didmeninis pieno produktų importas, marketingas
10.	Dziugas Eesti OU	Įmonės kodas 14324189, adresas: Punane g. 56, Talinas, Estija	Didmeninis pieno produktų importas ir pardavimas; marketingas
11.	Dziugas Poland	Įmonės kodas 368496450, adresas: Luki Wielke g. 5, Varšuva, Lenkija	Agentų prekiaujančių maistu, gėrimais veikla
12.	UAB „Baltic Holding“	Įmonės kodas 302688114, adresas Igulos g.18B -4, Klaipėda	IT paslaugos
13.	UAB „Nepriklausoma tyrimų laboratorija“	Įmonės kodas 110824551, adresas Narutavičių g.4, Telšiai	Laboratoriniai ir kitokie medžiagų tyrimai bei analizės paslaugos
14.	Dziugas Deutschland GmbH	Įmonės kodas HRB 154342, adresas Chilehaus A, Fischertwiete 2 20095 Hamburg , Vokietija	Marketingas bei produktų pardavimas
15.	Dziugas Hungary Kft	Įmonės kodas 01-09-325932, adresas H-1132 Budapest, Váci út 22-24. VII. em., Vengrija	Didmeninis pieno produktų importas ir pardavimas; marketingas
16.	Dziugas UK Ltd	Įmonės kodas 11405400; adresas 10 Bloomsbury Way, London WC1A 2SL, Didžioji Britanija	Agentų prekiaujančių maistu, gėrimais veikla

Pieno supirkimas/pardavimas, ilgalaikio turto ir atsargų įsigijimas/pardavimas, paslaugų pirkimas/pardavimas bei kiti sandoriai tarp susijusių šalių vykdomi normaliomis/jprastinėmis rinkos sąlygomis.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

[monės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva
BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.
 (visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

Bendrovės ir Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis:

	Grupė		Bendrovė	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
1) Pardavimai				
Prekių pardavimai				
<i>Dukterinei bendrovei</i>				
ABF „Šilutės Rambynas“	-	-	2.824	3.697
	-	-	2.824	3.697
<i>Susijusioms šalims</i>				
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	10	13	10	13
AB „Klaipėdos pienas“	659	595	117	107
AB „Žemaitijos pieno investicija“	-	-	-	-
UAB „Čia Market“	7.303	7.258	7.303	7.257
Dziugas USA LLC	(30)	1.034	(30)	1.034
Dziugas Deutschland GmbH	-	-	-	-
Dziugas Eesti OU	10	-	10	-
Dziugas Poland	-	-	-	-
UAB Neprilausoma tyrimų laboratorija	13	-	13	-
SIA "Muizas piens"	557	877	557	877
	8.522	9.777	7.980	9.287
Kito turto ir paslaugų pardavimai				
<i>Dukterinei bendrovei</i>				
ABF „Šilutės Rambynas“	-	-	411	461
	-	-	411	461
<i>Susijusioms šalims</i>				
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	33	73	33	73
AB „Klaipėdos pienas“	445	470	445	470
AB „Žemaitijos pieno investicija“	171	32	171	32
UAB „Samogitia“	28	-	28	-
UAB „Čia Market“	256	228	253	224
SIA "Muizas piens"	4	3	4	3
UAB Neprilausoma tyrimų laboratorija	38	-	38	-
S.A.R.Dziugas France	-	-	-	-
Dziugas Deutschland GmbH	2	-	2	-
Dziugas Hungary Kft	-	-	-	-
Dziugas Eesti OU	2	-	2	-
Dziugas USA LLC	-	14	-	14
Dziugas Poland	5	-	5	-
	984	821	981	817
Pardavimų iš viso:	9.506	10.598	12.196	14.262

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

	Grupė		Bendrovė	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
2) Pirkimai				
<i>Iš Dukterinės bendrovės</i>	-	-	-	-
ABF „Šilutės Rambynas“	-	-	9.175	9.183
	-	-	9.175	9.183
<i>Iš susijusių šalių</i>				
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	2.315	1.802	2.314	1.801
UAB „Samogitia“	88	8	88	8
UAB „Čia Market“	2.807	2.921	2.802	2.905
AB „Klaipėdos pienas“	101	333	101	332
AB „Žemaitijos pieno investicija“	802	786	800	784
SIA "Muizas piens"	451	179	451	179
UAB Nepriklausoma tyrimų laboratorija	856	-	856	-
Dziugas Poland	141	31	141	31
Dziugas UK Ltd	56	-	56	-
Dziugas Hungary Kft	42	-	42	-
Dziugas Deutschland GmbH	64	-	64	-
S.A.R.Dziugas France	60	-	60	-
Dziugas USA LLC	9	42	9	42
Dziugas Eesti OU	185	6	185	6
	7.977	6.108	7.969	6.088
Pirkimų iš viso:	7.977	6.108	17.144	15.271

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
3) Gautinų sumų (prekybos ir finansinės skolos) likučiai metų pabaigoje				
<i>Dukterinė bendrovė</i>	-	-	-	-
ABF „Šilutės Rambynas“	-	-	-	-
<i>Susijusių šalių</i>				
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	-	-	-	-
UAB „Samogitia“	-	-	-	-
UAB „Čia Market“ (su finansine nuoma)	2.660	1.924	2.657	1.924
AB „Klaipėdos pienas“ (su paskola)	1.292	1.016	1.157	963
AB „Žemaitijos pieno investicija“	-	-	-	-
SIA "Muizas piens"	278	213	278	213
Dziugas Hungary Kft	1	-	1	-
Dziugas Deutschland GmbH	2	-	2	-
S.A.R.Dziugas France	-	-	-	-
Dziugas Eesti Ou	4	-	4	-
Dziugas Poland	2	-	2	-
Dziugas USA LLC	297	677	297	677
	4.536	3.830	4.398	3.777
Iš viso gautinų sumų:	4.536	3.830	4.398	3.777

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

	Grupė		Bendrovė	
	2018 12 31	2017 12 31	2018 12 31	2017 12 31
4) Mokėtinų sumų likučiai metų pabaigoje				
<i>Dukterinė bendrovė</i>				
ABF „Šilutės Rambynas“	-	-	7.982	2.109
<i>Susijusios šalys</i>	-	-	7.982	2.109
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	586	318	586	318
AB „Žemaitijos pieno investicija“	149	103	149	103
AB „Klaipėdos pienas“	-	-	-	-
UAB „Čia Market“	-	7	-	-
SIA „Muizas piens“	46	49	46	49
UAB „Samogitija“	7	9	7	9
UAB Nepriklausoma tyrimų laboratorija	91	-	91	-
Dziugas Poland	13	9	13	9
Dziugas UK Ltd	11	-	11	-
Dziugas Deutschland GmbH	47	-	47	-
Dziugas Hungary Kft	5	-	5	-
Dziugas Eesti OU	-	-	-	-
	955	495	955	488
Iš viso mokėtinų sumų:	955	495	8.937	2.597

2018 m. Bendrovė apskaitė realizacinės vertės sumažėjimo abejotinoms skoloms, susijusioms su sumornis, kurios priklauso susijusioms šalimis, t.y. UAB „Čia Market“ – 339 tūkst. Eur, (2017 m. – 189 tūkst. Eur). Šių abejotinų skolų įvertinimas peržiūrimas kiekvienais finansiniais metais, tikrinant susijusios šalies finansinę padėtį, rinką, kurioje susijusi šalis veikia, ir ateities veiksnius kaip aprašyta 3 pastabojė (Finansinio turto vertės sumažėjimas). Pagrindinės prielaidos, kurias naudojo Bendrovės vadovybė vertindama abejotinų skolų vertę buvo tokios: a) laikotarpis per kuri tikimasi atgauti esamą skolos likutį iš UAB „Čia Market“ 2018 m. gruodžio 31 d. buvo trys-keturi metai, (2017 m. gruodžio 31 d. buvo dvejetrjai metai) ir b) skaičiavimams naudota diskonto norma (2018 m. – 5,5 proc. ir 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 6,5 proc.). Diskonto norma sumažėjo dėl to, kad „UAB Čia Market“ įkeitė dalį savo turto (87% visos negrąžintos skolos AB,, Žemaitijos pienas “).

Grupė yra sudariusi nemažai sandorių su susijusiomis šalimis (AB „Žemaitijos pieno investicija“ grupės įmonėmis) ir Grupės pelnas bei pardavimai yra reikšmingai įtakojami sandorių su AB „Žemaitijos pieno investicija“ grupe. Sandoriai apima ilgalaikio turto nuomą, žaliavų pardavimus bei pagamintos produkcijos (sūrių) supirkimas iš ABF „Šilutės Rambynas“, distribucijos paslaugų pardavimą UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“ ir pagamintos produkcijos pardavimą UAB „Čia Market“, žaliavų, produkcijos ir paslaugų pardavimą AB „Klaipėdos pienas“.

Valdybos ir Vadovybės atlyginimai ir kitos išmokos

Per ataskaitinį laikotarpį (2018 m.) Bendrovė (emitentas) stebėtojų tarybos nariams už darbą taryboje pagal veiklos sutartis priskaičiavo 64.878 Eur (2017 metais – 42.933 Eur), tai sudaro 21.626 Eur vienam stebėtojui tarybos nariui; valdybos nariams už darbą valdyboje nebuvo priskaičiuota ir išmokėta jokių sumų, išskyrus tantjemas. Administracijos direktoriams/vadovams pagal darbo sutartis bendrovė priskaičiavo 775.488 Eur darbo užmokesčio (2017 metais – 664.601 Eur), vienam administracijos vadovui teko 86.165 eurai. (Valdybos ir Vadovybės sąrašas nurodytas Valdymo ataskaitoje).

Grupės įmonei ABF „Šilutės Rambynas“ per ataskaitinį laikotarpį 3 valdybos nariams už darbą valdyboje priskaityta 14.000 Eur.

Per 2018 m. buvusiems stebėtojų tarybos ir valdybos nariams išmokėta 200.000 eurų tantjemų, kurios buvo paskirstos 2017 m. balandžio mėn. 14 d. visuotiniame akcinių susirinkime.

Grupės ir Bendrovės Valdybai ir Vadovybei nebuvo suteikta paskolų, neišduota garantijų, neperleista turto.

AB „ŽEMAITLIOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva
BENDROVĖS IR KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos nurodytos tūkstančiais euru, jei nenurodyta kitaip)

30. POBALANSINIAI ĮVYKIAI

Bendrovė kaip ieškovas dalyvavo byloje (2019 m. vasario 14 d.) dėl viešojo pirkimo konkurso (maisto produktai) sprendimų panaikinimo, kadangi manoma, kad pirkimo konkursas vykdytas neteisėtai. Byla bus nagrinėjama Vilniaus apygardos teisme.

Bendrovė negali patikimai įvertinti šios bylos rezultatų, nes byla yra sudėtinga teisinio aiškinimo ir teisės taikymo prasme.

Kitų reikšmingų įvykių po balanso įvykių nebuvo, kurie galėtų reikšmingai paveikti Bendrovės ir Grupės finansinę atskaitomybę 2018 m. Gruodžio 31 d.

Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinys patvirtintas ir pasirašytas 2019 m. kovo 15 d.

Robertas Pažemeckas
Gen. direktorius

Dalia Gecienė
Vyr. buhalterė